

Еммо Салгари

1) Сто
гранн-
ците
на Далечния
запас

ЕМИЛИО САЛГАРИ ПО ГРАНИЦИТЕ НА ДАЛЕЧНИЯ ЗАПАД

Превод: Божан Христов

chitanka.info

За ония, които са повярвали на историите на Салгари, той несъмнено е бил човек на приключението, прекосил морета, убивал тигри в Индия, претърпял корабкрушение в Малая. Всъщност животът на Емилио Салгари преминал изцяло около едно писалище. Още докато бил жив — разказва биографът му Роберто Антонето — се появили стотина мними Салгариевци, които пишели истории в негов стил и ги издавали под свое име. Имало и заемки, които само леко променяли имената на героите и местата, описани от Салгари. Двама от тях заслужават да бъдат споменати: племенникът на Колоди, авторът на Пинокио, и внукът на Гарибалди. За много от тези случаи говорят безкрайните процеси, които истинският Салгари водил с издателитеизмамници.

Но що за личност бил този „писарушка“ Салгари? Защо подписвал писмата си до своята годеница „Твоят див малаец“? Защо пред домашния си лекар, който го лекувал от малария, се кълнял, че прихванал болестта в Индия? Каква нужда е изпитвал да се показва на балкона, преоблечен като пират, когато минавали ученички край дома му на „Корсо Казале“ в Торино, или да се дуелира със синовете си на двора, както твърдели съседите? Това дало повод на един виден психиатър. като се посъветвал с биографа на Салгари, да определи „казуса Салгари“ като характерен случай на митомания.

Още от младини Салгари страдал от болезнена амбиция, но света му се изплъзнал, всичко му убегнало. Опитал се да стане боксьор, колоездач, фехтовач, ала без успех. Скъсали го и на изпитите в морското училище в Триест. Затова героят, какъвто той не е могъл да стане, става действащо лице в романите му. Така се родили Черният Корсар, Сандокан, Янец, ТремалНаик. Мариана. Йоланта и други. Героите на Салгари са красиви и снажни (а самият той бил висок метър и шестдесет), обладаващи необикновена сила (в противовес на заключението „слаботелесен“ на комисията на морското училище). Не му оставало друго освен да си измисли свой свят, да се превъплъти в своите герои. Романистите на английската и френската приключенска литература били до един пътешественици, обиколили по няколко пъти света. Бедният Салгари трябвало сам да придобие своя опит на пътешественик, тъй като никога не му се удало да напусне Торино. От градската библиотека, където отивал всяка сутрин, мъкнел в къщи десетки ситно изписани листове с имена на екзотични растения и

животни, на географски описания и исторически справки. „Пътешественикът с бомбе“ можел да се придвижва в коя да е част на света, вещо и убедително да разказва както за морето и пиратските кораби, така и за джунглата, прерията или Северния полюс. Бил също така винаги готов да откликва с нов роман на всяко по-голямо политическо събитие: още незавършила испано-американската война за Куба, излязъл романа му „Капитанката на Юкатан“, тунизийското въстание било последвано от „Разбойниците от Риф“. Понякога фантазията му направо изпреварвала събитията, какъвто бил случаят с книгата му „Сред ледовете“, конфискувана от властите, понеже описвала досущ правителствения проект за полярна експедиция.

Наречен „италианският Жул Верн“, Салгари (1863–1911) оставил богато литературно наследство: осемдесет романа и сто й тридесет разказа. Плодовете на невероятната си фантазия изливал в своите съчинения, които били развлекателно и познавателно четиво за четири поколения. Огромното му творчество се разделя на четири поредици: Малайските пирати, Корсарите, Далечният Запад, Африкански и източни приключения.

В миналото Салгари е издаван у нас в подборен превод и на брошури, които далеч не са могли да го представят в истинския му ръст на голям приключенски автор.

След успеха на „Черният корсар“, който излезе през 1981 г. през тази година издателство „Отечество“ ще предложи на своите млади читатели освен настоящата книга, още „Тайните на черната джунгла“ и „Последната битка на Сандокан“, всяка една от които най-ярко представя отделните поредици на Салгари. Така едно голямо и забравено творчество през последните четиридесет години у нас ще намери отново мястото си сред другите творби за приключения и пътешествия.

Божан Христов

Липсват означенията за главите.

СЪДЪРЖАНИЕ

Проходът на смъртта 7

Големият бял кон 16

Атаката на сиусите 26

Кланетата от 1863	36
Разказ за разбойници	44
Отбраната на криптата	53
Великата прерия	62
Заселниците от Кампа	71
Прерията в пламъци	78
Могалонските мини	87
В земните недра	95
Мъртвото море	103
Часове на ужас и надежда	111
Нападението на сивата мечка	120
Главоломен бяг	128
Голямото Солено езеро	138
Лява ръка	145
Яла	153
Сиу против Гарван	162
Преследване на траперите	168
Асиендата Сан Фелипе	177
Щурмът на асиендата	189
Пленниците	197
Клането на Чивингтон	209
Заклучение	217

ГЛАВА I

ПРОХОДЪТ НА СМЪРТТА

— Очаква ни лоша нощ, момчета — бе казал малко преди залез полковник Девандел, когото американското правителство бе изпратило набързо в Ларамските планини с петдесет души само. сбрани най-вече сред каубоите. — Отваряйте си очите, защото иначе индианците ще се възползват от случая да форсират прохода.

Смелият войник, който бе спечелил пагоните си първо във войната против Мексико и след това сражавайки се храбро по границите на Далечния Запад срещу непокорните червенокожи, не се беше излъгал.

Над високите върхове на планинската верига, която се простира между южните граници на Вайоминг и северните на Колорадо, надвиснаха облаци и скоро в дълбоките каньони отекна страховито гласът на гръмотевиците. Няколко мига по-късно дъжд като из ведро се изля над лагера, принуждавайки часовете да напуснат бързешком постовете си и се насочат към колите, разположени на кръст, за да опазят платницата от надигащата се буря. Само двама млади войници, които до преди няколко дни бяха ловували из прерията и затова бяха навикнали с приумиците на времето, се бяха задържали в края на една дълбока теснина, която водеше до тъй наречения Проход на смъртта. Бяха се сврели под една издадена скала, която отчасти ги пазеше от проливния дъжд, и напругаха неимоверно зрението и слуха си.

— Нищо ли не забелязваш, Хари? — попита по-младият, красиво двадесетгодишно момче, мургаво като метис и с горящ орлов поглед.

— Нищо, Джордж — отговори другият, с когото си приличаха като близнаци, макар да бе няколко години по-възрастен.

— И все пак, братко, сигурен съм, че онзи индианец, който вече три нощи се опитва да мине, ще се възползува от бурята, за да се спусне в Колорадо и занесе някакво важно съобщение на някое от трите въстанали племена.

— Аз пък, братко, съм сигурен, че ще го поваля с първия изстрел на карабината си — отвърна Хари. — Нека само се покаже и ще си получи заслуженото.

— Но ти знаеш, че шайените не се страхуват от мълниците. Вече доста пъти сме ги виждали при подобни изпитания в прериите.

— Белязал съм десет резки върху приклада на пушката си, Джордж, и всяка една от тях сочи смъртта на един червенокож.

— Аз пък имам седем белега и две трудно зараствали рани — отвърна Джордж, смеейки се. — Отваряй си очите, братко! Полковник Девандел трябва да е надушил врага.

— Аз пък надушвам, че индианецът напире да прекоси Прохода на смъртта — отговори Хари. — Сърцето ми подсказва, че тази вечер ще поднови опита си.

— И, че ще го убиеш?

— Ако в този миг проблесне светкавица!... Пазиш ли барута сух, Джордж?

— Увил съм ударника на карабината с кожената си куртка. По дяволите...

Ослепителна мълния проблесна сред буреносните облаци, които бесният вятър гонеше от Вайоминг към Колорадо, последвана от ужасен гръм, поет от тъмните гори, покриващи склоновете на планинската верига. Двамата трапери, вече измокрени до кости, бяха напуснали скалата, която отчасти ги пазеше, и се затичаха към излаза на Прохода на смъртта.

Само на петдесетина крачки от излаза на прохода се бе появил един чисто бял кон с развята грива и дълга опашка, възседнат от индианец, обкичен с пера, който сякаш притискаше нещо към гърдите си.

— Огън, Хари!

— Огън, Джордж!

Двата изстрела отекнаха като един и накараха часовете, които се суетяха около колите, да подскочат като ужилени.

Ударен от непогрешимите куршуми на двамата трапери, конят направи огромен скок и литна по отсрещния склон на прохода, но там остана за миг изправен на задните си крака, след което рухна на земята и изцвили продължително.

Индианецът, който го яздеше, бе изхвърлен от седлото, заедно със съществото, което стискаше в ръцете си.

Хари и Джордж се нахвърлиха отгоре му с извадени ножове, готови да го скалпират, според безмилостния закон на прерията, при най-малкия му опит за съпротива, а през това време, мъкнейки няколко големи фенери бяха притичали десетина часови.

Замаян при падането, индианецът въобще не помисли да си послужи с бойната секира, нито с пушката си — оръжие, което през 1863 година индианците вече широко използваша вместо лъковете.

— Приятели — рече Хари на притеклите се — наредете се в кръг наоколо и оставете на мен и брат ми Джордж да се справим с този неканен гост.

Взе един от фенерите и доближи до индианеца.

Той беше красив младеж на шестнадесет или седемнадесет години, с доста светъл тен на кожата, с дълги гарванови коси, затова пък очите му бяха синкави — нещо, което не се среща никога сред червенокожите. Дрехите му обаче бяха по американски модел: кожена куртка, нарисувана с ярки цветове, тесни панталони, цепнати в края и обшити със кичури човешка коса, и накрая прекрасни, везани мокасини. Около главата си носеше златен обръч, който придържаше стрък орлови пера — отличителен белег на видните червенокожи.

— Ето един добър улов — рече Хари. — Може да се лъжа, но този ми прилича на син на шайенски вожд.

Младият индианец хвърли свиреп поглед към трапера.

— Хоуг! Да не би бледоликите да имат ястребови очи? — рече с горчива нотка в гласа и се заозърта тревожно по посока на ронещите се скали на прохода. Човек би казал, че търсеше някого.

— Хей, Хари, внимавай! Може да не е бил сам — рече един войник.

— Търсете, бързо! — обади се Джордж. — А ние през това време ще заведем пленника при полковника. Буден ли е още?

— Допреди малко бърбеше в палатката с Джон Максим, верния му шеНап — отвърна друг войник.

— Да вървим — рече Хари. — А вие претърсете прохода. Струва ми се, че този индианец носеше в ръцете си някакво дете.

— Ако е паднало заедно с коня, няма да ни избяга, приятелю — отвърнаха часовите и разшириха бързо кръга.

Двамата трапери обезоръжиха индианеца, който не оказа никаква съпротива, тъй като постоянно прииждаха други войници, привлечени от пушечните изстрели. Помъкнаха го към колите, държейки в ръце ония дълги ножове, наречени Боте — на въоръжение в американските доброволчески корпуси от онова време, сражаващи се по индианските граници.

В средата на кръстовидно разположените коли се издигаше висока палатка, подобна на индианските тътнат, с коническа форма; с голям брой прътове, свързани на върха, за да устоява на ветровете на прериите, които понякога добиват нечувана сила.

1. Съветник по индианските въпроси, официален представител на Федералното правителство на САЩ пред индианските племена живущи в резерватите. — Б. пр.

Вътрешността бе осветена от огън, около който разговаряха оживено двама мъже; до тях изглежда не бяха достигнали двата изстрела от Прохода на смъртта поради тътена на бурята. Това бяха полковник Девандел и съветникът му Джон Максим двама истински мъже на прерията, с бронзов тен на лицата и с прошарени коси. Както повечето янки от границите, те имаха херкулесово телосложение, особено вторият, който изглежда притежаваше изключителна сила.

— Полковник, най-сетне го пипнахме — рече Хари, като повдигна края на палатката и побутна младия индианец.

Командирът на малката разузнавателна част се надигна като оживен, а съветникът му се хвана за карабината.

Червенокожият бе останал неподвижен и стрелкаше полковника с огнен поглед. Лицето му не издаваше никакво вълнение. Известно е, че всички индианци грижливо прикриват своите мисли, Скърби и радости.

— Кой си ти? — попита го полковникът, докато двамата трапери застанаха встрани, при изхода на палатката.

— Нощна Птица — отвърна младежът със спокоен глас.

— Шайен ли си?

— Да.

— Облеклото ми го казва, бял бащице. Не е нужно да ти обяснявам.

— Не знаеш ли, че сме във война с твоя народ, с сиу и арапахи, които враждуват заедно против нас?

— Знам.

— Защо се опита да преминеш през нашия лагер? — попита полковникът.

— Защото трябваше да отведа на вождата на арапахите Лява Ръка, дъщеря му Минехаха.

— И къде е това момиче?

— Изпуснах го от ръцете си и сигурно се е убило в дъмного на Прохода на смъртта.

Полковникът се обърна към своя съветник.

— Вярваш ли му, Джон?

— Този червей ви разправя измислици, полковник — рече великанът. — Дори съм убеден, че не е чистокръвен индианец, а е мелез, роден от някоя белокожа пленница и индианец сиу, или шайен. Не виждате ли, че цвета на кожата му е по-светъл, очите му са почти сини, скулите не така изпъкнали, челото по-широко, а разрезът на устата различен? А индианецът стоеше безучастен, макар че не биваше да се заблуждава относно участта, която го очакваше.

Старият войн, свикнал с всякакви вълнения, неочаквано бе приbledнял и челото му се покри обилно с пот.

— Господи!... — чуха го да мълви съветникът и двамата трапери.

— Какво ви е, полковник? — попита Джон Максим, като го видя тъй променен.

— Смяташ, че е метис, така ли? — рече с голямо усилие полковникът и прокара многократно ръка по челото си, сякаш да отстрани някаква мъчителна мисъл.

— Бих заложил карабината си срещу два ножа от по два долара — отвърна великанът.

— И смяташ, че е сиу?

— Талисманът, който носи на шията, го издава. Нито арапахите, нито шайените носят такива талисмани.

— Тогава трябва да говори.

— Хм... Тези червенокожи са упорити като мулета.

Младият боец слушаше без да издава никакъв страх. С гневен жест откъсна издайническия син камък, който висеше на врата му.

Полковникът обиколи дватри пъти палатката, сякаш искаше да се окопите от това внезапно вълнение, после бързо доближи до пленника, като го сграбчи здраво за китките и го разтърси грубо.

— Сиу ли си или шайен? — викна му с изменен глас.

— Индиански боец съм, тръгнал по бойната пътека срещу бледоликите и нищо друго — отвърна младежът.

— Искам да ми отговориш.

Нощна Птица повдигна рамене и като че ли вниманието му бе повече насочено към шума на проливния дъжд, отколкото към думите на полковника.

— И все пак си имал баща!

Последва ново повдигане на рамене, което най-вече раздразни Джон Максим, запознат издъно с нравите на червенокожите.

— Говори, нещастнико! — крясна полковникът. — Кой е баща ти?

— Не знам — отвърна накрая младият боец.

— Бял или индианец?

— Не съм го виждал никога.

— А майка ти бледолика робиня ли беше, индианка сиу или арапахка?

— Никога не съм я виждал.

— Невъзможно! — викна полковникът.

— Нощна Птица никога не е имал двойнствен език — отвърна индианецът.

— Кажете ми поне дали си шайен или сиу.

— Мога да бъда едното или другото. Какво значение има това за бледоликия човек? Бях заловен и знам какви са законите на войната: убийте ме и да се свърши. Великият Дух ще ме приеме сред своите вечно зелени прерии, богати с дивеч.

— Ти си храбрец — каза полковникът, чиито глас потрепваше от вълнение. — Каква кръв тече във вените ти?

— Може би кръв от две раси — отвърна младежът. — Но нека бледоликият мъж изпълни дълга си, след като ме е заловил.

— А дъщерята на Лява Ръка, вождът на арапахите?

— Сигурно е умряла. Ураганът бушуваше и конят ми бе заслепен от силната светлина на светкавиците. Вече бях стигнал края на Прохода на смъртта, когато мустангът направи страшен скок и малката

Минехаха се изплъзна от ръцете ми. Ако чакалите не разкъсат тази нощ малкото ѝ телце, ще я намерите между скалите.

— Няма ли какво друго да кажеш?

— Не, бледолики.

— И ти вярваш, че съм толкова наивен да налапам тази въдица! Не, отивал си в лагера на арапахите да занесеш някаква вест.

Индианецът едва поклати глава.

— Във война сме с трите народа и всеки гледа своите интереси — подхвана полковникът. — Съжалявам само, че трябва да те разстрелям.

— Един боец не се страхува от смъртта, вече ти го казах — отговори гордо младежът. — Когато ще командуваш огън ще видиш, че очите ми няма да трепнат. Впрочем, знаех на какви опасности се излагам, следвайки пътеката на войната на трите народа.

Полковникът, чието вълнение още не го напускате, нещо което много учудваше неговия съветник, свикнал да го вижда неумолим и жесток към червените обитатели на Далечния Запад, се готвеше да отговори, когато сред тътена на урагана и проливния дъжд, отвън се чува гласове, после платницето на палатката се разтвори, един войник влезе и каза:

— Ето, полковник, най-после я открихме! Ако бяхме закъснели с няколко минути щеше да ни избяга в дъното на Прохода на смъртта.

Новодошлият държеше за ръка едно индианско момиченце на около дванадесет години, с доста тъмна кожа и правилни черти, които обаче издаваха преждевременна хитрост, особено ако се съдеше от живия блясък на черните ѝ очички. Не изглеждаше дъщеря на обикновен войн, защото носеше прекрасна наметка от вълна на див овен, с широко везани краища, пристегнати на китките и изписани мокасини.

Щом я зърна, Нощна Птица стисна зъби и не можа да подтисне един ядовит жест, който не убегна на Джон Максим, съветникът по индианските въпроси на малкия разузнавателен отряд. Момчето и момичето си размениха дълъг поглед, с който изглежда си казаха много неща, после девойката отскубна с рязко движение ръката си от войника, застана пред полковника и го изгледа предизвикателно.

— Ти ли си началникът? — попита след кратко мълчание.

— Да — отвърна командирът.

— Какво иска да стори белият човек на моя приятел, Нощна Птица?

— След един час ще бъде мъртъв.

Момичето разтвори широко очи и ги завъртя застрашително наоколо, после ги закова отново и напрегнато върху младия войн. И този път Нощна Птица, остана невъзмутим.

— Вярно ли е, че си дъщерята на Лява Ръка? — попита полковникът.

— Да — отвърна сухо Минехаха.

— Къде се намират ордите, които командува баща ти?

— Не знам.

— Нощна Птица сиу ли е или арапах?

— Не знам, войн е.

— Гадове — рече съветникът. — Тия и на бавен огън да ги печеш, няма да кажат нищо. Напразно си губите времето, полковник. От тях няма да научите нищо.

— И все пак някаква наложителна причина трябва да е принудила този младеж да прекоси Прохода на смъртта — каза командирът, който не успяваше да откъсне очи от Нощна Птица.

— Сигурно, господин Девандел. Тия говеда ни лъжат. По-добре да свършим, тъй като бурята престана и луната отново е изгоряла. Да го застреляме, преди да ни е побегнал, а момичето ще задържим с нас.

Полковникът, който бе командувал множество екзекуции, погледна някак уплашено съветника си.

— Да го застреляме ли! — продължи той с глух и изменен глас. — А ако ти кажа, Джон, че се колебая?

— Интересува ли ви този младеж?

— Не знам, но в себе си чувствавам странно вълнение, което не бих могъл да ти обясня.

— Нямате право да го помилвате.

— Знам, за съжаление; ние водим война на унищожение.

— Да командувам ли аз?

— Да... да... не желая да присъствувам на смъртта му — рече полковникът задъхано.

— След една минута всичко ще бъде свършено — отвърна съветникът и даде знак на двамата трапери. Те здраво завързаха ръцете на индианеца отзад и го изведоха от палатката.

От височината на прохода задуха студен вятър и зашумя в дълбокото му ждрело.

Петдесетте човека, съставляващи експедиционния корпус, бяха се стекли, за да присъствуват на екзекуцията.

Джон Максим нареди да закарат осъдения при изхода на прохода и да го завържат за една скала, която приличаше на вкаменено дърво.

— Няма ли какво друго да кажеш? — попита го.

Нощна Птица се усмихна презрително и съсредоточи цялото си внимание върху Минехаха, която се бе спряла на десет крачки от него, запазвайки страховито спокойствие.

Шест войника се бяха строили пред младия войн с насочени пушки.

— Да свършваме бързо — рече съветникът. — Отведете момичето.

Траперът Хари издърпа Минехаха. Почти в същия миг отекнаха шест изстрела, последвани от седми — този на Джон Максим.

Младият боец бе застрелян без да има време да издаде дори един вик.

— Всички в лагера! — заповяда Максим.

Канеха се да се приберат в колите, когато откъм прохода се чу високо цвилене и великолепият кон на индианеца изплува от сянката, появявайки се на лунната светлина.

— Виж ти! — възкликна Хари. — Значи не е умрял! Красивото животно остана изправено за няколко мига, после рухна на земята, като изцвили звучно за последен път. Умря като младия войн, който го бе яздил.

Когато едрият съветник, който в лагера играеше ролята на помощниккомандир, се завърна в палатката, държейки за ръка все равнодушното индианско девойче, полковникът не беше се надигнал още, нито бе свалил ръце от лицето си.

— Господин Девандел — рече великанът, след като постави Минехаха да седне край огъня, който все още пламтеше посред палатката. — Нощна Птица умря. Сега ще има да се сражаваме с един сиу, шайен или арапах по-малко.

Полковникът свали ръце от лицето си и погледна съветника си едва ли не уплашено.

— Умрял! — повтори.

— Да, като храбрец. На тия гадове, макар и червенокожи не им липсва смелост.

— Да не мислиш, че съм доволен?

— Ех... толкова сме разстреляли от тях, господин Девандел, колкото и те са скалпирали или измъчвали жестоко от нашите.

— И все пак аз бих пощадил този младеж.

— Защо, полковник?

— Не знам, но погледът на този младеж остави в мен необяснимо вълнение. Имам чувство, че съм заповядал да се извърши престъпление.

— Приложили сте безпощадния закон на прерията, нищо друго. А освен това получихте заповед да не взимате пленници от мъжки пол.

— Знам — отвърна полковникът и се изправи рязко. — Ох, колко ужасни са тези войни!...

— Господин Девандел, чухте ли острото цвилене на коня на Нощна Птица, веднага след смъртта на господаря му? — попита великанът.

— Да, след залпа го чух да цвили не един, а два пъти. Все още ли бе жив конят на индианеца?

— Да, господин Девандел, наистина е жалко, че умря, защото никога не съм виждал толкова красиво и тъй снежно бяло животно.

— Бял ли казахте?

— Да, полковник.

— И по-голям от обикновените мустанги ли беше?

— Почти двойно. Мога да ви уверя, че в цялата прерия подобен не съм виждал.

Полковникът отстъпи две крачки и възкликна:

— Ред!... Какво става тази нощ? Що за нещастие се кани да ме сполети? От двадесет години го очаквам!

— Полковник, какво ви е? — рече съветникът, който никога не бе виждал този храбър войник тъй изплашен.

— Ако е бил Ред, тя няма да закъснее да си отмъсти, начело на индианците сиу.

— Коя?

— Яла.

— Не ми става по-ясно.

— Тогава ти беше далеч — рече полковникът. — Сражаваше се в Сонора с Кърни. Заведи ме да видя този кон, трябва да го видя.

Съветникът хвърли на полковника почти състрадателен поглед, завърза малката индианка за един кол на палатката, после запали голям морски фенер и каза:

— Да вървим, господин Девандел. Часовите се върнаха по местата си и поне за сега индианците няма да ни изненадат.

Бе започнало да ръми отново, но луната блестеше все тъй бистра сред големия процеп на облака, разполовен от вятъра.

След като извикаха на висок глас паролата, за да не ги застигне някой куршум, двамата мъже се отдалечиха от лагера, и се насочваха към мрачния Проход на смъртта, където нещастният Нощна Птица висеше на скалата, с тяло потънало в кърви и глава отпусната на гърдите. С приближаването на двамата мъже, няколко едри, черни ястреба, които дебнеха, готови да разкъсат разстреляния, бързо се издигнаха и се спуснаха шумно към дъното на прохода.

Щом забеляза Нощна Птица, полковникът спря, сякаш не му достигаха сили и го загледа ужасен.

— Ех... войната! — промълви. — Трябваше и този път да се подчиня на законите ѝ, а може би онзи нещастник има във вените си бяла кръв. Кой ли е баща му? Коя ли майка му? Господи!... Какъв спомен!

— Какво ви е тази вечер, полковник? Никога не съм ви виждал тъй развълнуван — каза великанът и го поведе нежно зад една скала. — А, ето белият кон, който Нощна Птица яздеше. Вземете фенера.

Вместо това, полковникът го изтръгна от ръката му и се втурна към трупа на красивото животно. От гърдите му се изтръгна вик на уплаха.

— Ред!... Моят Ред! О, познавам го дори след двадесет години.

— Значи някакъв любим и почитан кон — каза Джон с лека ирония.

— Виждал ли си друг, равен на него?

— О, никога, полковник!

— Това беше конят на индианските легенди. Как така дойде да умре тъй близо до мен? Кой го е поверил на младия индианец? Ох, Джон, тук се крие някакво ужасно нещастие...

— Какво?

— Това, че съм оставил децата си там долу, в моята асиенда^[1].

— Далеч са, полковник, мисля, че са на сигурно място.

— Омразата на онази жена може да ги достигне чак там, сега когато трите племена са вдигнали оръжие — каза полковникът силно развълнуван.

Настъпи кратка тишина, нарушавана само от злокобния вой на койота, малкият безобиден степен вълк.

— Почакайте, полковник, сигурен ли сте, че тъкмо този е големия, бял кон? Да не би да се лъжете? — рече накрая съветникът, който бе започнал да се безпокои.

— Не виждаш ли великанския му ръст и форми?

— Вярно, господин Девандел, но бих искал да знам какво общо има този кон с онази жена с индианско име и вашите деца. Шест години се сражаваме заедно по границите и още нищо не сте ми споменали за тази тайнствена история.

Полковникът остана ням за няколко мига, поглеждайки ту към коня, ту към убития индианец, после хвана съветника за ръка и каза:

— Ела, трябва да ти обясня всичко. Така, може би занапред ще бъда по-спокоен.

— Наистина, тази вечер ми изглеждате много възбуден.

— Имам чувство, че ме застрашава ужасно нещастие — отвърна полковникът със задавен глас.

— Ще се опитаме да го избегнем.

— По местата си ли са часовете?

— Всички. За сега няма опасност от изненади, защото индианците сиу имат само един път, ако искат да ни нападнат. Проходът на смъртта.

Пресекоха поляната, отрупана с коли, и влязоха в палатката.

Джон раздуха огъня, намали фитила на големия фенер, хвърли поглед към малката индианка, която изглеждаше задрямала, после отвори бутилка джин и като напълни две големи чаши, каза:

— Това ще ви ободри малко, полковник, и ще прогони мрачните ви мисли.

Бяха седнали на две седла, един срещу друг, а бутилката поставиха помежду тях. Полковникът взе чашата си и я изпразни на един дъх, сякаш искаше изведнаж да замъгли разсъдъка си.

— Историята, която ще ти разкажа е отпреди двадесет години — рече след кратко мълчание. — Като много други, отначало бях трапер и кръстосвах прерията безцелно. По това време индианците уважаваха все още белия човек, защото имаха нужда да си набавят оръжие, алкохолни напитки и дрехи, и човек не се чувствуваше в опасност, дори прониквайки в най-затъntenите краища на Далечния Запад. Вярно е, че от време на време някои не се завръщаха, оставили кръвния си скалп в ръцете на червенокожите. Вече бях станал известен стрелец и бях завързал връзки в различните племена, когато един ден внезапно попаднах в голям резерват на индианцисиуси.

— Най-ужасните демони на прерията — рече съветникът, докато тъпчеше и палеше една грамадна лула. — Дори и преди двадесет години тия гадове не прощаваха на белите.

— Вярно е, Джон, когато ме заловиха реших, че съм загубен, докато ме привързваха за стълба на мъченията.

— Тогава се учудвам, че сте тук и ми разказвате тази интересна история — рече Джон и се засмя. — Истински ли са косите ви?

— Да.

— Значи всичко е минало добре, продължавайте, полковник.

— Знаеш ли легендата за големия бял кон?

— Знам, че всички ловци на коне от Далечния Запад, както и индианските племена, твърдят, че са виждали сред стадата от диви мустанги един великолепен, напълно бял кон, със същия цвят копита и грива, и изящни форми. По време на биваците, около огньовете, съм чувал много пъти навахи, арапахи и шайени да разказват по тайнствен начин за това странно животно, което, казват, се показвало ту в една, ту в друга територия, предизвиквайки и най-опитните ловци.

— А ти повярва ли?

— Хм... Какви ли истории не се разправят из прерията, когато на човек не му се спи или опасността го принуждава да бди!

— Но както видя, прочутият бял кон е съществувал. Джон Максим поклати глава, усъмнен, после каза:

— Продължете, полковник, то се видя, че нощта си отиде.

— Както ти казах, смятах се за безвъзвратно загубен, когато след доста дни пленничество и ужасни закани при мен дойде вождът на племето МохатиАсах и ми каза:

— Големият бял кон, който ни един индианец досега не е успял да залови, се е показал по нашите прерии, заедно със стадо разноцветни мустанги. Ако успееш да го заловиш, ще ти подаря не само живота, но ще ти предложи ръката на дъщеря ми Яла, която считат за най-красивата червенокожа девойка в Далечния Запад. Казах! Помисли си хубаво. Ако откажеш, след три дни ще те завържат за стълба на мъченията и червените ти коси ще украсят щита ми.

— Виж ти, показал се приятел — каза съветникът.

— Както можеш да си представиш, приех, макар никак да не се ласкаех да стана жених на една червенокожа девойка. Разчитах на някое щастливо стечение на обстоятелствата, за да побегна и намеря убежище при някое по-гостоприемно племе. През следващата сутрин вече препусках из безкрайната прерия, за да търся прословутия кон, който трябваше да ми спаси живота. Веднага бях забелязал, че индианците ме наглеждаха отдалеч, за да не измамя вожда им. Кръстосвах няколко седмици, следвайки упорито следите на дивите мустанги, когато една сутрин, докато се спусках по едно ждрело, се натъкнах на малко стадо диви коне, сред които отдалеч личеше едно много красиво, снежнобяло животно, чиято козина блестеше като атлаз. Легендата бе станала истина: големият, неуловим бял кон съществуваше действително на територията на индианците сиу, поне в този момент. Не можех и да помисля да доведа сам до успешен край едно толкова трудно начинание, затова веднага отидох за подкрепления, но когато се върнах белият кон вече беше изчезнал. Това не ме отчая и поднових да търся, решен да намеря подходящ момент, за да избягам или добрия случай, за да спася скалпа си. Така, преминаха още дни в напразни търсения. Вече започнах да се отчайвам, когато една вечер, точно по залез, се намерих пред чудния кон, който водеше шест черни и шест алести коне. С появата ми стадото побягна преди да имам време да поставя ръка на ласото, но изведнъж видях белият кон да спира до едно дърво, сякаш опримчен от невидимо ласо. Спуснах се стремглаво към ждрелото и се натъкнах на гледка, която никога няма да забравя. Царят на дивите коне, легендарното четвероного на индианците беше пред мен, притиснато към ствола на един черен орех от една огромна змия. Първата ми мисъл беше да убия влечугото с пушечни изстрели, но после ме налегна страхът да не раня и коня, затова започнах отчаяна борба с

ножа си. Колкото и чудно да звучи, белият кон не се опитваше да побегне, напротив, докато се борех с чудовището, той се опитваше от време на време да погали лицето ми с муцуната си. Инстинктът му на диво животно бе изместен от друг, по-силен — този на признателността. Великолепното животно продължи да кръжи около мен и да цвили, сякаш искаше да ме подкани да го яхна. Вкопчих се за дългата му грива, метнах се отгоре му и той полетя със шеметна скорост. Ни един кон досега не бе препускал в такъв кариер — копитата му дори не докосваха тревата на прерията. Човек би казал, че притежава невидими крила. Влизането ми в лагера на сиусите бе триумфално. Неочаквано опитомен, големият бял кон премина в спокоен тръс сред индианските редици. МохатиАсах, големият вожд на племето, се приближи накрая към мен и ми каза:

— Бог Маниту те закриля и отсега нататък животът ти за нас ще бъде свещен. Ти си мой син, защото тържествено се заклех пред прадедите че ще дам ръката на дъщеря си единствено на оня, който успее да хване големия бял кон. Сега Яла е твоя, вземи я!

— И ви ожени за някоя грозна индианка — добави съветникът усмихнат.

— Яла беше прекрасно момиче — отвърна полковникът. — Никога дотогава не бях виждал толкова красиво създание сред индианските племена. За жалост бе червенокожа и вродената омраза не закъсня да избухне помежду ни. Впрочем, никога не бе минавало през ума ми да се женя за цветнокожа жена, жестока и дива като всички от нейната раса. В битките участвувах в първата редица, а към пленниците се отнасяше с нечувана жестокост. Един ден брачната верига много ми дотежа и почувствувах срам, че съм се свързал с неприятел на нашата раса. Реших да побегна час по скоро и през една бурна нощ, след като оседлах големия бял кон, напуснах лагера, като се заклех никога повече да не се върна. Минаха години. Войната в Мексико ми откри щастието, което напразно бях търсил из прерията: ожених се за една красива и млада мексиканка от Сонора и си построих чифлик в Сан Фелипе, който ти вече си виждал.

— И който е един от най-хубавите в Утах — добави Джон, след което попита: — А Яла?

— Бях почнал вече да я забравям и бях се посветил изцяло на възпитанието на двете си деца, Джордж и Мери, тъй като за мое

нещастие майка им почина твърде скоро, но един лош ден ратаите от асиендата ми откриха забити на стобора около къщата ми сноп стрели с върхове потопени в кръв и привързани със змийска кожа.

— Знак за индианско отмъщение. — рече Джон. — Най-последно успяла да ви открие тази ужасна индианка, така ли?

— Точно така. Яла успяла да открие чифлика ми чрез арапахите, които населяват Утах и с които живеех в добро съседство. От този ден вече нямах мир и треперех за децата си. Три пъти индианците — неизвестно от къде се появяваха — се опитаха да подпалят чифлика ми и два пъти стреляха по мен, докато ловувах в прерията. Вече бях решил да продам чифлика и да се оттегля в Сонора, където нещастната ми жена притежаваше имоти, но по същото време избухна неочаквано войната между нашата и червената раса. Изненадано, правителството свика под знамената своите стари войни от Далечния Запад, най-опитните в борбата срещу индианците, и аз трябваше набързо да пристигна в този наблюдателен пост, който е един от най-важните, тъй като препречва пътя на племето сиу.

— Или по-точно — на бойците на Яла — рече Джон, който изглеждаше все по-загрижен. — Но защо големият бял кон не остана при вас?

— Защото ми бе откраднат от ония индианците, за които, както ти казах, не се знаеше откъде идват, но в края на краищата бе ясно, че са сиуси, пратени от жестоката Яла.

— И сега отново го намирате тук... Странно!

— Яла бе направила всичко възможно, за да го привърже към себе си и отчасти бе успяла. Наистина, в последно време конят се подчиняваше повече на нея, отколкото на мен.

— Имахте ли дете от тази жена?

Полковникът погледна уплашено съветника си, после каза.

— Не знам, напуснах племето три месеца след женитбата

Джон Максим раздуха огъня, напълни чашите, отново натъпга лулата си и каза:

— Тук се крие някаква загадка, която трябва да разкрием, полковник Девандел. Почвам да съжалявам, че разстреляхме онзи млад войн, който може би в крайна сметка щеше да се изпусне и да признае нещо. Вярно, остава ни малката...

— Какво искаш да правиш, Джон? — рече полковникът с тон на упрек, — Вярно е, че червенокожите са избивали и измъчвали наши деца, но ние не сме диваци.

— Вярвам, че това момиче знае много неща, господин Девандел. Ще видим...

Канеше се да докосне Минехаха, която изглеждаше, че спи дълбоко, макар от време на време да помръдваше очи, когато отвън отекнаха два пушечни изстрела, последвани от викове.

— На оръжие! Индианци!

— Проклетата нощ! — викна съветникът и сграбчи карабината си, последван веднага от полковника. — Какво става? Загадката с белия кон се различава, какво ще кажеш Джон?

— Да побързаме, господин Девандел!

Гласовете на доброволците от границите се чуваха навред, но не последва друг изстрел, нито някой прикани повторно към оръжие. Полковникът и великанът се стрелнаха навън от шатрата и се насочиха към Прохода на смъртта, където се суетеха множество човешки сенки.

— Направете път! — извика Девандел. — Значи ни нападат? Всеки да заеме определеното му място.

— Почакайте, полковник — обади се един сержант. — Изглежда тревогата е фалшива, тъй като никой не е чул бойния вик на сиусите.

— Кой беше на пост при прохода? — попита съветникът.

— Хари и Джордж.

— Двамата трапери!... Те са момчета на място и не могат да се излъжат — рече полковникът и ускори крачка.

Прекошиха бързо поляната и стигнаха до двата предни поста, а всички останали се пръснаха в различни посоки, за да предотвратят някоя лоша изненада.

— Е, какво Хари? — попита полковникът, зареждайки карабината си.

— А, вие ли сте, господин Девандел! Много странни неща стават тази нощ. Сиусите изглежда не са далеч, защото ето един от тях, който се строполи точно над големия бял кон.

— Друг индианец ли?

— Да, полковник — отвърна Джордж.

— Застреляхте ли го?

— Трудно е някой да убегне от нашия мерник — рече Хари. —
Що за трапер е оня, дето няма да улучи... Но... я виж, Джордж!

— Нощна Птица!...

— Няма го!

— Отмъкнат е под носа ни, без да се усетим.

— Как е възможно! — възкликна полковникът, стреснат.

— Вижте и вие, господин Девандел — каза Хари. —
Разстреляният вече не е на скалата, за която го бяхме вързали.

— Прокълната нощ! — викна съветникът. — Краят на света ли идва?

— Къде е индианецът, който казвате, че сте застреляли?

— Тук е, проснат до белия кон.

Полковникът постави длани около устата си и извика да го чуят всички:

— Внимавай! Индианците са наблизо! Отваряйте си очите! След това взе големият морски фенер, от съветника и се наведе над белия кон. Гол като червей, един индианец на средна възраст, с крайници намазани със слънчогледово масло и меча мас, за да може по-лесно да се изплъзне от прегръдката на врага, лежеше край животното, скрил едната си ръка под попона от син плат, който му служеше за седло.

Преди още полковникът да каже каквото и да е, съветникът се хвърли върху трупа и сграбчи тази ръка.

— Аха! — възкликна веднага. — Ето какво се е опитал да скрие проклетникът, и което ние въобще не бяхме се сетили да търсим. Тук ще открием ключа на тайната.

Разтвори с мъка дясната ръка на умрелия и измъкна от там някакъв лист измежду вкоченените му пръсти. Но преди още да бе заглъхнал тържествуващия му вик, от дъното на прохода, обвит с мъгла, долетяха остри, пискливи изсвирвания.

— Свирят с икишоти! — викнаха защитниците на границата, приближнявайки.

В нощната тишина това изсвирване, което се повтаряше на често от бойните свирки на индианците, изработени от човешки пищялки, бе произвело у всички угнетяващо чувство. Значи сиусите бяха наблизо — тия ужасни бойци, които сами струваха колкото шайените и арапахите заедно. Полковник Девандел излезе колкото възможно по-

напред, опита се да различи нещо сред мъглата, която започваше да пълзи нагоре, после каза:

— Съберете се всички в теснината и се прикрийте зад скалите.

Позицията е добра и лесно няма да я превземат. Изчакайте ме пет минути и ще се върна при вас, за да победим или да умрем. Джон, да идем в палатката:

— Веднага, полковник.

— У теб ли е онова листче?

— Да.

— Да идем да видим какво съдържа.

Тъй като храбрите доброволци, окопитени от първоначалния смут, започнаха да ограждат изхода на прохода, който за щастие беше тесен и защитен от огромни скали, полковникът и неговият съветник се върнаха тичешком в палатката, обзети от силно любопитство.

Когато влязоха малката индианка още спеше, или се преструваше, че спи.

— Дай ми листа, Джон — рече полковникът, потръпващ от предчувствие за предстояща беда.

— Ето го, господин Девандел — отвърна гигантът. — За да рискува индианецът живота си сигурно съдържа важни неща.

Полковникът разгърна листа на мазни петна и закова погледа си върху него. Веднага от гърдите му се откъсна ужасен вик и го обзе тъй силно вълнение, че той, войникът, привикнал на най-страшни изпитания, трябваше да се хване за един кол на шатрата.

— Господин Девандел! — възкликна съветникът, изплашен.

— Какво ви е?

— Казах ти — каза полковникът и глухо изхълца. — Децата ми... децата ми!

— Отвлекли ли са ги? — попита великанът и приbledня.

— Може би още не, но този лист нарежда на Лява Ръка, великият вожд на арапахите, и на Черен Казан, другият вожд, да разрушат чифлика и отвлекат децата ми преди да се съберат с шайените.

— От кого е дадена заповедта? — От Яла. Ех, бедните ми деца!

Съветникът повдигна края на палатката, за да послуша чуват ли се още икишотите, после успокоен от тишината, която цареше в Прохода на смъртта, напълни чаша с джин, подаде я на вцепенения още полковник и му каза:

— Хайде, пийнете първо малко, господин Девандел, и да поговорим, докато сиусите не са ни нападнали. Не смятам, че има причина за толкова голяма тревога, след като сме имали щастието да пресечем пътя на Нощна Птица и да го застреляме. Чифликът ви се намира на бреговете на Соленото езеро и до там има доста дни път.

— А ако вече е минал друг куриер? — попита нещастният полковник.

— Щяхме да го видим.

— Може да е взел друг път, по-дълъг, но по-сигурен. Ти знаеш как бързо яздат тези дяволски индианци, когато са върху своите мустанги. Спират само за няколко часа през нощта.

— Вярно е това, господин Девандел — каза съветникът, леко угрижен, — но бихме могли да изпреварим тези куриери, принудени да заобиколят цялата планинска верига. Вие не можете да напуснете поста си, поверен ви от правителството. Бихте отворили пътя към Колорадо за всичките орди на сиусите.

— И няма да го напусна — отвърна Девандел, избърсвайки потното си чело. — Но как да оставя тези тигри на прерията да скалпират децата ми?

— Имате право.

— Как ме съветваш да постъпя?

— Да ме изпратите с няколко другари в чифлика на Сан Фелипе, за да спася децата ви, преди Лява Ръка да може да приеме куриерите на Яла.

— Ще можеш ли да се нагърбиш с такава тежка задача? Нали знаеш, че всички прерии са в ръцете на въстаналите?

— Ще внимавам да не се срещна с тях, а знам, че още има по някой дилижанс Кампа, който евакуира фермерите. Така, ще бъдем мнозина поне до бреговете на голямото Солено езеро.

— Кои искаш за другари?

— Хари и Джордж, двамата трапери от прерията, които са смели и честни другари, запознати издъно с хитростите на червенокожите и най-вече защото притежават мустанги не по-лоши от моя.

— Ще приемат ли?

— С мен ще дойдат веднага.

— Излагат скалповете си на опасност.

— Но и ще знаят да ги защитят, понеже са добри стрелци. Полковник, да не губим време, да използваме краткото примирие, което ни дават сиусите.

— А тази девойка?

— Ще я взема със себе си, господин Девандел. Ако е дъщеря на някой вожд, дори да не е Лява Ръка, ще бъде ценен заложник в моите ръце, защото изобщо не е вярно, че индианците не се интересуват от челядта си.

— Ти, който си бил толкова години между тях, знаеш това по-добре от всеки друг.

— Отивам да извикам двамата трапери и да оседлая конете.

— Какво мога да сторя за теб, добри ми Джон?

— Позволете ми да спася децата ви, полковник — отвърна съветникът. — Аз съм войник и трябва да ви се подчинявам; във война сме и всички трябва да се сражаваме.

— Побързай, приятелю.

Великанът взе едно огромно седло, карабината си и чифт револвери с много дълга цев, който окачи до ножа си, после излезе почти тичешком, а през това време полковникът взе да буди момичето и да го развързва

— Пригответи се да заминеш — рече й.

Минехаха разтвори широко черните си, хитри очи, които неустрашимо вторачи в полковника.

— За къде? — попита.

— Ще те заведат при Лява Ръка.

— Но нали Нощна Птица е мъртъв!...

— Има други, които ще се нагърбят да те заведат при арапахите.

— Индианци ли?

— Бели.

— Ти ли?

— Не, моя малка, аз трябва да пазя границите от сиусите.

— Значи ти си вождът, който препречва пътя им през прохода.

— Кой ти го каза?

— Нощна Птица.

— Страх ли ги е сиусите от мен?

— Ще се радват ако се махнеш далеч от тук.

— Говориш като жена, не като момиче.

Минехаха разтърси рамене, стисна юмруци под тежката си наметка от див овен и стрелна полковника със свиреп поглед.

— Защо искаш да ме отпратиш? — попита. — Приятно би ми било да остана при теб.

— Защо? Лява Ръка не те ли очаква?

— Обичам белите хора, а великият вожд на арапахите може да ме чака без да се тревожи.

— Негова дъщеря ли си?

— Не знам.

— Как така живееш сред индианците сиу щом си от арапахите?

— Не знам.

— Нощна Птица да не ти е брат?

Малката индианка се загърна още по-плътно с наметката, после повтори за трети път:

— Не знам.

— Не бяха ли те дали при една жена?

— Да.

— Яла, дъщерята на вожда МохатиАсах, нали?

— Не знам как се е казвала — отвърна индианката.

— Висока, мургава, с огнени очи.

— Струва ми се, че да.

— Говори най-после! — викна полковникът, бесен.

— Нищо не знам, още съм малка.

— Каж ми поне какво правят сиусите.

— На оръжие са, това е всичко.

— И чакат да се съберат с шайените и арапахите, за да продължат безчинствата си, нали?

— Ох, не знам.

В този миг въвн се чу конски тропот, а след това гласът на съветника:

— Господин Девандел, ние сме готови да потеглим. Полковникът бързо излезе от шатрата. Джон и двамата трапери бяха отвън, въоръжени до зъби.

— Вашите последни наставления, господин Девандел. Побързайте, защото изглежда, че сиусите се готвят да форсират прохода — каза съветникът и добави: — Струва ми се, че тази нощ ще бъде тежка за всички ни.

— Спаси децата ми, нищо друго — отвърна полковникът. — Ако не можеш да опазиш чифлика, остави го на индианците и бързай да се върнеш час по-скоро.

— Ако смъртта не ни настигне, ще ги видите отново, господин полковник — отвърна съветникът с развълнуван глас. — Така ли е, приятели?

— Разчитайте на нас, полковник — отвърнаха двамата трапери от прерията.

— Благодаря ви, приятели и бог да ви пази!...

— А, почакайте! Малката индианка къде е? — попита съветникът.

— Сега ще ти я пратя.

Полковникът махна на тримата храбреци за сбогом и влезе в палатката. Но още не беше се обърнал, когато се почувствува нападнат отзад и в гърба му да се забива острие. Болката бе тъй силна, че се свлече веднага, без да отрони дума.

Минехаха, малката индианка, го бе нападнала с дивата жестокост на ягуар, забивайки в тялото му едно мексиканско мачете — нож с две остриета, който малко преди това бе избрала между другите оръжия, окачени на подпорните колове.

— Ето, че пътят на сиусите е отворен! — промълви тя, после със скок на пантера излезе от палатката и извика:

— При кого трябва да се кача?

— Зад мен — рече съветникът и като я хвана за една ръка повдигна я като перце.

В този миг откъм прохода отекна залп.

— Хайде, приятели! — викна Джон. — Сбогом, полковник! Дайте отпор на тия червенокожи!

След това, без да чакат друго, тримата ездачи, от страх да не бъдат нападнати по пътя си, пуснаха в бесен кариер мустангите си, а междуременно залповете следваха един след друг — неумолими, ужасни, отекващи злоещо сред високите скали, които се издигаха отвесни около американския лагер. От време на време се дочуваха страшни викове — сиусите, преди да нападнат прохода надаваха неразбираемите си бойни викове, които по-скоро приличаха на бесен кучешки лай.

Пред бегълците се откриваше един каньон, заграден от две страни с туфи от огромни кедри, борове и артенсии, сред които шумоляха хиляди невидими потоци.

Съветникът, който познаваше на пръсти централните територии и бе кръстосвал години из тях, служейки като посредник между червенокожите и търговците в прерията, се хвърли в урвата и викна на другарите си:

— Придържайте конете! Оставете другите да се сражават. Нашият ред ще дойде по-късно. Впрочем, проходът не е лесен за превземане. — После се обърна към индианското момиче: — Дръж се здраво, малката, ако не искаш да си разцепиш черепа! Така, а сега в галоп, приятели!

Джон Максим яздеше огромен кон на великолепно петна, с горящи очи и дълга грива; само едно такова животно можеше да носи своя стокилограмов ездач. Свикнало на сраженията с индианци, умното животно, усети, че господарят му е в опасност и се бе хвърлило уверено в каньона с високо изправена глава, забивайки в стръмнината яките си крака.

Двата мустанга на Хари и Джордж, единият съвсем черен, лъскав като кадифе, а другият сив, но със снежнобяла грива, и двата испанска раса, го последваха без колебание, като цвилеха радостно.

Бяха изминали триста-четиристотин крачки, прескачайки скалите, които покриваха дъното на каньона, когато сред незатихващите изстрели до тримата защитници на границата достигнаха, за тяхно учудване, гласове, които настоятелно зовяха:

— Полковник!... Полковник!

Джон Максим спря за малко коня си, но не видя жестоката усмивка, която цъфна по устните на момичето зад него.

— Чу ли, Хари? — попита той с тревожен глас.

— Да, Джон.

— А ти, Джордж? Нали хората ни викаха полковника?

— Съвсем вярно — отвърнаха двамата братя.

— Да не му се е случило някакво нещастие?

— Невъзможно — рече Хари. — Той е сред хората си, а индианците не могат да атакуват лагера от обратната страна. Ето, вече не се чуват залпове. Здравата се бият горе!... Жалко, че и ние не сме там.

Все още необуздан, съветникът изчака още няколко мига, но адският трясък, който заливаше планината не позволяваше да се различи никакъв отделен вик.

Явно струпали големи сили в прохода на смъртта, сиусите атакуваха ожесточено. Бяха решили да напуснат върховете, които обитаваха, за да влязат в голямата прерия и подпомогнат шайените, идващи от изток, както и арапахите, които действаха на запад, подлагайки всичко под огън и меч.

— Сигурно вече е при войниците си — рече великанът. — Не е човек който ще обърне гръб на опасността и не случайно са го нарекли ягуара на Утах.

— Тръгваме ли? — попитаха траперите, които вече бяха дочули свистенето на куршуми над главите си.

— Тръгваме — отвърна съветникът, отпусна юздите и стегна колена към седлото. — Дръж се, малката!...

Трите коня подновиха своя бяг, докато бойните викове на сиусите и стрелбата зачести. За по-малко от двадесет минути прекосиха първия каньон, преминаха по равни скални площи и навлязоха във втори, чийто стени бяха покрити с богата растителност. На значително разстояние под тях, осветена от луната, се разстилаше огромната, безкрайна прерия, рай за огромните бизони и антилопите с чаталести рога, но и рай на жестокия индианец, винаги готов да защити земите си от неумолимото нашествие на бледоликия човек, решил да унищожи червената раса. В края на втория каньон тримата ездаци дадоха кратка почивка на мустангите си и напрегнато се заслушаха. Изстрелите в планината продължаваха и вероятно, както винаги, карабините на бойците доброволци извършваха чудеса сред червенокожите.

— Истинско сражение — рече съветникът, който не изглеждаше никак спокоен. — Можеха малко да почакаат тия кучи синове. Точно тази вечер ли трябваше да атакуват прохода?

— Би ли се върнал горе? — попита Хари.

— Веднага, приятелю — отвърна великанът, и най-вече заедно с вас. Лишихме защитата от три карабини, които никога не грешат, защото знам колко струват вашите.

— Да идат по дяволите Нощна Птица, Яла и Лява Ръка!

— Можеха да оставят спокойни децата на полковника, поне сега.

— Ще стигнем ли навреме, за да ги спасим? — попита Джордж.

— Всичко зависи от бързината на нашите коне и от щастието ни.

— Я, като че ли гърмежите намаляват. Да не би сиусите да са изяли вече боя? Напред, другари! Да стигнем до равнината и после да се опитаме да стигнем до Кампа с последния дилижанс.

— Ако индианците не ни подгонят — рече Джордж.

— Ако доброволците удържат, няма от какво да се безпокоим — отвърна съветникът. — Другите проходи на Ларамските планини са неизползваеми за коне, а червенокожият не тръгва по бойната пътека без мустанг.

— По-добре внимавайте за сивите мечки; по тия места би трябвало да ги има.

Поеха в галоп, макар каньоните, които се редуваха да бяха крайно недостъпни. Огромни скали, стърчащи сред гъсталаци, покриваха дъното на проходите, покрай които бяха нападали множество канари, от високите върхове вероятно по време на размразяването на ледовете. Тук-там бликаха буйни потоци и образуваха стотици малки водопади.

Пришпорени от господарите си, мустангите гълтаха пътя, преодолявайки препятствията, които други коне мъчно биха превъзмогнали, особено нощем. А зората още се бавеше. Джон, който яздеше начело, с малката индианка, вкопчена в него, спираше понякога, послушваше се и хвърляше поглед назад към каньоните. Постоянно си мислеше, обзет от безпокойство и страх, за полковника и неговите доброволци. Тежко им ако сиусите успееха да завладеят Прохода на смъртта и да разрушат лагера! Тогава те нямаше да закъснеят да се втурнат по петите на тримата бегълци и да ги преследват със стотици, като ягуари от прерията. Но все още изглежда нещата в планината вървяха добре, защото от време на време долиташе ехото от карабините. Барутният трясък говореше, че лагерът не е завзет и доброволците все още не са избити.

Четири часа без прекъсване продължи галопа на неуморимите мустанги, които сякаш имаха стоманени копита, през непрестанно редуващите се каньони, после, призори, стръмнините се заоблиха и големите петна от борове, черен орех, кедри и гигантски шишарки почнаха да редяат. Прерията беше само на няколко мили от ездачите —

зеленееща, прекрасна, обсипана с дъхави цветя. За четвърти път Джон беше спрял огромния си мустанг и се бе заслушал.

— Нищо не се чува вече — рече. — Горе сражението е свършило.

— В полза на нашите или на сиусите? — попита Хари.

Съветникът се обърна и погледна нагоре. Върховете на Ларамийската верига бяха забулени от гъста мъгла, която бързо се спускаше към долните каньони, обвивайки горите.

— Не знам какво бих дал да бъда там горе поне за една минута — каза. — Кой ли е победил? Да си пожелаем това да е полковник Девандел.

Писклив, подигравателен смях се изплъзна от устните на малката индианка.

— Какво ти е, Минехаха? — попита раздражено съветникът.

— Видях едно диво куче, което си подаваше муцуната от бърлогата и ме гледаше — отвърна момичето.

— Ех, защо не те прибере вашия дух Маниту при себе си — измърмори съветникът и добави високо: — Не си достатъчно сериозна за индианкасиу.

После се обърна към двамата трапери, забили поглед в мъглите, и каза:

— Да вървим ли, приятели?

— Щом трябва да идем в асиендата в Сан Фелипе по изричната заповед на полковника, не виждам причина да спираме тук — отвърна Хари. — Да не забравяме, че от лявата ни страна са шайените, които вече кръстосват из прерията.

— Прав си, приятелю. Заели сме се с една работа и наш дълг е да я свършим докрай. Хайде, да се спуснем в прерията! Да става каквото ще!

Нова подигравателна, предизвикателна усмивка пробегна по устните на малката индианка.

— Дявол да го вземе, какво толкова ти е смешно, момиче?

— викна съветникът, ядосан.

— Видях главата на друго диво куче да се появява заедно с една грозна птица.

— Затвори си устата, глупачке, да не те запратя в каньона. По-добре щеше да бъде да останеш горе в планината, та някой сиус да те

наръга. Така щеше да умреш поне от ръката на съотечествениците си.

— Може би белият човек се лъже — отвърна индианката със спокоен глас.

— Какво искаш да кажеш? — попита Джон, изненадан от дързостта на момичето.

— Че още не съм ти казала, че съм сиу.

— Какво ме засяга? За мен си червенокожа и това ми стига. Минехаха показва зъбите си като млада пантера и черните ѝ очички пламнаха.

Хари, който я забеляза, избухна в смях.

— Пази се, Джон, до себе си държиш змия — каза. — Малката е зла и лоша.

— Но тъй като аз не съм нито неин баща, нито неин брат, нито пък червенокож, ако ми досажда ще я изоставя на койотите и сивите вълци, да си оспорват мършавите ѝ крака.

— Аз съм девойка — рече Минехаха, — и никога не съм чувала да казват, че бледоликите са жестоки към хората, които не могат да се бият.

— Да не би твоите да щадят децата ни? Проклятие!... Твоите са долни бандити и по-добре да не се наричат бойци.

— Ех... да не си губим времето за разправии с това момиче от планините, което с удоволствие бих оставил на полковника, а да се занимаем с мустангите си. След не повече от час и ще стъпим на сочната трева на прерията.

— Чувате ли нещо?

— Нищо — отвърнаха двамата трапери.

— Добър знак, нашите са изблъскали в прохода ония проклетници. Ще видим дали прерията е по-малко опасна.

Един час по-късно, точно когато слънцето величествено изгряваше на хоризонта, а голямата планинска верига плуваше в пари, тримата ездаци и малката индианка преминаха през последния каньон и се спуснаха към безкрайната прерия.

Непрестанното нашествие на американските пионери, които нахлуваха на изток от една страна, и на запад — от друга, завладявайки земите без да поискат съгласие от законните собственици на земята, бе запалило в сърцата на червенокожите неукротима омраза

към белия човек, който заплашваше да унищожи расата им. Различните племена, пръснати из тези огромни територии, на няколко пъти се бяха опитвали да противостоят със сила на прилива на белите, като извършваха страхотни кланета на американски заселници.

За жалост, ако мразели до смърт бледоликия човек, племената се мразели и помежду си, и вместо да се обединят срещу общия враг, враждували лекомислено и за трябва и не трябва изравяли бойната секира, отдавайки се на жестоки избивания.

Но през 1863 година червенокожите най-после разбрали, че е дошъл часът да си подадат ръка, да забравят старите или скорошни вражди и да сключат съюзи помежду си. Прерията на индианците! — казали. Белият човек цели да унищожи расата ни и да и подложи на гладна смърт семействата ни. Това било вярно, защото непрекъснатите нашествия на белите заселници все повече стеснявали ловните територии, които единствени давали поминък на индианците, неспособни да засеят една педя земя, макар с ряпа. Дивечът полека-лека изчезвал — огромните стада бизони, които съставлявали основната храна на племената, от ден на ден редеели, елените, червените кошути, вкусните пуйки, които на времето се броели с хиляди, почнали също да изчезват, а заедно с тях и табуните от диви коне, над които белият човек нямал никакво право. Оплакванията, изпратени чак до президента на великата Американска република, утвърдила се вече здраво след нейните главоломни победи над Мексико, останали без отговор. Белият човек считал законния притежател на земята, червенокожия за натрапник, който рано или късно е определен да изчезне. Вече се водили сражения по границите, защото белият човек не уважавал червения си брат, към когото се отнасял по-зле отколкото към роб.

Понякога индианците, разгневени от това, че бледоликият нахлувал отвсякъде, строял чифлици и разоравал полетата, се нахвърляли като страховит ураган над ония нещастници и ги избивали до крак, а после ги скалпирали, за да украсяват с косите им конchoвете на мокасините си, щитовете, стрелите и шатрите си. От време на време белите не пропускали да си отмъстят, като се съревновавали по жестокост със своите противници и не пощадявали на свой ред нито жените, нито децата.

През 1863 година едно мощно надигане на бойните щитове изненадало пионерите. Три народа, дотогава враждуващи помежду си — сиусите, най-силните от всички племена на континента, шайените и арапахите, също тъй многобройни, сключили съюз, който имал една единствена цел: унищожението на белия човек, нахлул в ловните им територии отвъд Арканзас.

Войната избухнала като мълния, защото никой не я очаквал и кланетата започнали веднага яростно от страна на индианските орди, които действували на север от Колорадо, на изток от Канзас и по границите на Вайоминг, на Утах и дори на Невада. Цели конвои с емигранти, изненадани по безкрайните прерии, били избивани, колите изгаряни заедно с пътниците в тях, чифлиците подпалвани, нивите опустошавани — всичко, впрочем, било подлагано на огън и сеч от тия страшни червени ездачи, които се придвижвали със страхотна бързина.

Изненадано от надигналата се вълна от насилия, която застрашавала неударжимия приток от емигранти, американското правителство отначало сметнало, че лесно ще се справи, като изпрати няколко отряда с доброволци. Те обаче бързо се стопили след няколко ужасни битки.

Само полковник Девандел, ветеран от индианските войни, успял да убегне от индианските хайки, като потърсил убежище със своите петдесет души, поверени му от правителството, в Ларамските планини, където се надявал да препречи пътя на ордите на сиусите. Очаквал доброволците от Арканзас и други територии да се организират, за да могат да дадат отпор на урагана, който застрашавал да помете и последния заселник отвъд Мисисипи, та дори и отвъд границата с Калифорния.

Джон Максим и двамата трапери, които знаеха, че всеки момент могат да се намерят пред някои летящ индиански отряд — ако не от сиуси, вероятно задържани при Прохода на смъртта от доброволците, то сигурно от шайените. спряха, за да се посъветват кой път да хванат.

На север се простираше голямата равнина, граничеща с планините, богатата на тучна трева, която би могла да даде поминък на хилядите скотовъдци и покрита тук-там с гъсти горички от клен, орех, дъб, елши и памукови храсти, пуснали корени сред многото потоци. На юг се стелеше безкрайната прерия, покрита с житни растения, слънчоглед, мащерка, салвия, мента, полски чемшир, предпочитаната

трева от бизоните. Но както равнината, така и прерията криеше не по-малко опасности от засади и тримата ездачи мъчно биха убягнали от острия взор на индианците.

— За сега предпочитам равнината — заключи съветникът. — Ще продължим до нивото на Кампа, после ще пресечем прерията, за да достигнем последните дилижанси, на които предстои да тръгнат за голямото Солено езеро.

— Ако индианците не са опожарили и тях — рече Хари и добави: — От няколко седмици шайените трябва да са тръгнали по бойната пътека и безспорно не са останали бездейни.

— Ако не срещнем нищо ще продължим с нашите мустанги — отвърна съветникът. — Може и да са за предпочитане пред дилижансите. Разбрахме ли се?

— Да.

— Тогава напред през равнината — рече Джордж, нетърпелив да се впусне сред горите. — Поне ще намерим някоя мечка или стадо диви пуйки, които ще ни позволят да забравим вечния хляб от мухлясала царевица в лагера. Планината може и да е красива, на който му харесва, но аз предпочитам просторните равнини, където ще пусна на воля мустанга си.

— Пусни го, братко.

Джордж имаше намерение да послуша брат си, когато великолепият му и силен кон, макар жестоко пришпорен от сребърните мексикански шпори, рязко отстъпи и изцвили звучно.

— Я, виж ти! — възкликна Джордж и дръпна юздите, при което Хари и Джон се хванаха за карабините. — Изглежда пред нас има някой. Моят мустанг е навикнал да подушва врага — добави той.

— И моят не е спокоен — рече съветникът. — Дали червенокожите не са наблизо?

В този миг се чу силно цвилене зад една горичка от черни орехи, опасана от поточе, по чиито брегове важно се разхождаха, без да показват никакъв страх, чапли със снежнобели пера и дълги крака.

Съветникът и двамата трапери бяха останали неподвижни, с пръст на спусъка на карабините, готови да открият огън при най-малката неприятна изненада.

Отново се чу цвилене, но никой не се появи.

— Ако беше див мустанг досега щеше да побегне. Да обиколим горичката и да видим — рече Джон.

Останаха за малко заслушани, после тръгнаха един след друг, като възпираха конете, които се опитваха да се отбият ту в ляво, ту в дясно, сякаш бяха надушили някаква опасност. Гората се сгъсти и постави на изпитание ловкостта на ездачите, които бяха принудени да карат мустангите си да прескачат падналите изгнили дънери, изпречили се на пътя им.

Изведнаж големият кон на съветника се запъна неочаквано, после рязко изви. Почти в същия миг един мустанг, оседлан по мексикански, с високо, твърдо седло и къси, широки стремена, се стрелна от един гъсталак от елши, които изглежда заобикаляха голям брой малки блата, наречени тук очи.

— Стойте! — викна Джон, след като успокои коня си, все още потръпващ от безпокойство. — Има ли някой?

Едно странно пламъче проблесна в черните и зли очи на малката индианка щом видя мустанга да преминава, но устните ѝ не отрониха ни дума.

— Хей, Джон, разбираш ли нещо? — попита Хари.

— Засега, не, безпокои ме само раздражението на коня ми.

— И нашите никак не са спокойни, и са по-склонни да побегнат, отколкото да се придвижат напред. — каза Джордж. — Но няма да си идем преди да открием притежателя на този мустанг, оседлан по мексикански. Предпазливостта в прерията никога не е достатъчна...

Ужасен вик прекъсна думите му, вик, който идваше от дъното на ореховата горичка.

— Помощ!... Помощ!...

После изтрещяха два изстрела, ако се съдеше по слабия пукот — от пистолет.

— Напред, другари! — викна Джон. — Там убиват някого!... Ах, индиански кучета!

Силно пришпорени, трите коня потеглиха в галоп покрай горичката и спряха пред един пенлив поток, цвилейки уплашено.

Посред водата, затънал до кръста, един висок, слаб мъж се бореше отчаяно с една черна мечка, която изглежда го беше нападнала, докато е утолявал жаждата си.

Черните мечки, или както индианците ги наричат барибал или мусква, не са така страшни както мечката гризли, сиреч сивата мечка, която по жестокост е на първо място сред себеподобните си, но са еднакво опасни, особено когато са гладни, и макар да се хранят с жельди, мед и насекоми, не се отказват от човешкото месо. Впрочем, това са зверове, които никой не би желал да срещне на пътя си: дълги са два метра, понякога и повече, със съвсем черна козина, лъскава като плюш. Надарени с изключителна сила, те сграбчват ловеца и пречупват ребрата и гръбначния му стълб без всякакво усилие. При нужда си служат и с ужасните си зъби и нокти, които могат да причиняват дълбоки, неизлечими рани.

Мъжът, който беше нападнат, бе хвърлил вече ненужните му пистолети и отчаяно се защитаваше с дългия си нож мачете, като раздаваше удари във всички посоки. Той отстъпваше пред непрекъснато настъпващия, огромен противник, който изправен на задните си крака, се опитваше да го сграбчи. Положението на мъжа беше крайно опасно: дъното на потока бе покрито с камъни и едно негово подхлъзване означаваше смърт.

Съветникът и двамата трапери нададоха три силни викове, за да привлекат вниманието на мечката. Тя беше тъй настървена срещу нещастника, който бе стрелял в нея и вероятно беше я само ранил, че дори не бе забелязала пристигането на тримата ездачи. Но като чу тройния вик, мечката обърна глава, разтвори уста и показа зъбите си, С пъргавина, която никой не би могъл да предположи, че се крие в това едро туловище, тя скочи на брега и се затича с безрасъдна смелост срещу новите противници, надавайки грозен рев. Изглежда бе взела на прицел големия кон на съветника, защото първо нападна него. Но Джон не беше човек, когото могат да изненадат; той дори не наруши стойката си върху коня — важно качество за каубоя, наведе карабината си, която стискаше в дясната си ръка, стреля в зиналата уста на звяра и го принуди да нагълта едновременно оловото, джепането, пламъка и дима. С изпотрошени челюсти и уста пълна с кръв, мечката застана за миг объркана и това я погуби, защото двамата трапери, макар че трябваше да обуздават конете си, стреляха едновременно. Гърмежите им бяха последвани от страхотен рев, който за миг заглуши шумоленето на водите на потока, после, все така изправена на задните си крака тя отстъпи няколко крачки, разтърси обезобразената си глава

и рухна на земята, като се изпъна цялата. Почти откъснатите ѝ челюсти, за миг се разтвориха със странно скърцане, тя потръпна, забълва обилно кръв и накрая се вцепени.

— Свърши! — викна Хари, който беше най-близо. — Що за дявол беше това чудовище? Убивал съм и други мечки, но никога не съм срещал толкова свирепа.

— Слизайте от конете! — изкомандува Джон.

Завързаха конете и се отправиха към потока. Непознатият, който замалко не бе послужил за закуска на мечката, вече беше стъпил на брега.

Както казахме, беше висок, слаб мъж, нито стар, нито млад, макар по челото си да имаше дълбоки бръчки, още як в краката и надарен наглед с голяма физическа сила. Макар да носеше живописния костюм на мексиканските златотърсачи, които похабяват живота си да търсят непрестанно златни жилки, човек мъчно би предугадил към коя раса принадлежеше. На главата си носеше кръгла шапка от бобър с дълъг косъм, стигаща до раменете му, куртка от син памучен плат, пристегната в кръст с кожен колан от лопатар и разноцветни шнулове; панталоните му от нещавена кожа, наречени тШазеаехз, влизаха в индиански, изписани гамаши, които пазят краката от тръни. И все пак, цялата му особа беше много съмнителна. Човек би казал, че принадлежи повече към чистата индианска раса, отколкото към метистката, защото кожата му беше тъмна, със силни червеникави отенъци, косите му бяха дълги, гарвановочерни и сплъстени, носът орлов, скулите изпъкнали, а очите издължени, като у монголската раса, и малко гуреливи. Имаше рядка брада и неоскубани вежди, за разлика от повечето индианци.

— Добър ден, господа — рече и бързо се изкачи по брега, мокър до кости и все още с ножа в ръка. — Дълга ви живота си — добави.

— Ех, в прерията хората си помагат един-друг и се защитават задружно. Златотърсач ли сте? Ако не лицето, то поне дрехите ви го издават.

— Отгатнахте, господине. Аз съм от ония, посветили живота си в откриване на златни мини — отвърна непознатият с гърлен глас.

— Които никога не се разработват — каза съветникът с иронична нотка. — Сега из прерията скитат какви ли не авантюристи.

Златотърсачът дигна рамене и спря за миг погледа си върху малката индианка, седнала удобно в голямото седло зад Джон. За миг в очите им проблясна игриво пламъче, но угасна преди още тримата мъже да могат да го уловят. Скрита зад съветника, Минехаха бе му отвърнала с усмивка.

— От къде идвате? — попита Джон.

— От планината — отвърна златотърсачът.

— От Ларамските ли?

— Да, сеньор.

— И не ви ли скалпираха сиусите?

— Да ви кажа, че не са ме гонили през целия път, значи да ви излъжа, но не е лесна работа да бъде настигнат един златотърсач, който познава всички кътчета на планината и прерията. Обзалагам се на скалпа си срещу вашия мустанг, че вие сте част от доброволците на границите, които полковник Девандел струпа на изхода на Прохода на смъртта, за да попречи на индианците да слезат в прерията. Излъгал ли съм се?

— Не — отвърна съветникът, — но се учудвам, как така не сте предложили на полковника помощта си, като сте знаели, че ние, американците, сме горе в планината, а сте стояли настрана.

— Поради цвета на кожата ми, доброволците биха могли да ме вземат за индианец и като такъв да ме изпратят в чудните прерии на Великия Дух, които за сега не държа никак да посетя.

— Прав сте: когато куршумът литне, никой не знае къде ще иде. А сега за къде сте се запътили?

— Бягам от въстанието на червенокожите.

— Без цел ли?

— Един златотърсач никога няма цел, а сега по-важното е човек да спаси кожата, и най-вече — скалпа си. — А вие накъде сте се запътили, ако мога да попитам?

— За Кампа — отвърна Джон. — Ще се опитаме да се присъединим към някои от последните дилижанси, които тръгват за Соленото езеро. И ние бягаме.

— Войници да бягат! По-добре кажете, че сте натоварени с някаква важна задача — забележи иронично златотърсачът.

— Може би — отвърна сухо съветникът. — Искате ли да дойдете с нас?

— Разбира се, ако ви е приятно.

— Видяхте ли индиански колони да се мяркат наоколо?

— Нито една, досега; струва ми се, че шайените и арапахите няма да се раздвижат, преди сиусите да слязат от Ларамските планини. Но може да има някой отряд, който да кръстосва из прерията.

— Съвзехте ли се от преживяния страх?

— Вълненията не траят дълго при мен — отвърна златотърсачът, който от време на време хвърляше бегли погледи към Минехаха, споделени от нейна страна.

— Конят ви ще се върне ли?

— Твърде привързан е към своя господар, за да побегне.

— Идете да го потърсите, докато ние отсечем някой мечешки бут за обяд.

— Веднага ли тръгваме?

— Много бързае. Ще спрем чак на Мисията на Клането, за да прекараме нощта. Надявам се да е останала още някоя изправена стена или навес.

— Добре — отвърна златотърсачът с гърления си глас. — Ще се върна след минута с моя мустанг и карабината, която оставих съвсем лекомислено закачена на седлото.

Размени последен поглед с малката индианка, стисна своето мачете и навлезе в гъсталака, като свиркаше с уста на коня си.

Съветникът и Хари останаха загледани в отдалечаващия се златотърсач, а през това време Джордж, въоръжен с дългия си нож, режеше задните крака на мечката, които трябваше да послужат за два вкусни шиша. Както често му се случваше, старият войник изглеждаше угрижен.

— Какво ще кажеш за тази работа, приятелю? — попита той накрая трапера. — Що за човек ще излезе тоя странен индивид, когото бих предпочел да не срещам по пътя си?

Хари поклати глава, плю, отчупи къс тютюн, който натика в устата си, след което каза:

— Хм...

— Твоето „хм“ не е отговор.

— Какво ще кажеш, приятелю, ти който си петнадесет години по-стар от мен и познаваш прерията от дете?

— Хм... — рече на свой ред съветникът, усмихнат. — Признавам, че и аз бих се почувствувал затруднен да кажа към коя порода негодници принадлежи този човек. Може и да е златотърсач, ако се съди по дрехите му, но мен ми прилича на индианец.

— Тогава не би трябвало да бяга от въстанието на индианците.

— Това е вярно, Хари.

— А може и да е някой мексикански пройдоха; ти знаеш, че доскоро бандитите гъмжеха в Колорадо.

— Какъвто и да е, той е един, а ние трима и не би му изнасяло да се шегува с нас. Впрочем, при пръв удобен случай в Кампа, ще се освободим от него и ще го пратим да търси златни мини в Калифорния, ако...

Съветникът спря изведнаж и се извърна наполовин наляво.

Минехаха бавно се бе приближила, излегната в тревата на няколко крачки от тях, по начин да не изпусне ни една сричка от онова, което двамата си казваха.

— Какво правиш тук, лудетино? — викна съветникът, сбръчквайки чело. — Опитваше се да ни подслушаш, така ли?

— Хоуг... — рече момичето и повдигна рамене. — Минехаха слушаше шепота на потока.

— Можеше да идеш по-далече.

— Хоуг, отивам.

Загърна се плътно с разкошната си вълнена наметка от див овен и се премести на една скала, в която се разбиваха пенливите води на потока.

Джон и Хари се спогледаха.

— Ето един заложник, който, вероятно, ще ни донесе повече неприятности, отколкото полза — каза първият.

— И аз така мисля — отвърна вторият. — Това момиче е истински дявол и признавам, че понякога очите му ми вдъхват страх.

В този миг златотърсачът изскочи от гъсталака, яхнал своя мустанг, оседлан по мексикански — едно разкошно животно от андалузска порода, по-скоро с малък ръст, но с много дълга грива и опашка, и сухи, нервни крака.

— Добре е обяден — каза Джон. — Но, стига приказки, да тръгваме, докато сиусите все още не са слезли в прерията.

— Полковник Девандел ще им отвори доста работа в Прохода на смъртта, макар хората му да са малко.

Джордж бе отрязъл двата мечешки бута и ги бе окачил на седлото си. Истински грях бе да оставят толкова вкусно месо на вълците в прерията, защото мечото месо съперничи на глиганското, но пътниците смятаха да преспят само един път преди да се насочат към Кампа, така че провизиите им бяха предостатъчни.

— Готови ли сте? — попита Джон, след като бе пристегнал някои от коланите на коня си.

— Напълно — отговориха Хари, Джон и златотърсачът.

— Дръжте карабините си под ръка и да се поверим на добрата ни звезда.

Леко пришпорени, четирите коня се втурнаха напред, а през това време над кървящия труп на мечката бързо се спусна ято огромни черни ястреби. Койотите, малките степни вълци, по-късно Щяха да довършат делото им.

Равнината, която опираше до последните склонове на Ларамската планинска верига, се простираше пред нашите ездачи хълмиста и пресечена. Ту се издигаше вълнообразно, покрита с огромни пространства дъбови гори с висок ствол и диви черешки, наречени Вирджиния, ту рязко се снижаваше, осеяна с малки блата, опасани от храсти диви рози и рицин. Понякога, дочувайки галоп на четирите коня, макар много приглушен от тревата, двойки антилопи с чаталести рога, едри като телета, но тънки и с елегантни форми, с червеникава козина по гърба, а по гърдите и корема — бяла, изскачаха от храстите и побягваха с бързината на вятъра, като поклащаха дългите си, тънки рога, или пък безброй катерици, които скачаха навред. Минехаха се заливаше от смях при тази гледка, колкото това да беше неприятно за Джон.

Присъствието на дивеч бе добър знак, понеже всички животни в прерията се страхуват от индианеца — най-големият им враг, като от чума. Ако някой летящ отряд шайени или арапахи се появеше по тия места нямаше да останат дори враните, които сега продължаваха да грачат от високите клони на дърветата.

— Давайте, всичко е наред — казваше съветникът. — Ако хванем последните коли в Кампа, можем да смятаме, че сме достигнали целта си.

Ездата продължи до късно по обяд, без неприятни срещи. За да не преуморяват конете, макар и издръжливи, спряха за няколко часа и схрускаха по един царевичен сухар, който носеха още от лагера. Навикнал да си готви сам, златотърсачът прибави към сухарите няколко глави див лук, чийто вкус е превъзходен. Почивката им бе нарушена от появата на глутница едри, черни и нагли вълци, които веднага застанаха зад ездачите с явното намерение да изчакаят падането на нощта преди да нападнат. Това също беше добър знак, защото дори гладният вълк избягва индианеца, сякаш знае че рано или късно го очаква котел с вряща вода. Разбира се, четиримата ездачи биха предпочели друга компания, тъй като зловещият им вой би могъл да привлече вниманието на двукраките врагове, много по-опасни в този момент от вълците.

— Дали ще ни изядат тази нощ? — попита шеговито Хари, който яздеше до Джон.

— Биха опитали, ако нямаме подслон, за да изчакаме зората. Не знам дали ще намерим нещо, някое подземие би трябвало да е останало, поне едно от ония, в които са били изгорени бандитите.

— Какво разправяш? Не те разбирам.

— За сега нищо, но докато печем мечешките лапи ще ти разкажа една интересна история. Наистина от дълги години не съм бил в Мисията на Клането, но не вярвам индианците да са я доразрушили. Не би им доставило удоволствие.

— Ще можеш ли да ни заведеш до там?

— Един съветник по индианските въпроси познава прерията като джоба си, драги Хари. Служил съм като посредник между червенокожите и търговците от Калифорния и Арканзас в продължение на двадесет години и няма място, което да не познавам.

— Учудвам се, обаче, как досега си успял да си спасиш скалпа. Чувал съм да разказват, че понякога червенокожите заплащали на търговците от прерията не с кожи, а с удари от томахава.

— Да, често се случваше, особено с апахите и арапахите, с които най-трудно се работеше, поради недоверчивостта им. и все пак, благодарение на добрия ми кон, успях да запазя косите си. вярно, малко прошарени, но все пак на главата ми.

— Чуйте, гърми се, времето се разваля. Ще имаме лоша нощ. но това важи и за индианците.

— Стига да не потърсят и те подслон в Мисията.

— Да се надяваме, че не — отвърна Джон. — Да побързаме и да се отървем от тези вълци, които с воя си могат да привлекат двукраките си събрата.

Както предишната вечер, времето почваше да се влошава. Вече цялата Ларамска планинска верига, която доскоро показваше върховете си сред процепите на горите сега бе забулено от тежки облаци, които бавно лазеха към равнината и голямата прерия. По високите върхове се чуваше на пресекулки тътена на гръмовете. придружен от синкава светкавица.

Ездачите, които никак не държеха да се изложат на фурията на някой торнадо^[2], пуснаха конете в кариер. Изнервени от вълчия вой, добрите животни не чакаха подкана. Макар да галопираха от дълги часове без продължителна почивка, поддържаха с всички сили устремения си бяг.

Слънцето току-що бе залязло, когато пръснатите гори из огромната равнина, почнаха да се огъват и да скърцат под напора на вятъра торнадо, който поел от планинските върхове, сега свистеше с нечувана сила.

— Хей, Джон — рече Хари точно когато заваляха едри капки дъжд, а вълците се придвижиха напред, за да не изпуснат от очи ездачите, — далеч ли сме още от тази прословута Мисия? Зверовете напират.

— Остави ги да приближат; докато не се стъмни няма да ни сторят нищо. Засега не стреляйте.

Хари се канеше да окачи карабината на седлото, поставяйки я в кожения калъф, когато забеляза, че вълците, станали вече дванадесетина, спряха изведнъж.

— Дали нямат намерение да нападат някоя по-лесна плячка? — обърна се траперът към съветника. — Бизоните и лосовете изглежда не липсват из тия гори.

— Не обичат хижи и заслони, ако преди това не са ги изследвали — рече Джон.

— Тогава сме близко до Мисията.

— Изглежда. Да пришпорим конете преди бурята да връхлети отгоре ни.

Горките коне продължаваха да правят неимоверни усилия, за да поддържат скоростта. Но ставаше ясно, че повече не могат. Дори този на златотърсача, който би трябвало да си е починал повече от останалите, дишаше тежко, облян в пяна.

Междувременно в гората притъмняваше все повече и ураганът се засилваше. За щастие светкавиците се редуваха една след друга и осветяваха тук-там преходите, през които конете се стрелваха, гонени под напора на торнадото, когато при светлината на една светкавица пред ездачите се появиха разкъртени зидове, опрени до някакви останки от камбанария.

— Мисията на Клането! — възкликна Джон радостно. — Време беше да стигнем.

— Какво грозно име! — рече Хари и направи гримаса — Тук индианците изглежда са направили някоя голяма поразия.

— Не, мексиканските бандити. Хванете конете за поводите и да видим дали можем да намерим някакъв подслон. Джордж, запали една факла от борина. Траперът винаги носи в сака си такава.

— Да, Джон — отвърна младежът. — Изчакай да влезем на сухо.

Заобиколиха останките на един разрушен параклис, преминаха през две широки врати, които носеха белезите на пожар и се намериха във вътрешността на Мисията. Покривът бе почти изцяло рухнал, но една част бе издържала на огъня и капризите на времето, и бе достатъчна да подслони хората и конете. Но както казахме, стените бяха отчасти срутени и зееха широки отвори, през които проникваше дъждовна вода и силен вятър, та дори и вълците, ако пожелаеха, да се вмъкнат.

Джордж запали факлата, която бе обилно насмолена и бързо излъчи силна светлина.

— Заслонът не го бива, но все пак е по-добре отколкото на открито в равнината.

— Бихме могли да слезем в подземието — рече Джон. — Точно там избихме преди десет години ония негодници, мексиканските бандити. Обзалагаме се, че скелетите им са още проснати по пода.

— И ти ли беше там, Джон?

— Разбира се; дори за случая получих сто новинички долара. Но да оставим приказките за после, и тъй като индианците не са

помислили да се подслонят преди нас, както и господата вълците, да запалим един хубав огън и да се приготвим за вечеря.

Дърва не липсваха, защото навред се търкаляха паднали греди и летви.

След като завързаха конете на сухо, четиримата мъже запалиха без всякакво усилие един игрив огън и почнаха да пекат един от мечешките бутове, които щеше да е достатъчен да нахрани всички, после разгледа срутените зидове на Мисията, страхувайки се от внезапно нападение на вълците, чийто вой ечеше зловецот от близката гора и се смесваше със свистенето на вятъра и шума на дъжда.

— Да се надяваме, че ще ни оставят на мира — рече Джон. — Може би не са достатъчно на брой, за да посмеят да дойдат тук. Да идем да хвърлим око на мечешкия бут и да се постараме да прекараме приятно вечерта. Дори другарите ни, заели позиция в планината, биха ни завидели.

Из мисията се носеше съблазнителен аромат, който караше вълците да вият повече от всякога. Мечешкият бут, набоден на шомпола на една от карабините и поставен на два чатала, порозовяваше над разпалените въглини. Мъжете гледаха със съжаление как разтопената мас обилно капе в жарта.

— И така, Джон, значи ти и друг път си бил тук — рече Хари, а през това време една гръмотевица разтърси разбития покрив и посипа мъжете с мазилка. — Преди много години ли е била разрушена тази тъй обширна Мисия?

— Както ви казах, преди десет години. Някакви мексикански монаси си бяха поставили за цел да цивилизоват червенокожите в Колорадо и с много средства бяха успели да издигнат този манастир. За съжаление по онова време тия места гъмжаха повече от мексикански разбойници, отколкото от чакащи църковно приобщение индианци. Кръстосваха банди от кръвожадни леперос и салтеадорес, които създаваха големи грижи на американското правителство, защото нападаха дори куриерите, откъкваха пощенските товари и избиваха безжалостно всички, които се опитваха да им противостоят.

— Наистина, ние с Джордж сме чували да се говори за тях

— рече Хари.

— И за извършените от тях жестокости после набеждавали индианците — добави златотърсачът.

— Вярно е — каза съветникът, — много червенокожи платиха заради ония бандити. Когато американското правителство разбра, че се отнася за голяма мексиканска банда, действаща по границите, където се появяваше и изчезваше мълниеносно, благодарение на бързите си коне, то организира отряд доброволци за борба с бандитите. Както можете да си представите, приятели, аз, в качеството на съветник по индианските въпроси, се записах ведвага. След безкрай кръстосвания из Колорадо и Утах, един ден узнахме, че страшната банда, която ни разиграваше от три месеца, се насочила към тази Мисия, с намерение да я плякоса. А известно бе, че монасите се радваха на щедрата благотворителност на богати и благочестиви мексиканки. И така, пристигнахме незабавно и заобиколихме сградата. Бандитите бяха вътре и без да загубят самообладание ни посрещнаха с ужасен огън, който помете голям брой от нашите, принудени да се сражават на открито.

— Бяхте ли поне достатъчно на брой? — попита Джордж.

— Стотина, под заповедите на капитан Мак Леланд, който струва ми се не се страхуваше дори от куция дявол — отвърна Джон и продължи:

— Но ето, че след около час стрелбата секна и вече не се чуваше никакъв шум от вътрешността на Мисията. Разбихме една от вратите с брадви, решени да избием бандитите, но за наша голяма изненада открихме в параклиса, ако не се лъжа, двадесет и двама монаси, проснати на земята със завързани ръце, крака и уста.

— Бяха ли ги пощадили? — попита Джордж. — Значи ли, че понякога тия страшни разбойници могат да бъдат и великодушни?

— Почакай малко, любопитнико — каза Джон, докато обръщаше почти готовия шиш. — Втурнахме се по стълбите и из килиите, за да открием ония негодници но намерихме само четири — пет убити край прозорците. Запитани, монасите ни казаха, че бандитите изглежда са открили някой таен изход, известен само на игумена на Мисията, който точно тогава, за наш лош късмет, отишъл да покръства някаква секта на шайените. Докато търсехме, дори в подземията на църквата, монасите казаха, че си тръгват, защото искали час по-скоро да намерят своя игумен. Никой не помисли да ги задържа, тъй като искането им изглеждаше основателно. Но знаете ли, дявол го взел, кои излязоха тези монаси?

— Бандитите? — попита Хари.

— Да, приятелю. Тези псета бяха избили всички монаси, бяха ги струпали в една килия, която открихме по-късно, бяха навлекли расата им и се бяха завързали един друг...

— И ви изиграха — заключи Хари.

— Да — отвърна съветникът.

— Разкошен номер! — възкликна Джордж.

— Наистина разкошен — добави златотърсачът, който бе проявил голям интерес към разказа.

— Номер, който обаче платиха по-късно, драги — каза Джон, — защото капитан Мак Леланд се закле да си отмъсти. Няколко месеца след случая дръзките бандити не дадоха никакъв признак на живот, после нападенията над керваните и куриерите започнаха отново, придружени с ужасни изстребления. Никой не знаеше къде; се крият, когато на капитана един ден му хрумна да направи едно нощно посещение на Мисията, изоставена на койотите и ястребите.

— И те бяха там, обзалагам се — каза Хари.

— Отгатна, приятелю. Беше една вълча нощ, над равнината валеше сняг, но стоте мъже, които образуваха колоната на доброволците, въодушевени от голямата награда за унищожението на разбойниците, не изпитваха студ. Пристигнахме в полунощ. От прозорците не идваше никаква светлина, но когато обиколихме сградата открихме разбойниците, отседнали в подземие. Те не очакваха никаква изненада, ядеха и пиеха весело около една грамадна маса, уверени, че няма кой да ги безпокои. Поканихме ги да се предадат, но те отговориха с огън през тесните бойници, разположени ниско до земята. Втурнахме се по стълбата, като изтъркаляхме колкото се може повече греди надолу, после открихме огън. Каква гледка, драги мои!... Скоро подземие се превърна в пещ и през бойниците гледахме как тия убийци загиват един след друг сред облаци дим.

— По същия начин рискува да загине и нашият шиш, ако не го излапаме веднага — рече Джон, като го извади от огъня. — Ако още малко разказът ти се проточи ще ядем въглени. — На масата, господа!

Отвърна им страхотният вой на вълците. През зиналите врати и процепи по стените се показаха огнените очи и зинали гърла на зверовете, готови да нападнат.

— Ето едни съвсем неканени и нежелани гости — рече Джон.

— Но ако се надяват да вземат участие във вечерята се лъжат. Режи шиша, Хари, и между един залък и друг ще се упражняваме в точна стрелба.

Две породи вълци си оспорват владението на безкрайните прерии, които се простират на запад от Мисисипи и стигат до подножието на внушителната верига на Сиера Невада в Калифорния: койотът и черният вълк.

Първата — много по-многобройна, защото и до днес може да се види на глутници от по петдесет и сто глави, е смесена порода между лисица и истински вълк. От лисицата е взела муцуната, от вълците — тялото и опашката. Имат яко тяло, с гъста козина, с жълтеникав цвят на ръждиви петна, която на есен посивява. Тази порода живее, както казахме, почти винаги в големи глутници и унищожава безпощадно дивеча. Дори големите бизони стават често тяхна жертва.

Койотът, обаче, никога не смее да нападне човека. Задоволява се да го следва известно време, лае като лисица и заплашва постоянно с нападение, което никога не предприема, или прави страхотни серенади пред някоя осамотена палатка на индианец или бял.

Черният вълк е много по-различен. По-висок е, по-силен, има по-остри зъби, притежава необикновена сила и дързост. Символ е на истинската жестокост и кръвожадност, защото не се колебае да напада хора и коне, когато е гладен. Онова, което го прави най-страшен е бясът, на който е податлив в неопределени периоди.

Има години, в които не се появява, в други се множи страхотно и тогава глутниците не се страхуват от нищо.

Ако се отнася до обикновени койоти, тримата трапери и златотърсачът безспорно не биха се тревожили, но тия, които се показваха през процепите на зидовете и разкъртените врати, бяха истински черни вълци с огромен ръст, явно решени да нападнат по всички правила хората и конете, и най-вече последните, които можеха да им осигурят обилна вечеря.

— Другари, да хапнем набързо и да се запасим с дърва — каза Джон, докато Хари пъргаво режеше печеното месо.

— Дърва колкото искаш наоколо ни — рече Джордж. — Три четвърти от покрива на Мисията е паднал, а това са все сухи дърва.

— А докато има огън вълците няма да се приближат — добави златотърсачът, който бе започнал да работи настървено със зъби.

Наистина, вълците макар да се показваха многобройни през всички отвори, още не смееха да приближат. Но воят им бе тъй страховит, че заглушаваше понякога трясъка на гръмотевиците. Просторната зала, която някога бе служила за магерница на нещастните монаси, ехтеше, и конете подскачаха уплашени, колкото и господарите им да ги успокояваха.

— Само тия нахалници ни липсваха да ни развалят нощта — подхвана Джон, щом вечерята свърши. — Ако нямате нищо против, пригответе се да защитим кожата си. Изглежда аромата на печеното е изострил до немай къде вълчия им апетит.

— Но трябва да признаеш, че бяха любезни и се задоволиха да облизват мустаците си, докато ние лапахме лакомо — рече Хари, който дърпаше греди и дъски от развалините, подпомогнат от Джордж и златотърсачът, за да запалят други огънове.

— Не само лакомо, но и бързо, от страх, че ще трябва да им оставим половината — рече Джордж, смеейки се.

— Не се смей, млади ми приятелю — рече съветникът, който предчувствуваше сериозна опасност. — Тези зверове ще ни нападнат от всички страни.

— А ние ще ги отблъснем — рече Хари. — Познаваме тия кумчо-вълчовци, били те койоти или черни.

— Може и да са бясни, драги мой, и тогава е достатъчно само едно ухапване. А, кой ще се заеме с малката? Нея първа ще нападнат.

— Нека я отмъкнат, една грижа по-малко — рече Хари.

За изненада на всички златотърсачът, пусна една голяма греда, която издърпваше изпод куп срутени керемиди и изправяйки се пред тримата мъже, каза със застрашителен вид:

— Ще посмеете ли да я оставите на тези зверове? О, не! Никога, докато аз съм тук.

— Тази индианка ни създаде много неприятности — отвърна Хари.

— За мен е само една девойка и ще я защитавам, докато ми остане шепа барут.

— Тогава заеми се ти с нея.

— Да, и ще видите, че вълците няма да се докоснат до нежната плът на малката.

Хари дигна рамене и с помощта на брат си и Джон приготви бързо още четири огньовете да пазят конете, които показваха постоянни признаци на страх.

Изглежда вълците не бързаха да нападнат, сякаш бяха сигурни, че още преди изгрев ще разкъсат хората и животните. Техният брой бе нараснал и сега се бяха струпали пред всички отвори, като продължаваха да вият страховито.

— Всеки да заеме място зад огньовете — каза Джон, когато пламъците лумнаха. — Вече се вижда отлично и тъй като сме добри стрелци, всеки да покаже уменията си.

— Хари, Джордж, ние ще минем напред, златотърсачът да остане да пази Минехаха.

Тримата храбри доброволци на полковник Девандел залегнаха сред купищата развалини под прикритието на огньовете, готови да захванат ужасна битка, а през това време златотърсачът, след като се увери, че новите му другари са му обърнали гръб, се отдръпна към вътрешния огън, на който бяха пекли мечото месо, като държеше здраво за ръка Минехаха, а с другата — карабината си, която не беше по-малко опасна от тези на траперите. Очите му, досега сякаш угаснали, горяха от нов пламък, а лицето му обгоряло от слънцето и бурите, и оцветено от редица поколения червенокожи, неочаквано се бе оживило.

Накара момичето да легне колкото се може по-далеч от тримата бели мъже, като грижливо я зави с тежката ѝ кожена наметка, а после прилегна до нея, на три крачки от огъня, с карабина в ръка.

Отекна изстрел. Хари бе започнал битката с вълците, последван веднага от брат си и съветника. Това бе момента, очакван от тайнственото лице, за да размени няколко думи с Минехаха, без да бъде чуто.

— Ще ми кажеш ли най-после какво се случи с Нощна Птица, който те караше със себе си на големия, бял кон — ѝ каза сред все почестата стрелба.

— Бе разстрелян — отвърна момичето с глух глас. — Присъствувах на екзекуцията му.

— Без да те издаде ли? — попита разтревожен златотърсачът.

— Ех, тук явно не мога да ти разкажа всичко, татко.

— Как умря брат ти?

— Като герой. Индианецът умира с очи, вперени във врага.

— Ах!... Тази Яла! Много е отмъстителна майка ти!... Би могла да забрави миналото и да прати друг да убие полковника. Нали той нареди да застрелят Нощна Птица?

— Да, татко.

— Ужасно е, дори за нас, индианците; майка, която заставя бащата да убие сина си!...

— Значи е вярно, че Нощна Птица е син на полковника? — попита Минехаха сред непреставашите изстрели.

— Какво значение има за теб да го знаеш?

— Но щом Нощна Птица е мой брат...

— Ти си моя дъщеря, защото аз се ожених за майка ти след като белия човек я беше напуснал.

— Вече нищо не разбирам.

— По-добре за теб — рече златотърсачът и стреля по един едър вълк, който се опитваше да пролази до тях.

— Ти, обаче, едно не знаеш, татко — рече Минехаха, докато мъжът зареждаше оръжието си.

— Говори,

— Че отмъстих за брат си.

— Кой? Ти... — възкликна човекът изненадано и същевременно радостно.

— Та нали майка ми беше натоварила Нощна Птица да убие полковника, за да отвори пътя на сиусите?

— Да, надяваше се, че един път пълководецът убит, другите ще се разпръснат, но изглежда се е излъгала. Но можеше да прати друг, била е много жестока и е трябвало да предположи, че задачата не е била лека дори за Нощна Птица.

— Но аз, повтарям ти, си отмъстих.

— По какъв начин? — попита златотърсачът, зареждайки отново карабината си.

— Като забих в гърба на полковника моето мачете.

— Ти!... Точно ти!...

— Аз, татко.

— Още толкова малка!... Във вените ти тече кръвта на майка ти.

— И твоята, защото говорят, че Червен Облак някога бил страшен войн, вожд на голямото племе Гарвани.

— Кой ти каза? — попита златотърсачът, или по-право индианецът и свъси вежди.

— Чух да казват това в нашите биваци — отвърна Минехаха.

— Добре, така да е... Вярно е. Бях голям вожд и Червен Облак е откъснал много скалпове на Черни Стъпала, вечните неприятели на неговото племе.

Даде нов изстрел среЩу друг вълк, погледна към тримата трапери, които не преставаха да гърмят, и продължи:

— Сигурна ли си, че си убила полковника?

— Надявам се.

— А защо не те убиха?

— Защото не забелязаха какво съм сторила. Всичко стана точно когато сиусите нападаха Прохода на смъртта и тези тримата тук ме чакаха, за да ме вземат със себе си.

— С каква цел?

— Може би защото се надявах да получат от мен ценни сведения за Лява Ръка, вождът на арапахите, когото смятат за мой баща.

— За къде са тръгнали тези мъже?

— Да спасят децата на полковника. Червен Облак направи гневен жест.

— Значи Нощна Птица е признал — рече той със стиснати зъби.

— Не, нито една дума не излезе от устните му.

— Тогава?

— Не знам — отговори момичето, което не знаеше за съдържанието на листа, намерен от съветника под седлото на големия бял кон. — Знам, че са изпратени да ги спасят, преди арапахите на Лява Ръка да стигнат до асиендата.

— Може би ще пристигнат късно, защото майка ти изпрати куриери преди нас.

— А ние какво ще правим?

Златотърсачът стреля отново, после каза с мрачен глас:

— Ще се опитаме да попречим на тези хора да стигнат до асиендата преди арапахите, това е всичко.

— Няма да е лесно, изглеждат ми решителни мъже — каза Минехаха.

— Прерията е безкрайна и могат да се случат много неочаквани неща — отвърна лъжливият златотърсач. — Но тъй като майка ти иска да има в свои ръце децата на полковника, ще направим възможното, за да я задоволим. Не искам да се карам с нея, страшна е тази жена и струва колкото сто бойци.

— Силна жена е — рече Минехаха, с горда усмивка.

— Да, прекалено силна — отвърна Червен Облак с въздишка.

— А като се присъединяваш към тези хора не се ли излагаш на опасност, татко? Ти нямаш приятели сред вождовете на шайените, поне така ми каза. Кой ще ти повярва, че си индианец в тези дрехи?

— Ще се стараем да ги избягваме. Но стига сме приказвали, остави ме да стрелям, иначе вълците наистина ще ни попречат да продължим пътя си.

Проклетите зверове, макар задържани от огньовете, които пращеха и хвърляха искри наоколо, изглежда все още не бяха си взели поука от куршумите, дори съпротивата на доброволците ги правеше все по-настъргвени. Отблъснати от една врата, те влизаха през процепите на зидовете, после отново нахълтваха през вратите с ужасен вой, което тревожеше до немай къде защитниците, макар навикнали на кървави битки. Много от вълците изглежда бяха бясни, защото от устата им течеше пяна и държеха опашките си ниско, между краката; тях мъжете убиваха първи.

— Хей, Джон — рече по едно време Хари, който зареждаше за десети път. — Ще издържим ли дълго? Струва ми се, че тези побеснели животни вместо да намаляват, нарастват с всяка минута.

— И аз установявам същото отскоро — отвърна съветникът, който сподавяше лошото си настроение, дъвчейки гневно парче тютюн. — Явно, ураганът ги гони насам.

— Дали не са свикнали да се крият тук?

— Вероятно.

— Ти ми беше говорил за някакво подземие. Защо да не опитаме да се подслоним там?

— И аз това си мислех.

— Дълга ли е стълбата надолу?

— Конете ни също могат да минат по нея. Нали знаеш, че са свикнали да скачат като дивите овни от Скалистите планини.

— За моя отговарям, както и за коня на моя брат — отвърна Хари.

— За моя също, вярвам, че и конят на златотърсача не е по-лош от другите. Джордж, имаш ли още една факла от борина?

— Винаги, Джон — отвърна младежът.

— Подземието се намира зад нас, в дясно, до онзи свод. Махни се оттук и иди да откараш конете, за да не ги изгубим. Едно стълбище лесно се отбранява от четири пушки. Побързай, защото тези зверове след малко ще ни нападнат отвсякъде и това ще бъде края за всички ни.

Младежът стреля още един път с карабината си и се отправи тичешком към конете, които ритяха и цвилеха отчаяно, сякаш хищниците бяха започнали да ги хапят.

Без да се отчайват от понесените загуби, може би защото техни другари всеки миг прииждаха от горите и запълваха празните редици, вълците като че ли наистина се готвеха за всеобща атака. Бяха завладяли всички отвори и се придвижваха към огньовете, които вече не ги плашеха, както не ги задържаха и куршумите.

Червен Облак бе забелязал опасността и като застана зад Минехаха започна отстъпление към дъното на залата, без да престава да стреля. Не губеше времето си и Джордж. Бе открил стълбището, което водеше към подземието — лобно място на мексиканските бандити, и с факла в ръка бе откарал надолу първия кон.

Червен Облак веднага му се бе притекъл на помощ, като първо постави на сигурно място Минехаха и собствения си мустанг. През това време Джон и Хари се опитваха да задържат вълците, които се нахвърляха все по-ожесточено. За да не губят време със зареждането на карабините си, а и за да пестят боеприпаси, хвърляха сред зверовете горящи главни, като по този начин получаваха по-добри резултати. Наистина, винаги щом една запалена дъска или греда паднеше на пода, от нея излитаха милиарди искри и облаци дим, които прогонваха животните назад. Борбата не можеше обаче да трае дълго, защото след разпиляването на огньовете, нападението нямаше да закъснее. Джон и Хари отново трябваше да грабнат карабините, но в този момент проеча гласът на Джордж:

— Отстъпвайте!

— Не давай гръб, Хари, докато отстъпваш — побърза да каже съветникът.

Вълците се втурнаха през всички отвори и се хвърлиха в следващата атака.

Двамата мъже, прикрити от златотърсача и Джордж, дошли им в помощ, достигнаха бързо стълбището и се втурнаха в подземие, осветено от няколко факли.

Приличаше на крипта, с няколко сводове и ниши за поставяне на статуи и светци, а размерите ѝ позволяваха да побере двадесетина души и повече. В средата имаше стара маса, проядена от дървесни червеи, около която се търкаляха грозни човешки скелети и ръждясали пистолети край тях. Това бяха жалките останки на безчестните мексикански разбойници, които жестоко бяха избии монасите от Мисията.

Едва-що четиримата мъже се бяха настанили в края на стълбите, за щастие толкова тесни, че конете едва бяха преминали, когато вълците се показаха вкупом отгоре и почнаха да вият още по-силно.

— Както изглежда, заклели са се да огризат нашите меса и тия на конете ни.

— Джон, виждал ли си толкова твърдоглави гадове? — Наистина не съм, но по-добре да стреляш, вместо да бърбориш.

— Смяташ ли, че ще опитат да се спуснат надолу?

— Кой може да каже? Джордж, тук дърва има ли?

— Масата.

— Начупете я заедно със златотърсача. Само един хубав огън в края на стълбите ще ни опази от тия мръсници.

— Дявол ги взел и тях и този проклет торнадо, който ни ги докара.

— Давайте, другари, ако искате да изкараме до сутринта. Изгорете и скелетите, те принадлежат на типове, които не заслужават никакво погребение. Хари, стреляй с мен, докато другите начупят дъските.

— Ще стрелям по ония, чийто уста са в пяна — отвърна траперът. — От тях най-ме е страх.

Страшен трясък заглуши думите им. Златотърсачът и Джордж, въоръжени с големи камъни, откъртени от нишите, разбиваха масата и

столовете около нея. Трясък се подемаше от ехото в криптата и достигаше още по-силен до вълците, които удвояваха воя си.

— Давай, Хари, не брой патроните, които ще възстановим в Кампа — каза Джон.

— Все още имам достатъчно — отвърна траперът, който показваше голямо самообладание.

— Стреляй!

Два вълка, поразени от непогрешимите куршуми на двамата доброволци на полковник Девандел, се изтъркаляха по стълбите, а междуременно Червен Облак и Джордж хвърляха в огъня на дъното на стълбата кресла, дъски от масата и скелети.

Многобройните вълци, които се трупаха на площадката на стълбището почнаха да се отдръпват, защото целия дим се събираше там и взе да им люти. Тримата доброволци и златотърсачът наблюдаваха спокойно сцената, облежани на карабините си. Докато огънят гореше, нямаше никаква нужда да се хабят боеприпаси и понеже имаше доста кресла, можеха спокойно да поддържат огъня през цялата нощ.

— Призори ще се разотидат — рече Джон на Хари. — Тия гадни зверове обичат да нападат вечер, а до сутринта има много часове.

— Хубаво щяха да направят да ни оставят да поспим — отвърна траперът.

— Ех, свикнали сме на бели нощи, ние, мъжете от прерията. Мен ми стига да си починат мустангите, за да ни закарат в Кампа преди шейените и арапахите да пометат всичко, в очакване на сиусите.

— Надяваше ли се да хванеш някоя кола?

— Знам, че Кампа все още не е напълно изоставена, така че сигурно ще намерим приятели, които да ни придружат поне до Соленото езеро. Колкото повече сме, толкова по-сигурно ще пътуваме.

— Но една голяма група може по-лесно да привлече вниманието на червените хора — рече в този момент златотърсачът. — На ваше място бих предпочел да пътуваме тия, които сме.

— Вярно е, че сме четирима и ни бива за осем — отвърна съветникът, — но предпочитам да ескортирам някой керван.

— Хей вие, хвърляйте дърва. Ето, масата изчезна заедно със скелетите на разбойниците.

Огънят бе подхранен с голям куп натрошени столове. Като видяха пламъците да се проточват към стълбището, вълците уплашено завиха, после отчаяни, че тази нощ не ще получат вечеря, напуснаха площадката. Няколко минути се чуваше отдалечаващия им се вой, после остана да кънти само грохотът на гръмотевиците, които разтърсваха стените на криптата.

След няколко часа отдих, убедени че вълците окончателно са си отишли да търсят друга, трудносмилаема вечеря, тримата доброволци, златотърсачът и Минехаха се решиха да напуснат Мисията. Ураганът, който бе брулил цяла нощ равнината, бе утихнал. Едно великолепно слънце блестеше по високите върхове на Ларамските планини, изчистени от облаци, и бързо сушеше падналата през нощта вода, която се бе превърнала в мъгливи ивици, понесени от утринния вятър.

Четиримата ездачи веднага пуснаха конете си в галоп, понеже всички имаха желание час по-скоро да стигнат великата прерия, която изглежда не отстоеше на повече от няколко мили.

Джон продължаваше да води, но вече на седлото зад него Минехаха я нямаше; тя бе минала на коня на златотърсача, който също беше много як.

Ураганът торнадо бе нанесъл истински опустошения на равнината. Стотици растения бяха повалени от бесния вятър или прекършени от гръмотевиците, които бяха трещели през цялата нощ.

Откривайки широки пролуки сред дърветата, ездачите пуснаха конете си в такъв кариер, че два часа по-късно стигнаха началото на огромната прерия. Джон спря коня и след като постави ръка над очите си, за да се предпази от ярките слънчеви лъчи, дълго оглежда хоризонта.

— Нищо ли няма? — попита Хари.

— Хм... — поклати глава съветникът. — Кой може да ми каже какво се крие под тези треви? Задуши въздуха и продължи:

— Никаква миризма на пушек — рече, успокоен. — Значи наблизко няма голям бивак или лагер, поне засега. А може би шайените да са още далеч, а арапахите да не са преминали Соленото езеро. Отваряйте си очите, вглеждайте се във всяко нещо, и най-незначителното. А сега, напред към Кампа, ако още съществува.

— Дали е бил разрушен? — попита Хари.

— Ще мога да ти отговоря тази вечер, ако не са ни скалпирали — отвърна великанът. — В кариер, другари и дръжте готови пушките си.

Четирите коня се впуснаха веднага по това чудно море от зеленина и потънаха сред сочна трева, смрадлика, салвия и опунцииджуджета, отрупани с лепкави смокини, като оставяха след себе си полюшкваща се бразда, в която се сипеха като дъжд семената на зрелите слънчогледи.

В небето кръжеха няколко едри соколи, но сред тревите не се забелязваше никакво живо същество. Впрочем различими бяха само великанските бизони и дивите коне, всичко друго оставаше скрито от високата трева.

От индианците все още нямаше никаква следа, за голяма изненада на съветника, който очакваше някаква вълнуваща среща преди пристигането си в малката станция.

Те препускаха вече от няколко часа, когато острият поглед на гиганта забеляза безброй черни точки в небето, които ту се събираха, ту се пръскаха на рояци.

— Аха, изглежда там долу има някаква леш. Изглежда са минали индианци.

— Соколи и ястреби урубубу, нали? — попита Хари.

— Да не са оставили някой убит бизон? — попита Джордж.

Вместо да отговори, съветникът се обърна към златотърсача, който бе приковал очи на север, сякаш от там трябваше да се зададат сиусите, начело с Яла.

— Какво ще кажете вие? — попита го.

— Казвам, че там има мъртъвци — отвърна Червен Облак.

— Хора ли?

— Предполагам.

— Дали снощи не е имало някакво сражение? — попита се съветникът. — Всичко е възможно сега, когато е избухнала войната. Да идем да видим.

— Приятели, заредете карабините си и бъдете готови да ме следвате при моя пръв сигнал.

Като забелязаха, че соколите и ястребите, които ненаситни кълвеха мършата, не показват никакъв страх, четиримата ездаци се впуснаха и бързо откриха някаква тъмна маса посред тревата. Почти в

същия миг видяха много койоти да мяukat сред тинтявите, в компанията на няколко черни вълци.

— Там рѳат човешко месо — каза Джон.

— Но какви са тия купчини? — попитаха двамата трапери.

— Не отгатвате ли?

— Една кола, която индианците са нападнали, нали? — попита Хари.

— Да, и ограбена след като са избили пътниците.

— Ах, негодниците!

— Не им е за първи път.

Забавиха хода на конете, страхувайки се да не попаднат в някоя клопка и като заобиколиха мястото, където се бе разразило сражението, забележимо по изтъпканата трева, решително се устремиха напред.

Не бяха се излъгали. Посред прерията, до едно кално блато, изтърбушена и обърната на една страна, лежеше една от ония стари пощенски коли, чиято отживяла форма напомняше за миналия век: стил рококо, с издути страници, багажник, окачен на задните ремъци, а отпред — дълга седалка за пощальона и малката му охрана.

Преди Съединените Щати да започнат строителството на железници, прекосяването на териториите от Атлантика до Пасифика се извършвало само с коли. Множество станции, разположени в напълно пустинни места, защитени от малки фортове, които да ги отбраняват от индианците, били поставени на определени разстояния. Колите спирани там да отдъхнат и да продължат, сред безброй и непрестанни опасности, за да стигнат — ако това им се отдадело — до Сан Франциско в Калифорния. Специално от Сент Луис, по това време — голям търговски център, потегляла кола всяка седмица, която трябвало да прекоси цялата прерия с пътници и поща. Водачите избирали грижливо сред надарените със смелост и яко телосложение, които обаче не винаги успявали да спасят шестте си коне и хората, поставени под тяхна закрила.

— Нападната е пощата на Сент Луис — рече Джон, който пръв бе стигнал до колата — Познавам я.

— Има ли умрели? — попитаха Хари и Джордж развълнувано. Съветникът изруга.

— Три убити коня и двама бели скалпирани. Ах, мръсни разбойници!

Метна се на седлото и си проправи път сред тревите, като държеше мустанга за поводите. Другите го последваха, а ястребите шумно протестираха, издигайки се във въздуха.

До изтърбушения пощенски чувал с разпиляни наоколо му купчини писма, лежеше човек, облечен като каубой, с коси вече изтръгнати от индианците и изръфано от вълците лице, което го правеше неузнаваем. В дясната си ръка, сгърчена в предсмъртен гърч, стискаше все още двуцевен пистолет. Извън отнетия му скалп, бе получил много удари с копие в гърдите и обилно стеклата се кръв бе стигнала чак в кожените му ботуши.

— Как са го подредили! — възкликна Джон, който макар свикнал на грозни изненади, изглеждаше силно разстроен. — И да не бяха го скалпирани, пак нямаше да надживее раните си — добави.

— Това са копия на шайени.

— Кога ли е извършено нападението над пощенската кола?

— попита Хари.

— Не по-късно от снощи, може би преди да задуха ураганът торнадо... Не виждаш ли, че кръвта на този нещастник е отскоро съсирена?

— Кой ли ще е той?

— Кой може да каже!

— Казваш, че си видял още един.

— Да, там сред конете, пред обърнатата кола — отговори съветникът. — Да идем да видим, приятели.

Заобиколиха колата и видяха проснат между убитите коне с копия и томаховки, друг човек с гигантски ръст, облечен в зелената униформа с червени галони на пощальоните. И на този нещастник скалпа беше отскубнат и сега черепът му представляваше ужасна, кръвяща рана, но вълците не бяха имали време да обезобразят лицето му. Може би гъстата, червеникава брада, която стигаше почти до очите му, вдъхваше страх у зверовете, които не бяха посмели да го доближа. Но по-късно и това щеше да стане. Пощальонът, подобно на своя другар, бе получил много удари с копие, а една томаховка бе откъснала изцяло едната му ръка. Като видя този нещастен човек, Джон Максим не можа да възпре своя гневен вик.

— Това е Пат, пощальонът на Сент Луис!... Ох, нещастник!
Тариала му беше казал, че рано или късно ще му отмъсти...

— Познаваш ли го? — попитаха двамата трапера, изненадани.

— Беше най-добрият и смел пощальон, с какъвто са могли да разполагат пощите — отвърна съветникът. — Много пъти съм ескортирал колата му чак до границите на Утах.

— Бедният човек!

— Какво да се прави, Хари, тези смелчаци загиват рано или късно все така. Скалповете им украсяват бойните щитове на червенокожите. Сега косите на Пат сигурно висят на щита на онова куче Тариала.

— Кой е той?

Вместо да отговори, Джон се обърна към златотърсача. чийто поглед бе закован властно върху момичето, което сякаш правеше усилие за да прикрие радостта си от гледката на скалпираните мъже, и го попита:

— Ще продължите ли, ако зависи от вас?

— Не веднага — отвърна Червен Облак.

— Това е нападение на шайени, нали?

— Сигурно, защото само те, макар да имат огнестрелно оръжие, все още употребяват копието.

— Въртят ли се наоколо?

— Вероятно, затова ви съветвам да спрете тук, вместо да продължавате за Кампа. Нека почакаме докато някой стълб от дим издаде местонахождението им.

— Дали няма да се върнат отново тук? — попита Джордж.

— От тук няма какво повече да вземат — рече Джон. — Всичко е било отнесено, и най-вече скалповете, истинска съблазън за индианците.

— А може би ще се опитат да нападнат Кампа — обади се Хари.

— Може би, но аз приемам съвета на златотърсача да бивакуваме засега тук, поне докато научим нещо за шайените, които действуват из тези места.

Пуснаха конете да почиват сред високите треви, които ги скриваха изцяло, свалиха им юздите, за да могат да пасат, после влязоха в пощенската кола да видят пощадено ли е нещо от ужасните

червенокожи. Всичко бе отмъкнато, освен писмата, които не можеха да им послужат за нищо.

— Имаме още един мечи бут — рече Джордж, на когото никога не липсваше апетит.

— Можеш да го изядеш и суров — каза Джон. — Огънят ще ни издаде, а мен никак не ми се иска шайените да се върнат, за да свалят и моя скалп. На, ето тук един сухар, който индианците са забравили. Искаш ли го?

Червен Облак излезе напред и протегна косматата си, като на маймуна ръка, сякаш искаше да му грабне сухара.

— Първо на момичето, ние сме мъже — рече той.

— Прав е — каза Хари, докато съветникът го гледаше малко накриво.

Джон го хвърли на Минехаха, която го хвана във въздуха и изтича в пощенската кола, да го изяде на спокойствие.

— Остана гладен, приятелю, по вина на това роднинско момиче на ония ловци на скалпове — каза великанът на Джордж. Траперът вдигна рамене и се засмя.

— На мен този сухар нямаше да стигне и за единия ми зъб, нека хапне поне момичето.

Междувременно Хари на два пъти обиколи околните гъсталаци, хвърляйки тревожни погледи към хоризонта. Червен Облак го бе последвал със смръщено чело, без да отрони дума. Изглеждаше недоволен. Ако нападателите на пощенската кола бяха бойците на Лява Ръка, тоест арапахите които трябваше да дойдат откъм Соленото езеро, не би бил неспокоен.

— Нищо ли? — попита съветникът при завръщането на трапера.

— Не, Джон.

— Никакъв ли стълб от дим?

— Никакъв.

— И все пак нещо в прерията гори.

— Що за нос имаш?

— Драги мой, може да се каже, че съм роден в прерията, а и доста години вече тежат на раменете ми.

— Но не се забелязва никакъв димен стълб.

— Ех... ще почакаме — рече съветникът. — Ако подушим огъня ще се върнем към гористата равнина и ще се откажем от Кампа.

Вече се страхувам, че тази станция е била посетена от шайените.

Ах, нещастни Пат! Трябваше да отнесеш там пощата... Онова куче Тариала спази обещанието си,

— Вече втори път произнасяш това име, което явно принадлежи на някакъв индианец. Тариала трябва да означава, ако не се лъжа, Летяща Стрела.

— Вярно е, Хари.

— Тъй като сега не можем да потеглим и ще трябва да останем на едно място часове, можеш да разказваш. Ще убием времето.

— Прав си, братко — каза Джордж. — В беда сме.

— Кой е на пост?

— Златотърсачът.

— Той също има добро обоняние и зрение, защото както изглежда във вените му тече девет части индианска кръв и една само бяла.

Седна върху един от умрелите коне, бавно напълни огромната си лула, после, докато двамата трапери се изтягаха върху тревата, каза:

— Чудно ми е, че вие, стари трапери, досега не сте срещали по време на вашите скитосвания този нещастен Пат. Беше най-известният и уважаван куриер, както в Сент Луис, така и в Калифорния. Както ви казах, беше извършил щастливо не знам колко пътувания, не без престрелки с индианците, които от своя страна не му даваха покой. Една вечер нещастният Пат стигнал до малката станция Тарант, където го чакал конски впряг за смяна. В кръчмата срещнал един ирландски земеделец, придружен от дъщеря си, едно шестнадесетгодишно момиче, което изглеждало доста уплашено. Той бил заселник, добър човек, обработил голяма площ от прерията, където си построил красива ферма и работите тръгнали на добре, когато се явили индианците, водени от един вожд наречен Тариала, сиреч Летяща Стрела. Идвали да разменят кожи срещу куршуми, барут и ракия, както това ставало във всички ферми между индианци и заселници, жадни за печалби. И всичко щяло да мине бездруго добре, още повече по това време индианците не били във война с белите, ако не било влюбчивото сърце на Летяща Стрела. Едва-що зърнал дъщерята на фермера, той лудо се влюбил в нея и имал дързостта да я поиска веднага за жена, заплашвайки в противен случай, че ще си отмъсти жестоко. Отговорът на бащата бил един ритник в задника на кандидата

за женитба, който се претърколил няколко пъти. Тариала не казал нищо. Продад си кожата, получил барут и ракия, но преди да си тръгне, казал на висок глас със страшен поглед впит във фермера: „Ще се видим по-скоро, отколкото би очаквал, бледолики.“ Известно време индианците не се появили. Вече фермерът почнал да се успокоява, когато една нощ всичките му овни били изклани, друга — всичкото му жито отъпкано, а накрая една част от чифлика му пламнала. Лесно било да се разбере кои са авторите на тези безчинства, защото фермерът често намирал, окачен на някое дърво, сноп стрели, привързани със змийска кожа — знака за обявяване на война от страна на червенокожите. Страхувайки се, че рано или късно Тариала ще открадне дъщеря му, той зарязал фермата, опожарил каквото било останало в нея и щом пощенската кола от Сент Луис дошла, качил се на нея с момичето. Но Тариала, който следял бягството на фермера и за щастие нямал в този момент под ръка някой от хората си, излял гнева си върху Пат: „Ти, Пат, ми отнемаш жената, която трябваше да стане моя съпруга, но ти и друг път ще прекосиш прерията и тогава в замяна ще взема скалпа ти.“ Навикнал на заплахи, храбрият куриер дори не го удостоил с отговор. Завел фермера и дъщеря му в Сан Франциско и подновил опасните си маршрути, разнасяйки пощата из прерията. Но Тариала не забравил заканата си. Бесен от загубата на момичето бил се закълел да не пожали куриера, който на няколко пъти трябвало да отбива нападенията на шайените, доскоро доброжелателно настроени към него. Както виждаш, Летящата Стрела удържа на думата си и ето пред нас доказателството. Обзалагам се на лулата си, която ми е по-скъпа от карабината, че в този час скалпът на бедния Пат украсява щита на Летяща Стрела.

— Дали и нас не ни чака същата участ? — попита Джордж.

— Да се надяваме, че не — отговори Джон и се надигна да огледа хоризонта.

Едва-що бе поставил ръка на челото си, за да се предпази от силното слънце, когато от гърдите му се изтръгна вик:

— Дим!

Всички наскочаха. На юг, далеч от тях, дебел сив стълб се издигаше право нагоре, образувайки нещо като чадър.

— Това не ще да е индиански лагер — рече Джон. — По-скоро там гори голяма ферма или някоя станция...

— Я, да не би да е Кампа! Какво ще кажете, златотърсачо!

— Може би — отвърна сухо Червен Облак, едва повдигайки Рамене. — Когато индианците тръгнат по бойната пътека, те не спят.

— За съжаление — каза съветникът, като хапеше устните си и почукваше земята с приклада на карабината си.

— Какво ще правим, Джон — попита Хари. — Трябва ли да се откажем от последната кола на Кампа?

— Все още ми се струва, че индианците не са нападнали тази станция.

— Но нали гори!... Този дим не е от лагерен огън.

— Може да са го запалили жителите преди да свият към Соленото езеро, отпавили се към границите на Калифорния и Мексико.

— Значи не се отказваш от плана си да стигнем до Кампа?

— Не — отвърна решително съветникът. — Да става каквото ще, но ще ида да видя какво се е случило в тази станция, която поради близостта си, спадаше към охранителния район на доброволците на полковника. А ако намерим компания, толкова по-добре за нас, сега когато знаем, че шайените кръстосват прерията. Хайде, другари, на седлата. Преди слънцето да залезе ще узнаем опожарена ли е Кампа.

Уверени, че и този път са убегнали от страшните томаховки и копия на шайените, ездачите се метнаха на седлата и след последно оглеждане на хоризонта се отправиха на юг, цепейки устремено безкрайния океан от зеленина.

Стълбът от дим все още се виждаше и им служеше като фар. Нещо голямо гореше посред прерията, защото пушекът, който се събираше в чистото небе, растеше и не помръдваше.

Понеже в тази посока се намираще единствено Кампа, значи именно тази малка станция сега догаряше в пожара.

В онази епоха емиграцията на белите била още съвсем слаба поради непрестанните враждебни действия на индианците, а селищата били разположени на огромни разстояния. Тъй като всички имали нужда от защитата на един малък форт с малоброен гарнизон, правителството не могло да осигури охрана на всички, които имали желание да се заселят.

По стар навик, Джон, яздеше начело на малкия отряд, от време на време спираше рязко, за да огледа внимателно високата трева, да не

би там да се крият убийците на куриера от Сент Луис, нещастният Пат и неговият другар. Особено внимание обръщаше на дивите животни, които от време на време се показваха там, където тревата беше пониска или около малките блата, наречени очи на прерията, понеже по техния стремителен бяг съдеше за местонахождението на индианци.

Но едно откритие го успокои напълно. Бе изминал, все начело на другарите си, половин миля, и вече стълбът от дим почваше да чезне, когато видя да префучава като ураган стадо диви коне. Бяха около четиридесет и принадлежаха всички на една порода, здалузската, която тук е най-разпространена. Конете от тази порода са дребни, яки и неимоверно издръжливи, внесени от първите конквистадори на Мексико и по-късно от Ернандо ди Лото, който ги заселил по бреговете на Мисисипи. Но в прерията се намират и табуни с коне, английска порода, дошли от изток, размножили се необикновено бързо въпреки безмилостния лов, на който са подложени от индианците, техни най-големи врагове. Там където те се срещат е трудно да се открият наблизко индианци, така че Джон спокойно можеше да продължи пътя си на юг, защото точно от тази посока се бяха задали тези великолепни животни.

— Сега се чувствавам сигурен — рече той на Хари, който се любуваше на прекрасната им козина и дълги гривви. — Пред нас явно няма шайени. Мустангът усеща отдалеч червенокожия и го отбягва като чума.

— Като че ли идват от Кампа — рече траперът.

— Пожарът ги е уплашил и те са поели на север.

— Жалко, че нямаме време да хванем няколко.

— Ще имаме случай, приятелю. Засега да мислим за скалповете си, а не за гривите на мустангите. Ето... димът изчезна напълно, Не чуваш ли никакъв пушечен изстрел?

— Не, Джон.

— А вие?

— Никакъв — отвърнаха в един глас Джордж и златотърсачът.

— Тогава всичко е наред.

Сякаш да го опровергаят, четирите коне, които вървяха в равен тръс, изведнъж направиха голям скок, за да избегнат някакво препятствие, скрито сред високите треви. Ако всички не бяха опитни ездачи, готови на всякакви изненади, и ако малката индианка, пъргава

като маймуна, не беше се вкопчила веднага за баща си, всички щяха да бъдат изхвърлени от седлата.

— Хей, Джон!... — викна Хари и зареди бързо пушката си. Съветникът отговори с една ругатня.

— Какво значи това, засада? — попита пак траперът.

— Обтегнаха са примки под тревата — отвърна великанът, възпирайки коня си.

— Кой? — попита Джордж.

— Кой друг, ако не шайените? Заредете пушките и не мърдайте!

Сякаш разбрали намеренията на господарите си, конете изведнаж спряха в една линия, без да цвилят.

— И сега какво, Джон? — подхвана Хари, докато великанът разтваряше тревите с цевта на карабината си.

— Тук са готвили клопка — отвърна Джон.

— За нас или за пощенската кола?

— Предполагам за пощенската кола.

— Дали има примки? — Вероятно.

— И все пак дивите коне, които преминаха от тук, галопираха в тази посока.

— И скачаха нависоко — отвърна златотърсачът.

— Пуснете конете ходом — рече Джон. — Не искам да си чупят краката точно сега. Я...

В този момент в далечината се чу грохот, след който бързо се появи гъст стълб черен дим откъм Кампа.

— Изглежда е хвъркнал във въздуха някой склад с боеприпаси — рече Хари. — Драги Джон, май че този път станцията наистина е станала на пух и прах.

— Може би — отвърна съветникът с навъсено чело.

— Ще продължим ли?

— Да.

— Значи отиваме да видим дали шайените са по-красиви или по-грозни от сиусите, защото съм сигурен, че скоро ще ги срещнем.

— Мълчи и внимавай да не се препънеш в друга примка.

Този нов стълб от дим бързо се разпръсна — явен знак, че произхожда от възпламеняването на бъчви с муниции, а не от пожар. Джон притежаваше не по-лошо чувство за ориентиране от червенокожите, които подобно на пощенските гълъби не чувствуват

нужда от компас, затова бе повече от сигурен, че води хората си към станцията.

Слънцето бързо залязваше и здрачът се зададе от запад. Нощните птици, бог знае къде изпокрили се през деня — може би в хралупите на дивите кучета, както твърдят индианците — се надигнаха отвсякъде, пляскаха с криле и пулеха грозните си, фосфоресциращи очи. Още няколко минути и тъмнината трябваше да покрие напълно безкрайната равнина, но Кампа, очакваната станция от съветника, още не се появяваше.

— Пришпорете! — викна, — няма да нощувам на открито заедно с шайените.

Изминаха в галоп още няколко мили, с карабини готови за стрелба, очаквайки всеки момент някоя от онези страшни изненади, които завършват почти винаги със загубата на скалпове или на живота, когато видяха да преминават половин дузина от ония огромни коли, които тук наричат фургони, теглени от четири или шест коня, покрити с големи платнища. Пионерите използват тези коли за пътуванията си през прерията, били те заселници, тръгнали да основат чифлици, или златотърсачи, дошли да опитат Щастието си в Калифорния.

— Заселници! — викна Джон. — Къде ли бягат? Щом зърнаха четиримата ездачи, водачите на колите спряха и извикаха:

— Кой е там?

Бяха петнадесет-двадесет души, някои от тях заселници, другите доброволци от границите. Под чергилата се показваха лица на жени и деца.

— Приятели!... — отвърна веднага Джон щом видя мъжете бързо да застават пред колите с насочени карабини. — Аз съм съветникът на полковник Девандел.

— На полковник Девандел! — пригласи нечий глас.

Пъргав старец, с почти бяла брада, който носеше униформата на доброволците със сержантски пагон на ръкавите, се откъсна от групата на заселниците и се насочи към четиримата ездачи.

— От къде идвате? — попита.

— От Ларамските планини — отвърна Джон.

— И вие ли сте бегълци?

— Какво искате да кажете?

— Не знаете ли, че сиусите са разбили напълно полковника?

— Кога?! — попитаха в един глас Джон, Хари и Джордж и тревога блясна в очите им, докато в същото време една зла усмивка накъдри устните на Червен Облак и Минехаха.

— Вчера сутринта, преди изгрев — отвърна сержантът.

— Ние напуснахме лагера двадесет и четири часа по-рано, за да изпълним едно поръчение на полковника — каза съветникът. — От кого научихте, че опълчението е било разбито?

— От един доброволец, който тази сутрин мина през Кампа, за да отнесе новини в Сент Луис. Струва ми се беше единственият оцелял.

— Тогава полковникът...

— Нищо не знам.

Джон погледна уплашено двамата трапери, които изглеждаха сломени.

— Чухте ли, приятели? — попита с развълнуван глас.

— Да, за жалост — отвърна Хари.

— Ударът е нанесла онази ужасна Яла. Знаела е, че полковникът командва опълчението. Какво ли е сторила с този нещастник? Жив ли го е хванала? Ох... бих предпочел да знам, че е умрял на чело на своите храбреци!

— Хора с неговата закалка обикновено не се оставят да бъдат скалпирани живи — рече сержантът, — нито се предават. Сигурно е умрял.

Червен Облак и момичето си размениха поглед, но не отрониха дума.

— От къде идвате? — попита най-послед Джон сержанта.

— От Кампа. Подпалих станцията и сега се опитвам да спася малкия гарнизон и семействата на заселниците, като ги отведа към Калифорния. Шайените вече приближаваха, а пътят на сиусите бе отворен. Какво можеше да направя? Да чакам смъртта? Предпочитам да отстъпя, макар да знам, че рано или късно ще се срещна с отредите на арапахите, които ще дойдат откъм Соленото езеро.

— Струва ми се, че сте постъпили добре — каза Джон. —

Колко души сте всичко?

— Двадесет и седем, заедно с жените и децата.

— И още четири прави тридесет и един, все здрави бойци. Сержант, ако приемете, ще тръгнем с вас. Смятахме да ескортираме

последната кола от Кампа.

— Ние я изгорихме, защото не можеше да побере всички ни

— отвърна старият войник.

— А сигурен ли сте, че доброволците на полковник Девандел, които трябваше да защитават Прохода на смъртта, са избити до един?

— Да

Странно, но по обгорелите скули на съветника се стекоха две сълзи.

— Ех... — рече накрая великанът, разтърсвайки рамене, — такъв е животът в прерията. Но както става винаги, макар и късно, ще отмъстим на тия проклети червенокожи.

— Господа — каза сержантът след кратък разговор с някои от заселниците, — ако искате да се възползвате и тръгнете с нас, ще се радваме и ще разчитаме на вашата смелост и на вашите карабини.

— Ще тръгнем с вас — отвърна Джон. — И ние ще свием към Соленото езеро, така ще си правим компания, ако индианците ни дадат време за това.

— Бъдете добре дошли.

Сержантът нададе гърлен звук и шестте тежки фургона, натоварени с покъщнина, която тия нещастници бяха помъкнали преди да запалят станцията, се задвижиха и заскърцаха с разнебитените си колела. Четиримата ездаци застанаха отзад заедно със сержанта. Червен Облак почна да изостава, за да може да говори необезпокояван с дъщеря си.

— Чу ли, Минехаха? — попита той момичето, свито зад него на мустанга, който по височина съперничеше на този на съветника.

— Да, татко — отвърна малката пепелянка.

— Винаги съм казвал, че майка ти е много отмъстителна.

— Да не би да смяташ, че е постъпила зле като е отмъстила за Нощна Птица?

Подигравателна усмивка нагъна тесните устни на някогашния вожд на Гарваните.

— За майка ти онова момче струваше по-малко от лулата ми

— рече след малко. — Ти не познаваш майка си.

— Знам, че всички сиуси й се възхищават и я уважават — рече Минехаха с гневен глас.

Червен Облак се обърна към момичето. Луната, която тогава ярко изгряваше над прерията, показва двете огнени очи и дивото, сгърчено лице на индианеца.

— Във вените ти тече кръвта на майка ти, но ми се струва, че един ден ще станеш по-лоша от нея — рече той.

— Да не би да не съм твоя дъщеря? — попита Минехаха с глух глас.

— Разбира се, ти си дъщеря на Червен Облак и тежко му, който дръзне да отрече това.

— Какво искаш да кажеш?

Индианецът разтърси рамене, погали гривата на коня, който показваше нетърпение, че трябва да се влачи след фургоните, после попита:

— Каза ми, че си го убила, нали?

— Кого?

— Полковника или по-точно първия съпруг на майка ти и баща на Нощна Птица.

— Надявам се.

— Това добре, повече да не говорим за този бледолик. Така или иначе е загинал, Яла също го мразеше много, за да го пощади.

— А ние какво ще правим, сега когато майка ми е слязла в равнината, начело на сиусите?

— Жена ми — поправи я Червен Облак с подигравателна усмивка.

— Но и моя майка — отвърна Минехаха с властен глас.

— Продължи — каза Червен Облак.

— Питам те какво ще правим.

— Ще идем да намерим Лява Ръка, великият вожд на арапахите и после да нападнем асиендата в Сан Фелипе.

— А защо не оставим тези бледолики, за да настигнем майка ми? По-късно ще ги намерим и ще ги скалпираме.

— Жена ми може да е още много далеч, затова предпочитам да намеря Лява Ръка.

— Хоуг!... А ако това не ми харесва? — попита момичето ядовито. — При майка си ще се чувствавам по-сигурна, отколкото при баща ми.

— Минехаха — каза с глух глас. — Луната блести, но койотите и черните вълци тичат, скрити във високата трева на прерията, готови да се нахвърлят на първата жертва, която им попадне. Ако не ми беше дъщеря, в този миг щях да те хвърля в зиналите им уста. Червен Облак струва колкото майка ти, помни това, макар във вените му да не тече кръвта на сиусите, а на Гарваните — народ, който струва, колкото твоя. И внимавай, защото тук командвам аз! И както виждаш, всички които те заобикалят са врагове на твоята раса. Само като им кажа, че си забила ножа си в полковника, няма да има за теб пощада, макар да си още девойка. Тишина, така нарежда Червен Облак, твоят баща!

През цялата нощ керванът вървя през прерията по посока на Сиера Ескалада, избягвайки да се движи в низината на Ямпа, приток на река Колорадо, посещаван често от индиански ловци. Сред планините бегълците се надяваха да убегнат не само на шайените, но и на сиусите, а в случай, че бъдат нападнати — да се защитават с големи изгледи на победа. Но слънцето завари керванът още в прерията. Зеленеещите се клонове на Ескалада бяха още много далеч, за да могат преуморените коне да закарат фургоните поне до гористите подножия.

След внимателен оглед бе очертано мястото за лагера около едно око, тоест около едно блато, по чийто брегове растяха ядивни растения, като киселец, цъфнал в бели цветове, и кактуси във формата на кошери с остри бодили. Шестте фургона бяха разположени на кръст, големите платнища бяха повдигнати, за да влезе въздух и светлина за жените и децата, а конете разпрегнати и разседлани, за да пасат на воля гъстата и сочна трева.

Докато мъжете скубеха наоколо сухите растения, за да не пламнат когато запалят огньовете, а жените приготвяха закуската от питки с царевично брашно, поляти с меча мас и големи парчета пържена сланина, Джон и Хари се отдалечиха няколко мили на север, за да се уверят, че в тази посока няма сиуси. За шайените не се тревожеха, нито за арапахите, които трябваше да се покажат, едните от изток, а другите от запад.

— Ако сиусите са победили доброволците на полковника, сега са поели пътя към планините — каза съветникът.

Вече се готвеха да се върнат в лагера, отчасти успокоени, когато Хари, който яздеше начело, спря рязко и насочи мустанга си към

някаква белезникава ивица, която се бе появила неочаквано между високата трева, простираща се по посока на Ямпа.

— Хей, Джон, виждаш ли ги? — попита.

— Я! — възкликна съветникът. — Стадо бизони!

— Да, отиват на север, а в този сезон би трябвало да се движат на юг — рече Хари. — Не намираш ли това странно?

Съветникът остана мълчалив, дълбоко впечатлен от забележката на младия трапер. Той знаеше, като ловец, че едрите тревопасни предприемат два пъти в годината дълги миграции — на юг през студения сезон и на север по време на големите горещини, които изсушават прериите на Колорадо, Утах и Аризона.

— Някоя наложителна причина трябва да ги е принудила да сменят посоката — рече накрая.

— Надушили са червенокожия, техният вечен враг — рече Хари.

— Прав сте, младежо — рече старият сержант. — Един бизон не би се върнал през този сезон по стъпките си.

— Дали някоя колона шайени не е преминала през Ямпа?

— Възможно е, Хари — отговори съветникът. После се обърна към стария сержант: — Ще приемете ли един съвет?

— Казвайте.

— Дигайте веднага лагера!

— Но конете не са почивали от снощи.

— Трябва да ги насилим, за да стигнем до Могалонските шахти.

— Какви са тези шахти?

— Свързани са с една стара каменовъглена мина, изоставена от дълги години поради непрекъснатите схватки с индианците. Аз съм работил там и познавам галериите.

— Къде се намират?

— В началото на предпланините на Сиера Ескалада — отговори Джон.

— Много ли път имаме до там?

— Около шест левги.

Старият сержант поклати глава.

— Не знам дали конете ще издържат толкова.

— Послушайте ме, недейте да чакате шайените, които могат да пристигнат многобройни и да ни скалпират до един, докато при шахтите можем да намерим отлични прикрития.

— Да опитаме — каза сержантът.

Бегълците, останали около фургоните, също бяха забелязали приближаването на бизоните и разчитайки на хубава вечеря се готвеха да отделят от стадото едно от ония огромни тревопасни. Стадото, което изглежда бе прекосило реката рано сутринта, не беше многобройно, защото още не беше настъпило времето на големите миграции, когато особено преди петнадесетима години — можеха да се видят сбрани по три-четири хиляди животни. Сегашното стадо се състоеше от около триста глави добитък заедно с малките, следвани както винаги, от цяла орда койоти и един черен вълк сред тях. Изглеждаха уплашени, сякаш всеки миг очакваха появата на неприятеля. Спираха за миг да похрупат от онази трева, наречена ЪигТао1 — предпочитана от тези животни, после поемаха отново, извъръщайки инстинктивно глава на юг, тоест по посока на реката.

Онова, което най-много впечатли траперите и съветника беше маневрата на мъжките бизони. Вместо да застанат начело на стадото, което винаги вършеха по навик, те често минаваха зад стадото, сбираха около себе си теленцата, душеха въздуха на различни височини и надаваха гърлен рев.

— Никак не са спокойни — рече Хари на Джон и Джордж, а междувремежно сержантът, след кратък разговор с хората си, нареди бързо да дигнат лагера, независимо от протестите на жените и децата. — Бизоните не са така глупави, както някои си мислят и ако не са с хиляди, гледат винаги да избегнат червенокожия.

— Явно — отвърна съветникът. — Но ако конете издържат до Могалонските шахти, ще намерим прекрасни убежища, които индианците не ще открият. Впрочем, по мое мнение, те сигурно са още далеч.

— Дълбоки ли са шахтите — попита Хари.

— Тия в мината ли? Седем-осемстотин метра, с огромни галерии, макар често наводнени — отвърна Джон. — Нека индианците дойдат да ни потърсят там.

— А фургоните?

— Струва ми се, че заселниците ще бъдат доволни да се разделят с покъщнината и добитъка си. стига да запазят собствените си скалпове и тези на жените и децата си.

— Ние също ще загубим мустангите си — каза Хари.

— Ако искаш опитай се да ги защитиш от индианците — отвърна съветникът и повдигна рамене. — Що се отнася до мен, предпочитам сега да си спася кожата, а по-късно да си намеря друг кон. Табуните с диви коне все още изобилствуват в Утах и бих излязъл на състезание с всеки каубой, който твърди, че си служи с ласото по-добре от мен. Хайде, керванът е готов да потегли. Да хапнем по един залък и да тръгваме.

Дигнаха кервана, но жените още разсипваха храна на гладните, преди да загасят огньовете. Навикнали да живеят като миньори, бегълците за няколко минути излапаха димящите питки и пържената сланина, после всички възседнаха конете, а тежките фургони заскърцаха, и те сякаш припряни да стигнат по-бързо до гористите плата.

Вече преваляше пладне и керванът, макар и бавно, бе изминал две-три левги. Джон, който яздеше до стария сержант, следван от златотърсача и от Хари, докато Джордж бе минал в ариергард с няколко от заселниците, се надигна рязко на стремената и почна да души въздуха, нажежен от силното слънце.

В този момент колите прекосяваха края на северната прерия, осеяна със сухи растения, най-вече смрадлика и валоней.

— Хари, нищо ли не виждаш? — попита той с тревога в гласа.

— Абсолютно нищо, поне досега, Джон.

— Никакъв ли стълб дим?

— Не.

— Подуши добре, приятелю, аз не се лъжа.

Червен Облак бе чул тези въпроси, мина напред и каза:

— Миризма на дим, в прерията нещо гори.

— И вие ли го усещате?

— Да

— Вятърът духа от юг, значи огънят бушува към реката.

— Кой ли го е запалил? Сигурно индианците.

— Не е възможно да са ни открили — забеляза Хари. — А ти знаеш колко са непредпазливи: за да си запалят лулата не се двоумят да опожарят цяла гора.

— Това е вярно, и все пак, не съм спокоен и бих желал вече да съм пристигнал близо до мината.

— Конете ни капнаха — рече старият сержант.

— Като видят пламъците ще се стреснат — отвърна Джон. — Приятели, да минем в ариергард и да изпратим отпред заселниците да шибат животните с камшиците. Чакат ни поне още три часа път, преди да стигнем до първите гори на Сиера Ескалада.

Минаха покрай колите, окуражавайки водачите, жените и децата, и настигнаха Джордж, а заселниците, предупредени за опасността, бързаха да се оправят с конете. Горките животни пъхтеха и с мъка теглеха претоварените коли през трудния терен.

Миризмата продължаваше да се усеща, дори ставаше все по-остра, но на хоризонта не се забелязваше никакъв стълб дим. Може би пожарът бушуваше далеч и липсата на възвишения из прерията бе позволило на вятъра да пренесе миризмата. Но всички бяха твърде неспокойни, често се надигаха на стремената, за да обхванат по-голяма част от хоризонта и чакаха всяка минута небето да се затъмни.

Бизоните вече бяха изчезнали и след тях, на един изстрел разстояние, бяха преминали тичешком много антилопи с чаталести рога и няколко глутници койоти. Всички тези животни идваха от юг и се насочваха на север, за да се скрият в гористите равнини, богати на вода и влага.

Сержантът вече се готвеше да нареди кратка почивка, за да не рухнат съвсем конете, когато Джон, който имаше по-остър поглед от другите, каза:

— Ето огънят!...

Ездачите от ариергарда, стреснати от тези думи, които биха могли да означават всичко най-лошо, бързо извърнаха глави.

Съветникът не беше се излъгал. От юг се задаваше огромен сив облак, който вятърът къдреше в различни посоки. Разпростираше се със светкавична бързина и обхващаше огромен полукръг, разстилащ се на запад и на изток.

— Какво ще кажете, сержант? — попита Джон командира на станцията, който изглеждаше ужасен.

— Че хора насочват огъня — отвърна след кратко мълчание старецът.

— Това е и моето мнение — рече Хари. — Ако не промени посоката си, отстъплението ни ще бъде препречено от три страни.

— Мен ми стига ако ни остане свободен пътя към мината и Сиера Ескалада. Всичко зависи от издръжливостта на конете, които

теглят колите с последни сили.

— Тъкмо в това доста се съмнявам — рече сержантът.

— В краен случай ще прережем хамутите и ще сложим жените и децата върху конете — отвърна Джон. — Хайде, последно усилие, приятели! До половин час, ако вятърът не смени посоката си, пламъците ще се появят зад нас, а гората е още далеч и...

Спря и изведнаж приbledня.

В далечината се чува викове, които можеха да бъдат взети за лай, но които хората от прерията веднага разбраха чии са.

Бойният вик на индианците, колкото за него да е писано и говорено, не крие в себе си нищо страшно. Когато червенокожият напада, макар и безразсъдно, той надава странен лай, който не може да се сбърка с този на койотите. Индианците лаят само в последния момент и не винаги.

— Очаквах ги! — възкликна Джон. — Тия проклетници са запалили прерията зад нас, за да ни попречат да се спасим отвъд реката и сега ни нападат от двата фланга. Смелост, другари! Не сме без оръжие и боеприпаси. Сержант, погрижете се за колите, а вие, Хари, Джордж и златотърсачът, не се отделяйте от мен. Ще дадем отпор там, където опасността се окаже най-голяма.

Викове на индианците долитаха от две страни — от изток и от запад. Червенокожите бойци изглежда бяха дебнали кервана още от вечерта и бяха взели мерки да го заключат между огъня, копията, брадвите и пушките си, за да го смачкат преди да напусне прерията.

Поради високата трева те още не се виждаха, но като че ли не бяха далеч. Движеха се пред пожара и се стараеха да се прикриват колкото се може повече, за да нападнат неочаквано, какъвто беше навика им.

Междувременно от колите се разнесоха викове. Жените пицеха, децата плачеха, заселниците ругаеха и бичуваха до кръв нещастните коне, които макар да се чувствуваха заплашени от огъня, нямаха повече сили да препускат.

— Страхувам се, че зле ще свърши — рече съветникът, поглеждайки Хари. — Струва ми се, че тези хора започват да губят ума си преди още да е започнало сражението.

— Но надявам се няма да ги изоставим, нали?

— О, не, Хари, ще се държим докато можем, но в същото време не трябва да забравяме, че имаме да изпълняваме важно поръчение.

— Разбрах, ще се държим, докато не чуем командата: „да се спасява кой както може“. Ех, нещастни жени...

— Не са те, които ще оставят косите си в ръцете на индианците.

— Но ще бъдат отвлечени.

— Още не се знае. Аха, ето ги гадовете! По дяволите! Не вярвах да ги видя тъй скоро и тъй многобройни.

На хиляда крачки от тях, от запад, се бяха появили неочаквано стотина и повече коне, някои бели, други алести, с много дълги гривии и покрити с обикновен попон от син плат, вместо седло. Изглеждаше, че никой не ги язди, но заселниците и най-вече траперите познаваха отлично ловкостта на индианците в езда, за да бъдат излъгани.

Ако са прочути ездачите гаучо от аржентинските пампаси, ако са прекрасни казаците от Донската степ и тюркмените от Азия, то индианците, от Северна Америка не отстъпват на никого.

Докато всички други имат нужда от седло, стремена, шпори и юзда, страшните синове на Далечния Запад управляват жребците си с колена и дървен мундщук; с тези най-прости средства те укротяват най-буйните мустанги на прерията и бързо стават техни пълни господари.

И ако сега върху тези стотина коня, които приближаваха към керваните не личеха ездачите, това не значеше, че ги няма и че не се готвят да нанесат своя удар. Възползувайки се от високата трева, тези демони се бяха долепили към хълбоците на своите жребци по начин да останат напълно незабележими и неуязвими за дългобойните пушки на белите хора, които си служеха много по-ловко с огнестрелното оръжие от тях.

— Хей, Джон — рече Хари, който се насочваше към последния фургон, — да започваме ли? Карабината почна да ми пари в ръцете.

— Аз също изпитвам лудо желание да дам няколко изстрела

— каза Джордж.

— Почакайте, приятели, да не хабим патроните си за конете

— отвърна Джон. — Истина е, че индианецът върху земята е лесен за ръкопашен бой... Но, по дяволите!... Задават се и други!... Зад гърба ни огън, а отстрани индианци!... Ама, че ден, няма що!

Друга, много дълга редица коне, също наглед без ездачи, се бе показала неочаквано от другата страна и приближаваше в гъст галоп, като си отваряше стремително път сред тревата.

По свойствения за тях начин, индианците подготвиха за бегълците ужасна клопка. След като са подпалили прерията, изглежда са поели на север в пълен кариер, стараяйки се да останат незабелязани и да изчакат кервана на определено място, и така да го поставят между три огъня.

— Да минем пред колите! — викна Джон. — Да попречим на тия кучета да отрежат единствения ни път за отстъпление към Сиера Ескалада.

— Хайде, приятели, бързо!

Префучаха като ураган на дясната страна на фургоните и настигнаха сержанта, който бе събрал малкото си доброволци, едва дванадесетина, за да опита, ако успее, една контраатака. През същото време заселниците се занимаваха с конете.

Керванът бягаше под буря от викове и сипеци се удари от камшици, но вече не можеше да убегне нападението на двете индиански колони, които непрекъснато приближаваха.

— Загубени сме — каза сержантът на Джон, като го видя да приближава.

— Още не сме умрели — отвърна гигантът, колкото да каже нещо, но вече бе разбрал, че положението започваше да става отчаяно.

— Невъзможно е да продължим, конете скоро ще рухнат.

— Опечени ли искате да завършите земните си дни? Виждате, че огънят приближава все по-бързо.

— Нещастници!... Помислили са за всичко, за да ни унищожат напълно — викна старецът.

— Кураж, приятелю!

— Далеч ли е мината?

— Поне един час още.

— Да окажем съпротива, длъжни сме да опитаме.

— Добри стрелци ли са хората ви?

— Ще повалят много от тия негодници щом се покажат.

— Идете да кажете на заселниците да стрелят и жените им. Трябва всички да направим нещо, за да спасим кожата си.

Сержантът току-що се бе отдалечил, когато златотърсачът с малката индианка зад него пришпори коня си към Джон.

— Приемате ли един съвет? — каза му.

— Казвайте — отвърна великанът.

— Едва имаме време да се спасим. Оставете тези хора да се оправят както знаят.

— Да ги изоставим, така ли?

— Единствени нашите коне могат още да препускат и да ни закарат до мината. Другите не ще стигнат никога.

Вместо да отговори, Джон дигна карабината си и даде първия си изстрел, викайки:

— Стреляйте в главата! Качват се на седлата... Червен облак изруга нещо през зъби, после се обърна към Минехаха и я загледа въпросително.

— Не са нашите — рече момичето.

— Не, шайените са.

— Ако ни хванат, не рискуваме много. Нали са наши съюзници?

— Но не и куршумите, които скоро ще засвистят — отвърна

Червен Облак.

— Не ме плашат.

— Тогава да чакаме, докато издържи този проклет съветник. Щом нещата потръгнат лошо, той ще се реши да изостави тия глупаци на тяхната участ, а ние няма да го изпускате, за да му отнемем децата на полковника.

— Това е, което иска майка ми.

— Майка ти може би иска и моята кожа — промърмори вождът на Гарваните с ядовит жест. — Хайде, да помогнем и ние нещо.

Червенокожите бойци от безкрайните прерии приближаваха с адска врява, готови да съберат богата жътва от човешки скалпове и да излеят неутолимата си омраза към завоевателската раса, която с всеки изминат ден нахлуваше в ловните територии, отредени от добрия Маниту само за хората с глинени цветя на лицето. Бяха повече от двеста и, стигнали на един изстрел разстояние, възседнаха отново конете си, като размахваха яростно светкащите брадви, ужасните томахавки, карабините, копията и кожените щитове от бизон, украсени със скалпове. Нямаха внушителния ръст на Гарваните и сиусите, макар да бяха стройни и добре сложени, с широки гърди и мускулести ръце.

Лицата им не издаваха никаква жестокост, освен горящия блясък в очите, изпълнен с безмилостна омраза. Косите им бяха дълги, пристегнати около челото с парцаливи панделки, но украсени от стъклени маниста, парченца огледала и соколови пера; голите им гърди бяха тук-там татуирани, отчасти предпазени от кръгли щитове с малки размери; бедрата им пристегнати от зелени и сини панталони, окичени около пояса с човешки коси, които стигаха до разкошните мокасини от нещавена кожа на лопатар, извезана от жените на племето. Ония, които правеха най-силно впечатление бяха вождовете, заради любопитните си прически, състоящи се от огромни украси от пера на див пуяк, които тръгваха от главата и стигаха до бедрата, влачейки се по гърбовете на конете. Тези странни, развяващи се украси, произвеждаха необикновено впечатление, защото придаваха на онзи, който ги носи, огромни размери. На вика на Джон, двамата трапери, заселниците, жените, та Дори и децата, които можеха да държат огнестрелно оръжие, бяха започнали да стрелят, макар наслуки, с надежда да възпрат напирателната вълна от червенокожи. Доста индиански коне се строполиха и повличаха със себе си ездачите, а други, изплашени от трясъка на гърмежите, поемаха назад преди още да стигнат до фургоните, колкото и собствениците им да ги насърчаваха.

— Дръжте се здраво! — викна Джон, който стреляше начело на мъжете от станцията. — Да ги изтребим преди да ни достигнат с томаховките си.

Възползувайки се от това моментно отстъпление, колите подновиха своя ход, макар индианците да бяха започнали да обстрелват впрегатните коне. Но опитът им да побегнат трая кратко. Огънят напредваше все по-бързо, изпрацайки облаци искри над фургоните, а червенокожите ни най-малко обезкуражени от първия неуспех, подновяваха набезите си с още по-голяма ярост, нетърпеливи да завършат делото си, преди пожарът да погълне всичко и всички, и пресече на свой ред пътя им за отстъпление.

Съветникът поклати тъжно глава.

— Днес не ни върви — промълви. — Щеше да е много по-добре, ако тези хора бяха останали в станцията. Битката ще свърши със страшно клане.

Борбата бе започнала яростно и от двете страни. Виждайки се загубени, заселниците имаха само една цел да повалят колкото се може

повече врагове, преди да паднат те самите. Залповете следваха един след друг. Много червенокожи, излезли твърде напред, пускаха стрелите си, но падаха пронизани от куршумите, но и много заселници се сгромолясваха сред тревата или между краката на конете.

Джон, Хари, Джордж и златотърсачът, макар последният с голяма неохота, стреляха отчаяно над главите на малката група доброволци, за да дадат краткотраен отдых на обсадените коли. Но усилията им бяха напразни. Страшните бойци, макар да се отдръпваха за кратко, не закъсняваха да се групират и след като изпразваха огнестрелното си оръжие, връхлитаха над колите с томаховките си, които хвърляха с невероятно умение. Скоро последният фургон, вече обхванат от пламъците, бе откъснат от другите и тогава започна ужасно клане.

Заселниците, които го отбраняваха, общо пет-шест човека, бяха повалени с пушечни изстрели, удари със секира и копие, и веднага скалпирани; жените повличаха, въпреки ожесточената им съпротива, мятаха ги на мустангите и понасяха със себе си. Никой не можеше да се притече на помощ на нещастниците, защото всеки беше зает да се брани. Дори Джон и другарите му, задържани на предната линия от едно контранападение на враговете, които се опитваха да пресекат пътя на отстъпление на кервана към Сиера Ескалада, нямаха време да се отърват от тази сган и да се върнат към колите. Малко след това индианците станаха господари на лагера, който нападаха от всички страни с ужасни викове сред облаците искри, обгърнали фургоните и подпалили платницата.

Бледоликите не можеха да сторят повече нищо. За съжаление бе дошъл безпощадният миг всеки да се спасява както може.

Убегнал по чудо от куршумите и томаховките на индианците, Джон успя с отчаяно усилие, прикриван от тримата си другари, да пробие обкръжението. Ако не от всички, той се надяваше, че ще бъде последван от една част от заселниците и доброволците, но се излъга. Индианците бързо стегнаха затегнаха обръча около фургоните, като по този начин попречиха на ония нещастници, останали назад, да се разпръснат из прерията.

Започна ожесточена битка от едната и от другата страна. Прикрити от колите, заселниците оказваха последна, макар излишна

съпротива, защото биваха разстрелвани почти от упор от индианските карабини.

Поведени от стария сержант или от някой доброволец, малцина бяха опитали да пробият индианските линии, за да се спасят в прерията, но в този върховен момент силите на конете им не достигнаха, те изпопадаха един връз друг и в същия миг биваха убивани с томахавки, а след това скалпирани.

Джон, двамата трапери, златотърсачът и младата индианка, след като бяха препускали триста-четиристотин метра, спряха, за да изпратят още някой изстрел към убийците. И вождът на Гарваните, Червен Облак, стреляше от време на време, но безспорно никой от сиусите, съюзници на жена му, не падна под неговите изстрели. Той се целеше по фургоните, но никой не би могъл да каже точно по кого.

Викове на жените, които бързите индиански мустанги отнасяха през прериите, както и тези на заселниците, вече заглъхваха, когато една група от четиридесетина червенокожи, водена от един вожд, обкичен с живописни паунови пера, се отдели от фургоните и се впусна след петимата бегълци. Изглежда на тия страшни войни на прерията бяха нужни и тези пет скалпа, сякаш не им стигаха взетите досега.

— Другари! — викна Джон, чийто очи се бяха навлажнили, а лицето му прибледняло като платно. — Всичко е свършено!... Щадете конете и не се отдалечавайте от мен. Ако до няколко часа не стигнем до мината и ние ще сме мъртви...

Бойните викове на преследвачите заглушиха последните му думи.

Като усетиха отпуснати юздите, четирите коня бързо се обърнаха кръгом и се втурнаха към Сиера Ескалада, но това не попречи на ездачите им да зърнат първите стълбове дим, издигащи се от Фургоните, които червенокожите плякосваха набързо след избиването на последните защитници.

Започваше преследването — една напрегната гонитба през последния откъс от прерията, който бегълците прекосяваха.

Индианците веднага се опитаха да се разположат в полукръг, с надежда бързо да приберат двете крила и да затворят бегълците в обръч, но веднага разбраха, че имат работа с много добри ездачи, които нямаше да се оставят да ги заловят лесно и затова се престроиха

в колона. Наистина, четирите коня, възседнати от съветника, двамата трапери и Червен Облак, разполагаха се още с голям запас от сили, независимо от дългия нощен преход, който обаче бяха изминали ходом. Това бяха мустанги, избрани грижливо, отлично обядени, навикнали на дълги преходи и на продължителен глад, буйно устремени, те бързо взеха преднина с още петстотин-шестотин крачки, така че ездачите им можеха да се считат извън обсега на огъня на индианците, които още не бяха навикнали да боравят добре с пушките си.

— Да мислим само за кожата си — рече Джон на Хари и Джордж, които яздеха от двете му страни, докато Червен Облак се държеше десетина крачки назад, за да може да разговаря свободно с Минехаха. — Един ден нашето правителство ще отмъсти за ония нещастници.

— Дали са оставили някой жив? — попита Джордж.

— Може би, но за да го вържат на стълба на мъченията и да го накарат горчиво да съжалява, че не е бил убит на място.

— Ще успеем ли да се спасим поне ние, Джон? — попита Хари, който често се обръщаше назад, да види дали индианците ги настигат.

— Не се отчайвам — отвърна съветникът, който почваше да се успокоява. — Конете на шайените също са изминали дълъг път и не са в по-добро положение от нашите.

— Ти каза, че след час ще стигнем до шахтите.

— Надявам се. Нашите коне ще издържат и ще запазят дистанцията.

— Но след това ще бъдем принудени да ги загубим — каза Джордж. — Ще бъде невъзможно да ги свалим в мината.

— Засега бъдете доволни ако спасите кожата си, приятелю.

— А после как ще продължим? Езерото е още далеч, а също и асиендата.

— Все ще стигнем по някакъв начин. Да не би да нямаме ласо, или прерията да е останала без диви мустанги?

— Прав си, Джон — рече Хари. — Нека сега мислим как да спасим скалповете си.

В този миг над главите им и около конете префучаха няколко куршума.

— По дяволите! Каква е тази градушка? — викна Джон. — Пришпорете конете, другари! Още стотина метра и ще бъдем извън

обсега им. Напред!

Изплашени от изстрелите и най-вече от пожара, който бе обхванал фургоните и пропъдил нападателите им, четирите мустанги напрегнаха сетни сили, пришпорени до кръв, спечелвайки други стотина метра. Още по-бесни, индианците надаваха ужасни викове и се опитваха да наваксат изгубеното разстояние, но единствен предводителят им, който развяваше трофея си от паунови пера, бе успял да спази дистанцията и да не изостане.

— Ах, куче! — викна Джон, разярен, и бързо зареди карабината си. — Скалпът ти не мога да взема, но живота ти — да!

Спря мустанга си и се обърна. Индианецът не беше на повече от осемстотин или деветстотин метра и приближаваше стремително, стискайки карабина с широка цев, сигурно използвана при лов на бизони и сиви мечки — животни, които човек можеше да убие само с едри съчми.

— Не си губи времето, Джон! — бе извикал Хари.

— Нужни са ми само няколко секунди — бе отвърнал съветникът. — Всеки ден човек няма случай да убие един индиански вожд.

— Хайде, стреляй...

Тутакси отекна гърмеж. Мустангът на вожда се изправи на задните си крака, опита се да се освободи от ездача си, после се строполи встрани и потъна във високата трева.

Разбрал навреме, че е взет на мерник, вождът се бе присвил зад главата на животното, а щом то бе повалено, направи великолепен отскок и залегна на земята.

— Куче! — викна Джон, който не обичаше да хаби патроните си.

Последва залп от ругатни, които се сляха с ожесточените крясъци на индианците, чийто брой нарастваше, защото и онези, които бяха плякосвали колите, подгонени от прииждащия пожар, сега се включваха в гонитбата.

— Един добър кон струва колкото един индианец — каза Хари. — Без коня си вождът не струва повече от един койот.

— Не вярвах, че ще бъде толкова късметлия — отвърна съветникът, който застана отново на мястото си и зареди повторно карабината си.

— По-късно ще го пратиш да се разхожда по сияйните прерии, които Великия Дух, добрият Маниту, е запазил за червената раса.

— Хм... Бих предпочел да го просна веднага.

— Какво значение има един повече или един по-малко? Виж другите, които ни гонят. Ако не откриеш шахтите, няма за какво да завиждаме на ония нещастни заселници.

— Мината е по-близо, отколкото предполагаш — отвърна съветникът, който бе насочил поглед към показващите се стръмни склонове на Сиера Ескалада. Четирите коня, които препускаха все още великолепно и учудваха дори индианците, вече бяха прекосили последния откъс от прерията и сега навлизаха сред горичките на предпланината. Дори и огънят не можеше да ги настигне, макар прерията да бе се превърнала в океан от пламъци, които само реките можеха да спрат.

Сиера Ескалада беше съвсем близо. Не беше голяма планинска верига като Сиера Невада или като Ларамската, но все пак имаше върхове, които се издигаха на значителна височина.

Джон, който — вече казахме — познаваше отлично всички тези места защото ги бе преброял на шир и на дълж в продължение на двадесет и повече години, а и притежаваше дарбата да се ориентира, бе застанал начело на отряда, без да го е грижа, че конете могат да пострадат при този отчаян карьер. Още повече той знаеше, че предстои да ги загубят.

Индианците не бяха престанали да ги преследват, но бяха изостанали и почти не се виждаха, защото ги скриваха първите ниски гори. Яростните им викове достигаха все още до бегълците, макар и слаби.

Джон продължи да препуска още половин час, изкачвайки първите склонове на планината, покрити с растителност, която ставаше все по-гъста, после спря край една гола поляна, изпречила се неочаквано отпреде му и потънала в черен прах. Полусрутени навеси заемаха единия ѝ край, другият беше отрупан от железни и дървени траверси, набързо нахвърляни, както и от разкривени вагончета с колелата нагоре. Тук-там все още се виждаха купчинки въглища, никому ненужни.

— Това ли е мината? — попита Хари.

— Слизайте! — изкомандува съветникът. — Вземете оръжието, боеприпасите, завивките и най-вече не забравяйте ласата си.

— Както и втория мечи бут, който засега е единствения ни хранителен запас — добави Джордж.

За миг всички слязоха от конете. Джон се заслуша. Викове на индианците долитаха още, но много отдалеч.

— Свалете седлата и ги хвърлете във въглищата — заповяда съветникът.

— И юздите ли? — попита Хари.

— Всичко; бързо, нямаме минутка за губене.

Свалиха бързо мунициите на четирите коня. Леко развълнуван Джон погали големия си кон по муцуната и му каза:

— Тръгвай, стари приятелю в несгодите. Кой знае дали някой ден не ще се срещнем пак, ако индианците не те хванат.

След тези думи се затича към някаква желязна арматура във формата на триъгълник, висока няколко метра и поставена върху една тъмна шахта, където, окачена със здрави железни вериги за един скрипец, висеше широка бъчва.

— Спасени сме, спасени сме! — викна Джон. — Кафезът на миньорите не е бил отнесен. Качвайте се, приятели и здраво дръжте веригите защото трябва да се спуснем сами.

Хари, Джордж, Червен облак и Минехаха влязоха не дотам охотно в бъчвата, полюляваща се над зиналата шахта. Джон хвърли последен поглед към коня си, който го гледаше с тъжни очи, притискайки се до другите, развърза веригата на скрипеца и като я държеше здраво с яките си ръце, тръгна към другарите си.

— Тихо — каза им. — Помогнете ми да не полетим всички надолу.

В този момент, с викове и изстрели, индианците преминаха последния откъс на гористия склон.

Четиримата мъже отпускаха двойната верига на бъчвата колкото се може по-бързо, за да стъпят на дъното на мината преди страшните червенокожи да стигнат до поляната. Като най-ловък. Джон ръководеше маневрата и постоянно повтаряше на другите здраво да държат веригите. Тежко им ако им се изплъзнеха... Щяха да полетят стремглаво надолу и никой нямаше да се спаси.

— Отпускайте бавно — повтаряше постоянно той. — дори ако трябва желязото да претрие ръцете ви до живо месо.

Бъчвата, или по-точно кафезът, както го наричат миньорите, продължаваше да слиза в тъмната шахта, тъй като съветникът бе строго забранил използването на факли от борина, който съобразителният Джордж не бе забравил да вземе със себе си. заедно с мечия бут.

Ехото на бесен галоп прекъсна за миг спускането.

— Дали са индианците? — попита Хари, на когото не беше много по вкуса това спускане в мрачината.

— Сигурно са конете ни, които бягат от индианците — отвърна Джон с въздишка.

— Сигурно. Само дано ония негодници не пристигнат преди да завършим спускането си и да отрежат веригите.

— Тогава край на всичко, но не вярвам да са пристигнали. Дръжте здраво веригите!

— В ада ли слизаме?

— Скоро ще докоснем дъното.

— Ако ония дойдат ще ни обсипят с градушка от камъни.

— Млъкни, не мога да чувам виковете им.

— Позволи ми да запаля една факла. Джон — рече Джордж. — Тази тъмнина ме плаши.

— Не! — отвърна съветникът, като не спираше да брои: —

Двадесет, петдесет, сто, двеста... още малко... надявам се, че дъно има.

Силен удар ги хвърли един връз друг и накара Минехаха да извика.

— Отпуснете веригите! — викна съветникът. — Джордж, можеш да запалиш факлата. Колко имаш в торбата?

— Седем.

— Да се надяваме, че ще стигнат. Ще се мъчим да пестим светлината, колкото ни е възможно.

Братът на Хари извади от сака си, който не бе забравил да вземе със себе си, тенекиената кутия, съдържаща кремък и прахан и след няколко мига факлата пламна.

Четиримата мъже бяха стигнали дъното на мината и се намираха на входа на широка площадка, където личеха порутени постройките и

голям брой вагончета, които на времето са служили за превоза на въглища от далечните галерии.

— Излизайте всички, за да не ви пребие веригата — рече Джон.

— Какво искаш да направиш? — попита Хари.

— Да попреча на индианците да се спуснат тук след нас.

— Като издърпаш веригата, нали?

— Нарочно я развързах от скрипеца.

— А после как ще се изкачим?

— Остави на мен. А сега бързо, чувам тропота на индианските коне.

Червен Облак, младата индианка и двамата трапери прекрачиха бъчвата и се насочиха към площадката на мината. Не бяха изменили и десет крачки, когато чуха метален трясък, който отекна из тъмните галерии. Джон бе изтеглил единия край на веригата, докато другият падна от височина двеста-триста метра.

— Нека ни открият — каза великанът. — Ако искат да скочат, няма да им попречим.

Спря за малко и наостри уши. Макар трясъкът все още да не утихваше из далечните галерии, чу доста отчетливо виковете на червенокожите.

— Много ще се учудят, че не ни намират там, където очакват — каза. — Нека ни търсят колкото си искат.

Догони с няколко скока другарите си, които бяха спрели пред изоставените бараки и не знаеха кой път да хванат.

— Джон, чувствавам се като слепец — каза Хари.

— Но аз имам добро зрение и още по-добра памет — отвърна гигантът. — Това е галерия 3, по която трябва да тръгнем, ако искаме да видим отново слънцето.

— Значи има друг изход?

— Ти как мислиш? Щях ли иначе да издърпам веригата и да ви оставя да умрете от глад в тази мина? Как бихме се изкачили без кафеза?

— Вярно, не бях помислил. И така, накъде води тази галерия?

— Излиза на ръба на една урва, на няколко мили от тук.

— И там ли има кафез за изкачване?

— На времето не бе възможно да бъде поставен, защото пропастта е дълбока, но няма да стане нужда да се катерим, макар да

има друга опасност.

— Каква?

— Че може да срещнем много вода, тъй като галерия 3 е най-ниската от разкритите четиринадесет, както и най-влажната.

— Ще я преплуваме.

— Чакайте...

— Какво има още, Джон? — попитаха двамата трапери, като го видяха да хваща главата си с двете си ръце.

— А газът гризу? Може да се натъкнем на този противен газ и да предизвикаме истински огнен ураган, който ще ни превърне във въглен. Ако не открием някоя обезопасена лампа ще бъде истински риск да напредваме с нашите факли от борина. Вярно е, че съм работил като фаермен^[3] и знам как да отстранявам този газ. Я, да видим дали не са забравили някоя лампа в тези бараки, както и някое шише с олио. Джордж, подай ми факлата за да проверя преди всичко има ли следа от гризу. Ако пламъкът се разраства и посинява, съветвам ви да не правите и крачка напред.

Понеже бе най-висок от всички и знаеше, че ужасният газ се събира под сводовете, вдигна нагоре факлата и се загледа внимателно в пламъка.

— Засега нищо — каза, — може би защото още сме близо до шахтата, но в по-далечните галерии може да ни изиграе лош номер.

Влезе в бараките, построени от дърво и ламарина, които изглежда бяха служили на пазачите на мината, и ги обиколи всичките, като понякога се препъваше в падналите отгоре греди. Радостен вик извести на двамата трапери и Червен Облак, че Джон е намерил онова, което е търсил. Това бе прочутата лампа на Дейви, на която милиони миньори дължат вечна признателност, защото не позволява на газа гризу да влезе в съприкосновение с огъня и да се възпламени.

— Свършихме добра работа — рече Джордж. — Вие знаете колко е ценна тази лампа, без нея не бих ви гарантирал нашето преминаване през галерията. Сега можем спокойно да напредваме, без да се излагаме на опасността да ни помете огнената стихия.

— Поне заредена ли е с олио? — попита Хари.

— До горе, но ще я запалим по-късно, когато установим присъствието на гризу. Тръгвате ли след мен?

— Един момент — каза Червен Облак. — Няма ли да се загубим сред земните недра?

— Казах ви, че познавам мината, тук съм работил — отвърна Джон.

— Бих предпочел да се движа върху коня си. Никога не съм обичал тъмнината, защото съм свикнал да намирам златото на повърхността — добави мнимият златотърсач.

— Ако не бяхте ни последвали, по този час скалпът ви щеше да украсява щита на някой индианец.

— Можеше и това да се случи — отвърна вождът на Гарваните като придружи думите си с нещо като грухтене. — Но не вярвам да съм спасил кожата си, нито тази на момичето, което ми поверихте, защото се съмнявам много, че ще изляза жив от тази мина.

— Можехте да останете и двамата извън шахтата — рече Джон, раздразнен. — Хари, Джордж, последвайте ме. Който иска да остане тук, може да се разположи.

Червен Облак погледна Минехаха, която бе запазила постоянната си невъзмутимост, после се реши да последва тримата мъже, като държеше момичето за ръка.

След като прекосиха широката площадка, от която тръгваха всички галерии, разклоняващи се под Сиера Ескалада, Джон спря пред един отвор, широк едва два метра и не повече висок, и отново вдигна факлата наблюдавайки пламъка.

— Не, и тук не се е събрал гризу — каза. Числото 3, изписано с бяла боя, още личеше на първата греда, с която започваше галерията.

— Сега съм сигурен, че сме на прав път — каза великанът. — Ако големият трап, който миньорите наричаха Мъртво море, не е наводнен, ще минем. Напред, другари!

Тръгнаха един след друг, защото галерията беше изпълнена с огромни буци въглища и колички изоставени от миньорите и пръснати в безпорядък. Изглежда някакво страшно бедствие се бе случило преди много години в тази част на мината, защото тук-там подпорните греди висяха, сякаш насила изтръгнати. Вероятно това бе работа на гризу, следствие на предпазливостта на някой миньор или на случайното счупване на обезопасителната лампа. Джон, който внимаваше за всичко, бе забелязал тези неща и забавил хода си. От време на време се

спираше и повдигаше факлата, но пламъкът оставаше спокоен и не променяше цвета си.

— Е, какво, Джон? — попита по едно време Хари, забелязвайки, че великанът се колебае. — Все още ли те безпокои появата на гризу?

— Пътя, който трябва да изминем е дълъг, а имаме олио само за четири-пет часа. Трябва да го пазим за по-късно, когато навлезем в ония проклети галерии, не по-малко опасни от барутни погребни.

В този миг до ушите им достигна далечен тътен, който полека-лека се разпространяваше все по-силно в недрата на планината.

— Какво има? — попитаха пребледнели тримата мъже. а Минехаха се притисна до Червен Облак.

— Това е гръмотевица — отговори съветникът след като известно време остана заслушан. — Сега сме сезонът на ураганите, знаете това добре.

— Помислих, че нещо е избухнало — каза Хари. — Но как, след като мината не се посещава от доста години? Това не те ли безпокои?

— И да и не — отвърна Джон. — Все си мисля за Мъртвото море.

— Че ще се изпълни с вода ли?

— Кой знае, ще видим по-късно. А сега да продължим пътя си.

— Далече ли е?

— Надявам се да стигнем за няколко часа. Не сваляй и ти очи от факлата и бъди готов да ме предупредиш, ако пламъкът нарастне.

Поеха отново, като се изкачваха и слизаха по купища въглища, които се срещаха навсякъде в голямо изобилие. Бяха изминали други петстотин-шестотин крачки, когато Джон намери, окачена на един пирон друга обезопасителна лампа, съдържаща достатъчно количество олио.

— Ето още едно неочаквано щастие — каза.

— И на време — добави веднага Хари.

— Защо?

— Загаси... загаси! Пламъкът на факлата става синкав.

— По дяволите! Един момент само.

Великанът се просна на земята със факлата, запали намерената лампа и загаси факлата в една мътна вада, която се стичаше край дясната страна.

— Сигурен ли си, Хари, че видя пламъка да се променя? — попита го.

— Да, Джон.

— И аз видях — каза Джордж.

— Очаквах все някъде да се натъкна на този проклет газ. Какво нещастие ни очакваше, ако не бяхме намерили тези две лампи! Щяхме да хвъркнем без да имаме време да извикаме за помощ.

— Бих предпочел да скитосвам из прерията с индианците зад гърба си — каза Джордж. — И месец не мога да изкарам в тези мрачни бездни.

Джон повдигна лампата — тази, която беше наполовина пълна с олио понеже искаше да запази пълната за краен случай, и след като се увери, че телената ѝ мрежа не бе прокъсана, даде отново знак за тръгване.

Галерията започваше да се разширява и да се спуска стръмно надолу. От ляво и от дясно тук-там се откриваха мрачни процепи, от които долиташе злокобно шумолене на невидими потоци. Междувременно гръмовете продължаваха да отекват в просторната мина, понесени бързо от галерия в галерия. Изглежда в тази минута навън се разразяваше страхотен ураган.

Четиримата мъже и Минехаха бяха изминали още петстотиншестотин метра, когато галерията, която дотогава бе сравнително суха, изведнаж стана много влажна. Между полуизгнилите подпори се спускаха едри капки, които ставаха все по-големи и почести. И по стените обилно се стичаше вода, която се събираше във вади и шумолеше злокобно край бегълците.

— Ето най-опасната част от мината — каза Джон, който продължаваше да напредва с бодра крачка. — Нея напуснаха най-напред, поради срутванията, дължащи се на просмуквания и поради изобилстващия гризу. Само някой да посмее да си запали лулата!... Предупредени сте!

— Ех, много ми се искаше да дръпна един път от лулата си сред тази влага — каза Джордж.

— По-късно ще си наваксаш... Аха... вече сме накрая, Мъртво море трябва да е наблизо.

Но при светлината на лампата можа да прочете върху една греда, здраво закрепена по средата на галерията, написани в червено

следните думи:

„Минаването забранено: гризу:“

Изведнаж проходът се разшири и подпори вече не се виждаха. Стените се ронеха и навсякъде зееха големи пукнатини.

— В ада ли слизаме? — попита Хари, като забеляза, че започваха да се спускат рязко.

— Сеньор — каза Червен Облак, настигайки Джон, — не ни ли водите към смъртта, вместо към светлината.

— Защо казвате това? — попита великанът. — Струва ми се досега не сте умрял.

— Момичето изпитва страх. Съветникът вдигна рамене.

— Можеше да не идва с нас — каза. — Дори се изненадвам, че не поиска да остане със съотечествениците си, които сигурно нямаше да я скалпират.

— Нали е ваша пленница?

— Каква ти пленница! Само грижи ни създава, а полза никаква. Ако не иска да ни следва, да се върне, да се опита да изкачи шахтата и намери шайените. Ловка е като маймуна и би могла да успее.

— Това значи да я изпратим на смърт — каза Червен облак през зъби. — Щом не искате да се заемете с момичето ще бдя аз над него.

— Постъпете, както искате, само не ни занимавайте повече с това момиче. И напредвайте бавно, има срутвания, да не се озовете в някоя пукнатина и си строшите краката... По дяволите! Не чувате ли да шуми вода пред нас?

— Да — отвърна Хари.

— Само този ураган ни липсваше, да ни обърка работите! Внимание, другари! Ето Мъртвото море.

Спускайки се постоянно почти отвесно надолу, тъй като на това място вече нямаше галерия, те стигнаха до обширен басейн, чийто брегове се губеха в дълбокия мрак.

Човек би помислил, че може би преди много векове на това място мината свършвала с това голямо и дълбоко уширение. Макар Северна Америка да няма вулкани подобно на Централна и Южна, от време на време недрата ѝ са подложени на силни трусове, които предизвикват значителни размествания на пластове. Град Сан Франциско, издигнат върху невулканичен терен, изпита тези земни трусове, когато най-малко очакваше.

— Това ли е прословутото ти Мъртво море? — попита Хари, който напразно се опитваше да различи отвъдния бряг.

— Да — отговори Джон.

— Широко ли е?

— Не повече от двеста метра, когато работех в тази мина.

— А сега?

— Сега не знам, защото светлината на лампата не стига далеч.

— Ти каза, че има галерия отвъд това черно блато.

— Не, само един естествен отвор, който върви сред пластовете от въглища и излиза при една пропаст.

— И където ще видим отново слънцето?

— Да, Хари.

— Тогава намирам, че всичко върви добре.

— Ти лесно се задоволяваш — каза великанът, но от своя страна не изглеждаше много доволен.

— Защо, Джон? — попита траперът.

— Не чуваш ли някакъв грохот?

— Все още не съм оглушал.

— В Мъртво море се изливат буйни потоци и скоро нивото му ще се покачи.

Вместо да отговори, Хари се обърна към Червен Облак.

— Знаете ли да плувате? — попита го.

— По-добре от риба — отвърна Червен Облак.

— А момичето?

— Не се тревожете, за него ще имам грижа аз.

— Тогава от какво се оплакваш, Джон? — попита Хари съветника. — Явно това не е голямото Солено езеро, което трябва да прекосим.

— Хм... ще видим — отвърна великанът. — Проклет ураган! Не можеше ли да се забави с двадесет и четири часа? Човек би казал, че и природата се е съюзила с червенокожите против нас. А сега се съблечете и внимавайте да не намокрите оръжието, нито боеприпасите, нито факлите от борина. Кой се нагърбва да носи лампата?

— Аз — отговори Хари.

— Внимавай, тази е пълната.

— И да потъна, лампата ще остане на повърхността.

— Побързайте и гледайте да не загубите дрехите си.

— Ще ги поставим в пътните си торби — каза Джордж. Вече бяха свалили куртките си, когато един страшен грохот, който на първо време не можах да разбера от къде иде, ги спря.

— Нещо се срутва — обади се Хари и се отдръпна към брега.

Джон остана мълчаливо да наблюдава водите на Мъртво море, което отразяваше бледата светлина на лампата му. Макар в пещерата да бе по-скоро хладно, едри капки пот бяха избили по челото на съветника.

Грохотът продължаваше да нараства със страшна сила и водите на малкото езеро се надигнаха и плискаха във всички посоки.

— Какво става, Джон? — попитаха Хари и Джордж с развълнуван глас, а през това време Червен Облак бе качил Минехаха на раменете си и я стискаше здраво за китките.

— Дали щастието, което досега ни закриляше, ще ни обърне гръб? — промълви съветникът.

— Хайде, Джон, говори! — викна Хари.

— Страхувам се, приятели, че водата ще ни задържи на бреговете на Мъртво море — отвърна накрая великанът. — Ураганът, който бушува навън ще ни погуби.

— А този грохот какъв е?

— Това са водите, които нахлуват и се събират тук.

— Тогава... значи сме осъдени да се издавим...!

— Ще видим — отвърна Джон и скръсти ръце.

— Да запаля ли една факла да видим по-добре? — попита Хари.

— Само да смееш! Под сводовете на тази пещера сигурно се е събрал гризу и нямам никакво желание да полетя във въздуха.

— Какво ще правим? — попита Червен Облак, който започваше да става неспокоен. — Ще преминем или не това бласто?

— Ако бързате, моля заповядайте — отвърна Джон. — Смятате ли, че ще избегнете наводнението дори да се намирате на другия бряг. Проходът, който трябва да ни отведе извън мината, се намира от другата страна.

— Тогава веднага да тръгнем натам — рече Хари.

— А после?

— После ще се изкачим.

— А нали водите се спускат през този проход. Аз, който съм го преминал няколко пъти знам, че колкото вървиш нагоре става все по-стръмен.

— Да опитаме, Джон. Да не стоим тук бездейни и да чакаме водите да ни залееят, а гризу да ни изиграе някой лош номер.

— Всички ли сте добри плувци?

— Аз и брат ми да.

— А вие, златотърсачо!

— И аз — отвърна Червен Облак.

— Обещавате ли ми да пазите оръжието и боеприпасите си? Човек без своята пушка е мъртвец в прерията — каза Джон.

— Обещаваме ти каквото искаш, само да ни заведеш до прохода — отвърна Хари.

— Да вървим, бързо.

Четиримата мъже хвърлиха саковете си, дрехите и обувките, завързаха около врата си пушките, боеприпасите и факлите от борина, запалиха втората миньорска лампа и се спуснаха към мрачното блато, чийто развълнувани води постоянно се покачваха. От всички страни, дори от галерията, по която малко преди това бяха преминали, се стичаха потоци черна вода, наситени с въглищен прах, които тъй шумно се вливаха в Мъртвото море, че понякога Джон и Хари не можеха да чуят думите си. От време на време се прибавяше и трясъкът на гръмотевиците и тогава изглеждаше, че целият свод на тази част от мината се кани да рухне. Съветникът, който държеше лампата тръгна покрай брега, докато най-подир стигна до огромна скала, която не позволяваше да продължат, и слезе бавно в блатото, за да не измокри карабината и барута си. Другите веднага го последваха, уплашени от постоянно нарастващия грохот. Последен идваше Червен Облак с Минехаха върху яките му рамене. Свикнал да прекосява големите реки, които браздят равнините на централна Северна Америка, не изглеждаше ни най-малко затруднен да носи дъщеря си и багажа. Като държеше миньорската лампа нависоко, Джон бързо напредваше, следван от Джордж и по-назад от Хари, който държеше втората лампа, за да осветява пътя на Червен Облак. Водите на блатото, по всичко изглежда много дълбоки, бяха вероятно студени и замърсени от въглищен прах, който потоците продължаваха да влачат надолу. За щастие повърхността леко кипеше, следствие сблъсъка на потоците,

които се стичаха от всички страни. Тежко на хората, ако биха се образували и най-малки вълни...Четиримата нещастници щяха да рискуват да останат на тъмно, без да знаят на кой бряг да излязат. Преплуването трая двадесетина минути сред страхотния тътен и грохот. Най-после Джон успя да докосне един сравнително нисък бряг, над който се усещаше полъх от вятър.

— Свърши ли банята? — попита Хари, след като помогна на Червен Облак да се изкачи и да свали Минехаха от гърба си.

— Струва ми се, че излизаме на място, не далеч от прохода, който трябва да ни отведе до ръба на пропастта — каза Джон. — Чувствувам вятъра да гали лицето ми. Мокро ли е оръжието ви?

— Не — отвърнаха в един глас траперите и Червен Облак.

— Добре, да видим сега как да напуснем веднага тази пещера, която скоро ще бъде напълно наводнена.

— Колко добре изглеждаме! — възкликна Хари, който свали лампата. — Човек би казал, че сме се къпали във вана, пълна с мастило.

— Приличаме на негри — добави Джордж. — Ако индианците ни срещнат, ще побегнат без да дадат нито един изстрел.

— Не се шегувайте, приятели, не сте подбрали момента — каза Джон.

— Прав си, но можеш да ни позволиш една малка шега. защото сме доста по-млади от теб — отвърна Хари и добави: — Откри ли прохода?

— Ех, много сте нетърпеливи вие траперите.

— По дяволите! Бързаме да напуснем това грозно място и д зърнем отново слънцето.

— Или луната — каза Джордж. — По този час вече се е стъмнило.

— Кой може да каже! Вече загубих представа за времето — рече Джон. — По-добре ме следвайте, вместо постоянно да бърбите. Славеи да бяхте, човек би се уморил да ви слуша.

— Готови сме да те следваме и най-вече — да облечем дрехите си. Доста студеничака беше водата на Мъртво море — каза Хари. Джон повдигна лампата, която още гореше и пръсна светлина към скалите, които се издигаха отвесни от брега на блатото.

— Проходът трябва да е там — каза. — Излишно е да слагаме, дрехите си, които здравата са намокрени.

Беше се обърнал да погледне другарите си, насочвайки светлината на лампата към тях, когато отскочи назад и светкавично свали карабината си, завързана заедно с дрехите му около врата.

Движението му бе придружено от отчетливо съскане, последвано от глухия удар на приклада на карабината му във въгленосната скала.

— Джон, какво правиш! — възкликна Хари.

— Ако не бях се обърнал, някой от вас сигурно вече щеше да е мъртъв.

— От какво?

— От една гърмяща змия.

— Как... Шегуваш ли се? Възможно ли е тук да има змии?

— Погледни там, невернико!

Хари, Джордж, дори Червен Облак, който бе побързал да качи Минехаха на раменете си, се наведоха: в една пукнатина на земята видяха да се гърчи змия на черни и зелени петна. Опашката ѝ, която се мяташе отчаяно, издаваше звънтящи звуци, особено когато биеше в скалата.

— Виждаш ли, Хари? — попита Джон и наведе лампата, тъй като онази на трапера бе изгаснала.

— Гръм и мълния! Истински кротал! Добре щяхме да се наредим, ако не го беше видял! Как така се е озовал тук?

— И аз се питам — отвърна съветникът. — Бих предпочел да имам работа с някоя сива мечка, отколкото да стъпя върху главата на тези ужасни влечуги.

— Вярвам ти. А сега провери дали няма други, скрити из пукнатините на скалите. Вие — каза Хари, обръщайки се към другите.

— бъдете готови да ги смачкате с прикладите.

Джон огледа внимателно всички пукнатини, като насочи светлината на лампата и в дупките, после тръгна съвсем предпазливо и се изкачи по скалите, които заобикаляха Мъртво море — всички от въглищен произход.

Докато се придвижваха изглежда ураганът удвояваше гнева си. Гръмотевиците следваха една след друга с нечувана честота, отеквайки все по-страховито в пещерата. В някои моменти до ушите на четиримата мъже достигаше дори дяволският вой на вятъра. Над

прерията бушуваше един от ония американски циклони, които за малко минути помитат цели градове, изпречили се по пътя им и вдигат човек във въздуха.

След пет минути изкачване и спускане, силен вятър блъсна Джон в лицето и го накара да отстъпи.

— Намираме се пред прохода, който ще ни отведе на открито!

— викна, стиснал здраво лампата, за да не се люлее. — Другари, спасени сме!

— Време беше, струва ми се — каза Хари. — Мъртво море нараства все повече и бреговете му потъват със застрашителна бързина.

— Ако ще сега всичко да се продъни, дори и цялата мина, вече няма значение — рече Джон. Той повдигна лампата и зърна един отвор с неправилна форма, но достатъчно широк, за да могат хората да се промъкнат. През него нахлуваше на промеждутъци силен вятър и тътен на страхотни гръмотевици.

— Да бягаме, бързо — извика силно Джордж, за да надвие грохота. — Наситих се на мината и на нейното Мъртво море. Роден съм да живея в ясната и зелена прерия, а не там където се крият къртиците.

— Стойте до мен — заповяда Джон, — а ти Хари приготви една факла, ако не са измокрени.

— Моите са сухи — каза Джордж. — Да запаля ли?

— Не, не сега! Гризу е сигурно пред нас.

— Тръгваме ли?

Джон се вмъкна в прохода, но тутакси се хвърли назад с все сила и едва не събори другарите си, които се бяха струпали зад него. Първото, което изрече бе една ругатня.

— Какво, индианци ли? — попитаха в един глас двамата трапери, като изблъскаха Червен Облак, който искаше да излезе напред заедно с Минехаха.

— Отстъпвайте бързо — отвърна великанът с треперящ глас.

— Дяволът ли видя? — попита Хари.

— Не един, а стотици.

— Полудя ли, Джон?

— Искаш ли да минеш напред? Отстъпвам ти мястото — отговори великанът и направи крачка назад.

— Все пак аз нищо не виждам, дори никакви води, от които ти се страхуваше.

— Тогава ще ти кажа, че галерията е пълна с гърмящи змии. Три възгласа на уплаха последваха думите на съветника.

— Отстъпвайте! — повтори Джон властно. — Проходът е задръстен от тези проклети влечуги, които ураганът е натикал чак тук.

— Назад! — викнаха тримата трапери и се спуснаха стремглаво към Мъртво море.

Джон, Червен Облак и Минехаха ги последваха без да посмеят да влязат в бой с тези крайно отровни змии, които по смъртоносното си ухапване съперничат на собга сареб от Източна Индия или на черната змия от Индокитай.

— Джон, сигурен ли си, че ги видя? — каза Хари, задъхан.

— Както виждам теб.

— Много ли бяха?

— Видях купчини.

— Какво правеха?

— Дремеха, сигурно в очакване ураганът да стихне.

— Не можем ли да ги прогоним?

— Как? Трябват ни снопи пръчки, каквито тук нямаме.

— Значи трябва да останем тук, обсадени от водите!

Великанът махна примирително с ръка без да отговори.

— Ще нарастне ли още Мъртво море? — продължаваше да разпитва Хари.

— Ако ураганът не престане, нивото му ще се увеличава — отвърна Джон. — Не чуваш ли шумоленето на всички тези потоци, които се изливат в блатото?

— И ще се издавим ли?

— Питай Мъртво море?

— Проклятие! Да стигнем до тук и да трябва да се връщаме!

— Не разчитай повече на галерията, по която дойдохме; тя вече е под водата, приятелю.

— Тогава трябва да умрем — каза Червен Облак, който галеше косите на Минехаха.

— Кой може да каже това? — отвърна съветникът примирително.

— А водите продължават да се надигат — рече Хари.

— И ураганът няма намерение да спре — добави Джордж.

Сред четиримата мъже настъпи мълчание, нарушавано само от рева на пороите и грохота на гръмотевиците. Джон се оглеждаше наоколо си, като насочваше светлината на лампата във всички посоки. Изглежда търсеше нещо.

— Има наблизко една скала, която се издига на няколко метра и ми се струва, че стига до свода на пещерата — рече накрая. — Да се изкачим на нея и да чакаме водите да се оттеглят или да ни издавят. Да побързаме, приятели, може би ще спасим кожата си.

Наистина, от дясната им страна, почти до брега на блатото, се издигаше една не особено голяма скала, но достатъчно широка на върха, за да побере малката група. Ако пълноводието продължеше, тя би трябвало да бъде залята последна, така че четиримата бегълци и малката индианка можеха да хранят все още някаква надежда да се спасят, както бе казал Джон.

Метнаха пътните си чанти и оръжието на гърба си, преминаха през четири-пет дълбоки пукнатини, в дъното на които клокочеше тъмна, мастилена вода, и бързо почнаха да се катерят по стръмната скала, като си помагаха един-друг.

Както съветникът си беше представил, върхът, сякаш отсечен от брадвата на великан, почти докосваше свода на пещерата и бе достатъчно широк, за да приеме всички, макар и малко нагъсто.

— Ето нашият лагер — рече Хари, който не бе загубил напълно доброто си настроение. — Колко жалко че не може човек да запуши или да си запали огън, за да се изсуши.

— И да изпече нашия свински бут, който вече не виждам да виси на гърба на брат ти — добави Джон.

— Хвърлих го докато прекосявахме Мъртво море — каза младият трапер. — Никой нямаше да го яде суров, така че беше излишно да го пазя.

— Постъпил си лекомислено — каза Червен Облак. — Когато гладът свие стомаха ти, и суровото месо е вкусно. Знаете ли, че нито сме обядвали, нито вечеряли?

— Досега не съм имал време да забележа, а ако смятате за необходимо, можете да потърсите бута на дъното на Мъртво море. Тук каймани няма.

Вождът на Гарваните направи някаква гримаса без да отрони дума и се притисна до Минехаха, която трепереше от студ и тракаше

със белите си зъбки, като младо куче от прерията.

Междувременно водата продължаваше да се издига с обезпокоителна бързина. Блатото, което нямаше къде да се оттече, сега поемаше всички вади и порои, изпратени му от урагана, бушуващ в прерията. От всички страни нахлуваше вода, дори от сводовете капеха едри капки, които звучно се разбиваха в скалата.

Скалите, които заобикаляха блатото, бързо изчезваха под водата. Брегът откъм галерията на мината трябваше отдавна да е залят. Ако ураганът не престанеше скоро, имаше опасност цялата пещера да бъде потопена.

Четиримата нещастници и малката индианка, притиснати един към друг и непрестанно мокрени от капките, падащи над тях, гледаха с ужас постоянното увеличение на водите и в себе си се питаха как ли ще свърши това прежеждие. Да умреш с лице към слънцето, в една яростна битка сред зеленината на прерията и лютивия дим на барута е красива смърт, но да свършиш под земята, в тъмнината, без възможност за борба, нищо да не зависи от теб, не се нравеше дори на малката и бойка Минехаха. Повече от час Джон и двамата трапери, иначе тъй разговорливи, не си размениха нито дума. Всички бяха втренчили поглед във водата и — трябва да кажем — бяха доста уплашени, за да споделят мислите си. Червен Облак пръв наруши дългото мълчание.

— Не ви ли се струва, че се задушаваме? — каза след като опита безуспешно да издуе широкия си гръден кош.

— Вярно — каза Хари. — От известно време дишам зле. Не е ли това гризу, Джон?

— Не — отвърна съветникът.

— Тогава как си обясняваш тази работа? Великанът се двоумеше да отговори.

— Кажете нещо, приятелю — настоя Хари.

— Виж лампата — отговори накрая Джон. — Пламъкът ѝ е чист, както преди.

— Да не би да свършва олиото?

— Имаме още за няколко часа.

— Хм...излиза, че лампата диша зле, като нас — каза Джон.

— Ти беше прав — отвърна Джон. — Въздухът намалява за всички ни и скоро съвсем ще ни липсва, ако водата продължава да се

надига.

— А галерията със змиите? — попита Хари.

— Ще бъде залята, поне в предната си част.

— Дали ще умрем от задушаване?

— Всичко зависи от урагана.

— Да опитаме да направим нещо, Джон.

— Какво друго, освен невъзможното?

— Вярваш ли, че змиите са още в прохода?

— Минали са нагоре, но не са го напуснали. Докато не настъпи затишие, няма да се върнат в прерията, в това съм сигурен.

— По-добре да бяхме загинали в бой със сиусите в Ларамските планини, редом с полковника и нашите другари.

Джон се изправи и разтвори мускулестите си ръце.

— От смъртта ли те е страх? Може би ще дойде, но по правило човек не трябва да се отчайва никога. Много ми е минало през главата и както виждаш още съм жив.

— Да, но вече въздухът започва да липсва.

— Дишай наполовина.

— Какъв необикновен човек си! — възкликна Джордж. — Кой знае, може би след още двадесет години скитане из прерията да започнем да ти приличаме.

— Е да, още сте много млади — каза съветникът и разтвори уста, за да поеме колкото се може повече кислород. — Имайте малко търпение, дявол да го вземе! В края на краищата, още не сме умрели.

— Скоро ще умрем — каза Червен Облак с глух глас.

— Още никой не ви е казал това — отвърна кисело Джон.

— Момичето диша зле.

— Да върви по дяволите! То принадлежи към расата, която искаше да ни изтреби.

— Още е дете.

— А може би пепелянка.

Червен Облак направи неимоверно усилие да не се издаде. В друг случай може би щеше да се нахвърли с жестокостта на сива мечка. Прехапа устни и не каза повече дума.

Джон не сваляше очи от лампата, за да види дали пламъкът намалява. От гърдите му се изтръгна вик:

— Съживява се!

— Кой? — попитаха в един глас двамата трапери.

— Пламъкът.

— А водата?

— Повече не се увеличава — добави Червен Облак, който се бе навел над Мъртво море.

— И гръмотевиците престанаха, както и ревът на пороите — каза Джордж. — Дали щастието ни се усмихва отново?

Съветникът се довлече до ръба на скалата и пусна лампата надолу.

— Пламъкът не намалява — каза с радостен трепет в гласа. — Това ще рече, че наводнението е престанало, или някъде е станало срутване и е започнал да навлиза въздух.

— Поне няма да умрем от задушаване — каза Хари.

— Ако не се издавим — отвърна съветникът. — Ураганът може отново да забушува и да изпрати толкова вода, че да превърне Мъртво море в истинска гробница. Но засега сме доволни, че можем да дишаме.

— Или, че можем да продължим агонията си — добави Хари. Джон разтърси рамене, повдигна лампата и погледна свода.

— Виж ти! — каза след кратко мълчание. — Над главите ни е имало срутване. От къде ли иде този въздух? Дали проходът не се е отпушил? Ако змиите са си отишли, ще се измъкнем през онази страна, преди тук да се случи някое ужасно нещастие.

— Първо трябва да сме съвсем сигурни, че са си отишли — каза Хари.

— Ще изпратим някой да разузнае.

— В онази дупка, пълна с отровни змии!... Бррр!... Кой ще отиде?

— Аз — отговори спокойно съветникът.

— А ако гадовете са още там?

— Ще се хвърля отново във водата и понеже гърмящите змии не са змиорки, ще ме оставят на мира.

— А вие, златотърсачо, който сте имали работа с всички змии в Сиера Ескалада, не изпитвате ли желание да спестите тази разходка на нашия приятел? — попита Хари Червен Облак, който се преструваше на глух.

— Аз отивам само там, където знам, че мога да намеря златни мини — отвърна сухо индианецът и добави след миг: — А трябва и да бдя над Малката.

— Толкова ли ви интересува това момиче?

— Обичам го сякаш е плът от моята плът.

— Това не ме учудва, защото изглежда във вените ви тече доста индианска кръв — каза Джон.

— Никога не съм пресмятал каква част от моята кръв дължа на белите и каква на индианците, защото за мен е било по-важно, че е кръвта на моите родители.

— Вярвам ви — каза Хари.

— Стига, приятели! — каза Джон. — С приказки няма да си възвърнем свободата. Аз отивам, но ще трябва да взема лампата с мен.

— Вече не ни е страх от мрака — отвърна Джордж.

— Помогнете ми да сляза, скалата е много грапава и бих могъл да падна заедно с лампата.

Хари отвори торбата си и извади от там ласото — едно яко въженце, което свършваше с железна халка.

— Хвани се за него — каза.

Съветникът огледа за последен път водата, взе в лявата си ръка лампата, стисна със зъби големия си американски нож и като държеше с дясната ласото, леко го спусна по скалистата повърхност и се потопи бавно. Другарите му го видяха първо да прави полукръг, като че ли се опитваше да се ориентира, после да се отдалечава в посока на прохода и да изчезва заедно със светлината, която го заобикаляше.

— Навлезе — каза Хари на брат си. — Смел е, пустият му дявол.

— Стига да не го нападнат ония проклети змии, защото никой не ще го спаси — отвърна Джордж.

Бяха се надвесили над скалата и напрегнато очакваха да видят отново светлината на лампата. Червен Облак и Минехаха също бяха напуснали мястото си и явно се вълнуваха.

По едно време сред рева на пороите отекна мощният глас на великана:

— Спасени сме!

Миг по-късно светлината на лампата отново се появи на стотина метра от скалата.

— Отишли ли са си? — викна Хари.

— Да, приятели, няма ги вече.

— Проходи ли цялата галерия?

— До ръба на пропастта.

— Залязло ли е слънцето?

— Дори ми се струва, че изгрява. Спуснете се във водата и издърпайте ласото, което по-късно може да ни бъде по-скъпо от пушките.

Червен Облак постави отново Минехаха на раменете си, взе сака и оръжието си и пръв се спусна, помагайки си с въжето, следван от двамата трапери. Водени от светлината на лампата, която приличаше на малък фар в бурната нощ, те не закъсняха да достигнат до толкова желания проход, който трябваше да ги отведе до мечтаната прерия.

— Всички ли сте? — попита съветникът.

— Не липсва никой — отвърна Джордж, който пристигна последен, защото трябваше да изтегли ласото.

— Знайте, не твърдя дали по пътя ни по-нататък няма да срещнем някое влечуго, така че бъдете нащрек. Не видях нищо, но все пак не съм сигурен.

— Съгласен съм да се бия с всички гърмящи змии на Далечния Запад, но да не се връщам повече в мината — каза Хари. — До гуша ми дойде от твоето Мъртво море!

— Тогава оставете настрана пушките и извадете ножовете си. Те са по-удобни за бой гърди в гърди. — Напред, приятели, да идем да видим как изгрява слънцето.

Лампата почна да мъждука — знак, че олиото е на привършване. Затова четиримата мъже и Минехаха от страх да не останат на тъмно и да настъпят някоя змия без да я видят, забързаха през прохода, който макар и достатъчно широк, се издигаше стръмен, а на места по стените му стърчеха големи издатини.

Ускорявайки крачка, съветникът поглеждаше в пукнатините, които бяха набраздили прохода във всички посоки, все от страх да не му изпречи някоя гърмяща змия, а той знаеше, че нападението на тези влечуги е светкавично, което ги прави два пъти по опасни. След десетина минути, когато вече лампата едва мъждукаше, бегълците се намериха неочаквано на открито.

— Спрете! — викна веднага Джон. — Пред нас е бездна.

Още не беше се зазорило, но по небето почваха да пълзят първите отблясъци на изгрева, които позволяваха да бъдат различени все още тъмните профили на Сиера Ескалада.

— Хей, Джон, къде се намираме? — попита Хари, който не смееше да направи нито крачка повече.

— На нещо като корниз, който продължава от дясната ни страна и ще ни позволи да стигнем до планината, издигаща се над мината.

— Значи няма да стане нужда да се трепем по дъното на пропастта?

— Не, макар пътя, който трябва да следваме, да не е най-удобния и най-сигурния.

— А змиите, къде ли са се скрили, Джон? — попита Джордж.

— Тъкмо тях търсех — отвърна съветникът. — Аха... хитреците! Дошли са от пропастта и сега се спускат по стената по един малък каньон. Погледнете, приятели! Ако ни бяха нападнали, тежко ни...

Двамата трапери и Червен облак се надвесиха над пропастта, която изглежда беше много дълбока и прекосена от буен поток, ако се съдеше от шума на вода, който достигаше до тях, и макар неясно, те можаха да забележат истинска колона от кротали, които се спускаха по скалистия каньон.

— Стотици са! — възкликна Хари с жест на уплаха. — Ако бяха нахлули в мината или по бреговете на Мъртво море? Тръпки ми минават дори по костите, само като си помисля.

— Джон, да се облечем набързо и да се махаме.

— Няма да спрат да се изтеглят, докато не стигнат до леговищата си — отговори съветникът.

— Вярвам ти, но предпочитам да съм час по-скоро далеч от тук. Ах, къде са конете ни! Мислиш ли, че индианците са успели да ги хванат?

— Ще разберем това, когато минем от другата страна на мината. Тъй като ураганът долетя веднага след спускането ни в мината, може да са се отървали от ласата на ония негодници.

— Къде ли са побегнали? Ето какво ми се иска да знам.

— Хайде, облечете се и да продължим по издатината, която обикаля над пропастта, по протежение на няколко мили. Предупреждавам ви, че който страда от световъртеж, може да се върне в мината.

— За нищо на света — протестираха Джордж и Хари.

Червен Облак отвърна с едно от обичайните си повдигания на раменете.

Почистиха колкото можаха прахта от въглища, полепнала по телата им и засъхнала бързо от хапливия вятър, който духаше от г високите върхове на планината, и облякоха още мокрите си дрехи.

Тяхна първа грижа бе да сменят патроните на карабините си, тъй като всеки миг можеха да се озоват пред някое опасно животно, особено едрият дивеч, който обичаше пустите места, защитени от каньони.

Слънцето се показваше сред двата най-високи върха на Сиера Ескалада, когато четиримата бегълци и малката индианка поеха на път, жадуващи да стигнат до прерията и подтикнати от смътната надежда да видят конете си, галопиращи все още на свобода.

Планинският корниз, който опираше от едната си страна в скалата, а от другата стръмно се спускаше в пропастта, беше тъй тесен, че позволяваше с мъка преминаването на един само човек. Освен това бе прекъснат от доста дълбоки пукнатини, издълбани от бесни потоци, които извираха от голям брой малки пещери, някога леговища на мечки, ягуари и когуари.

Като се придържаха към стената, помагайки си един на друг, четиримата мъже вече бяха изминали няколко мили и се канеха да заобиколят един зъбер, образуващ остър ъгъл. когато Джон, който вървеше все начело на малкия отряд, спря рязко и взе да се озърта.

— Какво има, приятелю? — попита Хари. — На всяка наша крачка ли искаш да ни плашиш?

— Не съм новак в прерията, нито в планините — отвърна сериозно съветникът.

— Добре, но какво видя, за да спреш точно тук, където едва има място да се промъкнем?

— Чух нещо.

— Може би съскането на някоя друга гърмяща змия — попита Джордж.

Вместо да отговори Джон се обърна към Червен Облак и го попита:

— Вие, които разбирате от каньони, скалисти планини и зверове, чухте ли нещо?

Червен Облак стоеше заслушан. Неговото ухо не бе по-малко остро от това на великана и сега индианецът трепна на няколко пъти.

— Чух — рече той накрая.

— Нещо като глухо цвилене, нали?

— Да. За мен това цвилене е само от гризли.

— Сива мечка! — възкликнаха в един глас Джордж и Хари, приbledнели.

— Да, сива мечка! — потвърди индианецът. — Бъдете нащрек, ако ни нападне тук, на тази козирка, всички ни ще хвърли в пропастта.

— Чакайте ме — каза Джон.

— Какво си намислил? — попита Хари.

— Да се уверя дали не сме се излъгали и дали пътят е чист.

— Сам ли?

— Да, а вие през това време потърсете някакво сигурно прикритие. Видяхме разни пукнатини, които водят към пещери. Оръжието ви да е заредено, а за мен не се страхувайте, краката ми са здрави.

Независимо от протестите на двамата трапери, съветникът смело пристъпи с пръст на спусъка и надвесен над пропастта заобиколи зъбера, но веднага спря и по лицето му се изписа ужас, труден за описание.

Огромно животно със свиреп вид ръмжеше и пристъпваше по козирката на скалата, като препречваше напълно пътя на хората с туловището си.

Беше огромна сива мечка, наречена тук гризли, която се бе запътила към леговището си, встрани от дълбокия каньон.

Черните, кафявите и жълтеникавите мечки — по заледените земи на британска Америка се намира такива и от този цвят — се ползват с известността на глупави животни, но все пак правят някакво впечатление. Обикновено те са мирни твари и ако човек не ги закача или нарани, си вървят по своя път, понеже са много лакови за мед. Самото присъствие на човека вече е достатъчно да ги накара да побегнат, макар да разполагат с огромна сила, остри зъби и страшни нокти, и в някои случаи са способни да докажат изключителната си смелост. Но както казахме избягват битките и предпочитат да хъркат по три-четири месеца в годината, скрити в скалисти пукнатини или в кухината на стари дървета, без въобще да отворят очи.

Гризли, сивата мечка, или „старият Ефрем“, както шеговито я наричат американските ловци в планината, е много по-различна от другите; тя напада решително и с невиждана жестокост, както белия, така и червенокожия, били те на кон или пеш. Трябва да кажем, че тази американска мечка, която не се намира в никой Друг континент, е най-грамадната. По форми и по цвят прилича донякъде на европейската кафява мечка, но е необикновено силна и дължината ѝ понякога надхвърля два метра и двадесет сантиметра, а теглото ѝ — половин тон. Козината ѝ е тъмно-кафеникава, но често прелива в сиво, рошава като у гигантските маймуни от индо-малайзийските острови, наречени миас; челото ѝ е много широко, ушите и опашката — къси, очите ѝ са кафяво-червеникави, а ноктите ѝ — истински ками. Често достигат повече от дванадесет сантиметра и за индианските ловци е чест да украсят с тях върха на мокасините си. Тези ужасни зверове живеят най-вече в скалистите планини и в дълбоките каньони, но не рядко се срещат и в близост на полярните земи, където — странно — се чифтосват с белите мечки, създавайки една смесена, жълтеникава порода.

Подобно на останалите мечки, зиме те изпадат в летаргичен сън, скрити в някоя голяма пукнатина и когато се събудят са най-опасни. Подтикнати от глада, те следват речните брегове, където предпочитат да ловят риба, вместо да се катерят по скалите, стръвно нападат хора и животни, и тежко му, който попадне под ноктите им, защото силата им позволява да пречупят в прегръдката си дори гръбнака на бизон.

Като видя страшното животно да се придвижва по корнизата и да препречва с огромния си ръст дори пътя на степно куче, съветникът веднага се отдръпна, преди, за свой късмет, да бъде забелязан. За миг той се обърна кръгом и се затича към другарите си, които задъхани търсеха да се натикат в някоя хралупа на скалистата стена.

— Ето я! — викна Джон с прегракнал глас.

— Кой? — попита Хари.

— Гризли.

— Значи не си се излъгал.

— Не, и друг път съм чувал ръмженето на тези грозилица в Сиера Верде, както и в Сиера Невада.

— Голяма ли е? — попита Червен Облак.

— Огромна.

В този момент се чу гласът на малката индианка, която от известно време се бе вторачила в един процеп на скалата:

— Там, вътре! Има място за всички!

— Дано имаме късмет! — каза Джон и се хвърли напред.

— Вътре...вътре! — възкликнаха останалите.

На два метра от скалистия корниз се разкриваше нещо като ниша, ограден от няколко дребни диви лешници, които бяха се враснали в базалтовата стена. За миг четирмата мъже влетяха вътре, теглейки след себе си Минехаха; засега по-добро убежище не можеха да очакват. Не беше пещера, а пукнатина, вероятно отворена от водите, широка не повече от метър и дълбока дватри. Но тя бе достатъчна да побере всички, дори оставаше място.

— Да залегнем и ако мечката мине без да забележи нашето присъствие, ще я оставим да мине — каза съветникът. — Тези зверове са толкова силни, че могат да издържат седем-осем куршума без да паднат.

— Казвали са ми — рече Хари.

— Тихо, задържайте дори дъха си.

Натикаха Минехаха към дъното на пукнатината, а те се проснаха сред камънаците, натъркаляни по земята, стиснаха карабините си и ги насочиха към отвора. Огромното животно приближаваше без да бърза, защото все още не се показваше. Може би се беше спряло да похапне малко жельди или орехи, каквито то много обича. От време на време се чуваше шума на търкалящи се камъни в пропастта. Ръбът на корниза се ронеше под огромната тежест на звяра.

Изведнъж четиримата мъже, които лежеха напълно неподвижни, чуха хъркащото дишане на колоса.

— Ето я — тихичко изрече съветникът. — Никой да не мърда!

Сивата мечка бе стигнала до отвора на пукнатината. Приближаваше бавно, като от време на време се навеждаше към пропастта, изглежда да види дали има още някой жельд. Вече бе отминала пукнатината и четиримата мъже си бяха поели дъх, когато Джон, който се намираше най-отпред, я видя да спира пет-шест крачки по-нататък и да проявява явна възбуденост.

— Подушила ни е — промълви. — Трябваше да го очакваме; много остро обоняние имат тези животни.

Гризли стоеше заслушана. Ушите ѝ мърдаха, сякаш искаха да доловят и най-малкия шум сред грохота на водите в дъното на пропастта. Остана неподвижна за около минута, като душеше въздуха, после издаде див рев, който страховито отекна сред каньоните и се обърна светкавично с настръхнала козина.

— Открити сме! — рече полугласно Джон на другарите си. — Пригответе се да откриете огън.

— Назад ли се връща? — попита Хари, който лежеше до него.

— Ще ни напипа тук, не се съмнявайте.

— Дано бог Маниту прибере мръсната ѝ душа — измърмори Червен Облак, който се бе опрял до Минехаха, свита в дъното на нишата.

Мечката отново се бе заслушала и втренчила червеникавите си очи, които изпускаха мълнии на бясна ярост, готова да се нахвърли към скривалището на хората. По едно време нададе втори рев, по-страховит от първия и с движение, неочаквано за такова едро животно, се хвърли към стената, като за миг се изправи на задните си крака. Муцуната се показва на отвора на пукнатината и Джон усети почти в лицето си топлия ѝ, тежък дъх. Щом видя цевта на карабината, тя разтвори челюсти и страшните ѝ зъби се ключиха около нея, но силен гръм отекна веднага. Съветникът бе стрелял преди още оръжието му да бъде повредено или изтръгнато от ръцете.

С разбита, кървяща челюст, гризли се отпусна на корнизата, като навреме убегна на трите изстрела на двамата трапери и на Червен Облак.

— Умря ли? — попита Хари, който за всеки случай зареди отново оръжието си.

— Ами! На този великан това не му стига — отвърна съветникът. Ако куршумът бе преминал през мозъка отдавна да съм изскочил навън, но сигурно е бил спрял от някой зъб и сега баба Меца Ще бъде по-опасна от преди.

— И все пак нищо не се чува — каза Джордж.

— Глух ли си, че не чуваш?

Ужасен рев, който за миг заглуши шума на пороите в дъното на каньона, огласи в същия миг планината.

— Ах, проклетницата! — промълви младият трапер и се отдръпна зад брат си. — Този звяр ми се струва по-жив от преди.

— Отново ли ще ни нападне, Джон?

— Струва ми се, че няма да излезе най-глупавата мечка — отвърна съветникът, който не изглеждаше в добро настроение. — Ще ни чака отвън, за да ни нападне с неудържима ярост и ни прекатури в пропастта. А този каньон много ме безпокои, защото се страхувам, че някой от нас ще полети в пропастта.

— Дано е тази малка индианка, от която имахме повече неприятности, отколкото полза.

Глухият брътвеж на Червен Облак го предупреди, че момичето вече има свой верен закрилник.

— Виждаш ли я, Джон?

— Не.

— Да е побегнала?

— Напротив, чака ни, готова за борба.

— А ние да останем тук и да чакаме благоволениято ѝ, така ли? Стомахът ми е празен като просяшка торба и ме присвива от глад.

— Моят не по-малко от твоя — отвърна съветникът с обичайния си спокоен тон. — Засега знаеш ли какво трябва да направиш? Стегни колана на панталоните си и нека стомахът ти се бунтува колкото си ще.

— И все пак с удоволствие бих опитал един бут от това животно! Дори казват, че бутовете на „стария Ефрем“ са по-вкусни от тия на черните мечки, затова пък — имай това предвид за в бъдеще — по-трудно се набавят. Искаш ли да опиташ? Като истински приятел, обаче, не бих ти дал този съвет.

— Искаш да заключиш, че сме обсадени?

— Може да се каже — отвърна Джон.

— Значи след като бяхме обсадени в мината...

— Следва нова обсада.

— Но която не ще бъде толкова опасна, защото имаме нашите карабини и куршумите ни не отиват на халост.

— Ще видим.

— Съмняваш ли се?

— Чуваш ли как реве? Спряла се е на няколко крачки от нас и можеш да бъдеш сигурен, че няма да ни напусне, преди да остави в ръцете ни своите бутове или не ни одере живи с огромните нокти, тъй като засега челюстите ѝ не могат да действуват както преди.

— Плашиш ли ни, Джон?

— Ни най-малко.

— Чакай да проверя. Добър стрелец съм и ако мога да ѝ пръсна черепа...

— Дано — отвърна съветникът, стана и му отстъпи мястото си.

Хари, който беше сигурен в мерника си не по-малко от Джон, запълзя към изхода на нишата и дръзна да покаже главата си, но не видя страшното животно, защото след получената рана то бе побързало да се оттегли зад друг зъбер на каньона и чакаше момента да направи нападателите си на парчета.

— Старият Ефрем ближе раните си извън обстрела на нашите карабини. Изглежда е в много лошо настроение, защото го чувам да пуфти като парен котел.

— Безспорно, не е доволен — отговори съветникът.

— А ние да чакаме оздравяването му на празен стомах ли?

— Доста ще продължи — каза Джордж. — Дали този звяр не изчаква настъпването на нощта, за да ни изненада заспали? Не бих издържал други дванадесет часа без да сложа нещо в стомаха си.

— Искате ли да направим опит? — попита по едно време Джон, който от известно време се бе загледал в изхода на нишата.

— Какъв? — попитаха тримата мъже.

— Да излезем насреща му. Четирима сме и ми се струва, че обсадата би могла да се проточи, а вече доста време загубихме.

— Ако искаш, ние сме готови — отвърна Хари.

— И вие ли, златотърсачо? — попита Джон.

— Аз също имам карабина и съм отличен стрелец — отвърна Червен Облак.

— Да вървим, приятели.

Показа се навън и преди да се спусне по елшата се послуша. Гризли не изглеждаше да е далеч, защото ръмженето ѝ достигаше ясно до ушите на съветника. Макар и тежко ранена, мечката съзнаваше, че притежава още достатъчно сила, за да подхване борба с противниците си и само ги чакаше да се покажат.

— Не вдигайте шум и внимавайте някой да не падне — каза Джон, обръшайки се към другарите си. — Ако при първия залп не я повалим, отново се скрийте тук.

— Готови ли сте?

— Дори нетърпеливи да видим отново косматия приятел — отвърна Хари от името на всички.

Великанът се вкопчи в клоните на дивите лешници и се плъзна до корнизата. Един след друг, другарите му бързо го последваха, като насочиха бързо карабините си.

Мечката усети веднага близостта на неприятелите си, защото нададе нов, глух рев.

— Готови! Идва — рече Джон.

Върху скалата се появи огромна сянка, а след това и самата мечка, изправена на задните си крака, от което изглеждаше един път и половина по-висока. Звярът губеше обилно кръв от счупената челюст и дългата козина на гърдите му беше окървавена.

Четиримата мъже, макар решени да отстоят на страшния щурм на тази маса, която сигурно тежеше половин тон, за миг се поколебаха и за малко да обърнат гръб и да побегнат. Страхът да бъдат настигнати и повалени вкупом в дъното на каньона — нещо съвсем лесно за животно с такава огромна сила, ги накара да приемат битката.

И този път Джон пръв откри огън, като улучи звяра на височината на раменете и от раната веднага бликна кръв. После стреляха останалите трима, като се целеха в гърдите и в сърцето.

Ударена от залпа почти в упор, мечката спря изведнаж и протегна предните си лапи, въоръжени със страшни нокти, после се прегъна и нададе страхотен рев, клатушкайки раздробената си челюст.

Четиримата мъже бяха побързали да се оттеглят към нишата, където Минехаха, вкопчена в клоните, не искаше да изпусне тази необикновена сцена. Едва бяха успели да заредят отново карабините си, когато мечката се изправи с върховно усилие на задните си крака и се хвърли към тях, като огласи каньона със силния си рев.

— Назад! — викна Джон. — Не се оставяйте да ви хване!

Стреля за трети път, после обърна гръб и направи три скока, но не с намерение да напусне полесражението, защото бе сграбчил дългия си нож — едно страшно оръжие, особено когато е в ръцете на човек, надарен с огромна сила. Хари и Джордж също откриха огън, нанасяйки нови рани на звяра, после хукнаха, без да ги е грижа за малката индианка, която онемяла от ужас, не бе помислила да се скрие в дъното на нишата. Но Червен Облак бе останал на мястото си, готов да попадне в прегръдките на мечката, но да защити дъщеря си. Като

видя животното да се хвърля към нишата и да протяга лапи към Минехаха, посрещна го с отчаяна смелост, а на Минехаха викна:

— Остави я на мен!

Вдигна карабината си и я изпразни в муцуната на хищника, като раздробил горната му челюст, после хвърли оръжието си, станало вече ненужно, макар приклада му да бе обкован в стомана, извади своя мексикански нож мачете, който наподобяваше испанския навахо, и се хвърли яростно в прегръдките на звяра, нанасяйки удари наляво и надясно.

Потънал в кърви, със страхотно обезобразена муцуна, звярът вече не виждаше. Завъртя се дватри пъти около себе си, и се приближи без да вижда пропастта, зинала под него. Червен Облак го нападнаше непрестанно и му нанасяше удар след удар с ножа си, като издаваше диви викове.

— Сега остави на мен! — викна изведнъж Джон, който връхлетя с насочена карабина.

Отекна последен гърмеж. Мечката гризли, която се намирала на ръба на пропастта, издаде задавен рев, задните ѝ крака вече не можеха да носят туловището, то се огъна назад, изчезна в бездната и с глух удар се просна в дъното ѝ, където бушуваше пороя.

— Какво нещастие! — възкликна Джордж, който не бе позволил на вълнението си да отнеме апетита му. — Ето, че бутоните изчезнаха при целия глад, който ни гони.

Другарите му също изглеждаха натъжени и гледаха с явно съжаление косматото туловище на мечката, което се показваше от водата.

— Джон, да не губим време докато пътят ни е свободен — каза Хари, докато Червен Облак слагаше отново Минехаха на раменете си, вече напълно успокоена.

— Да побързаме да стигнем до мината, за да намерим не само седлата, но и конете си.

— Значи се надяваш да ги видим отново? — попита съветникът.

— Може да се лъжа, но ми се струва, че ще ги срещнем.

— Хм... може би само моят.

— А нашите?

— Ще видим. Хайде, да тръгваме и да се опитаме да открием някакъв обяд, защото и аз не съм по-малко гладен от вас.

— Тичешком! — рече Джордж и добави: — Проклетата мечка! Можеше да падне тук, вместо да подарява месата си на койотите.

Четиримата мъже и Минехаха, подтиквани от глада, който с всеки изминал миг ставаше все по-свиреп, почти тичаха по дългия коридор, а той обикаляше безкрайно стръмния каньон, готов сякаш мигом да ги погълне сред пенливите води на шумния си порой.

Джон, който познаваше най-добре тези места, водеше малкия отряд, като от време на време предупреждаваше за трудните преходи. Наистина тук-там се появяваха пукнатини, принуждавайки мъжете и младата индианка да правят скокове, на които биха завидели и дивите кози.

Този опасен бяг не продължи дълго. Скоро корнизът се разшири, образувайки последователни площадки, покрити с диви лешници и малки кленове, после се появили огромни пространства със салвия и кактуси, предпочитано убежище на змиите мокасон — нападателни и силно отровни влечуги с плоска глава.

Каньонът бързо се разширяваше и площадките ставаха все по-често, като обикаляха заритата мина под огромни струпвания на скали. Ако тук липсваха животни, то гъмжеше от птици, особено диви петли, червеношийки, птициприсмехулници, които се забавляваха да подражават песента на другите, едва ли не с ироничен тон, и огромни черни ястреби, настървени от глад.

Накрая стигнаха една висока площадка и спряха да си починат, преди да слязат към отвора на мината, за да се уверят дали индианците са си отишли, или още се навъртат в околността, с надежда да ги спипат на излизане от шахтата и ги скалпират.

— Изглежда са се уморили да ни чакат — каза Джон, след като внимателно се огледа във всички посоки. — Вече не ги виждам.

— Ако не са се настанили зад горите — рече Хари. — Тези типове са много упорити, за да се откажат тъй лесно от пет скалпа.

— Знам, приятелю — отвърна гигантът. — И все пак не ги виждам около шахтата.

— А може да са заети да гонят конете ни — каза Джордж.

— Досега или са ги убили, или заловили.

— Така ли мислиш, Джон? А ние как ще стигнем до голямото Солено езеро? Предполагам не пеша.

— Съгласен съм, че би било лудост — отвърна великанът. — Ни един от нас няма да стигне жив при толкова индианци, които кръстосват прерията и са във война с нас.

— Ще трябва да си набавим други и затова ви напомних да пазите ласата си, които отсега нататък могат да се окажат по-ценни от карабините ни. Хайде, да слезем към мината да приберем седлата и — амунициите на конете, ако все още са там.

— Както и да сложим нещо в устата си, защото умирам от глад — каза Джордж. — Остави ни поне да ударим някоя птица.

— Опасно е, индианците не са далеч, могат да ни чуят — отвърна Джон.

— Така обаче не може да продължава — каза Хари. — Вече четиридесет и осем часа, а може би и повече, стомасите ни къркорят и силите ни отпадат.

— Прави сте, в края на краищата, стреляйте. И да се появят отново шейените, ще прибягаме до най-високите върхове на планината.

Поеха отново, слизайки бързо от площадка на площадка. Но двамата трапери и Червен облак не закъсняха да се възползува: от разрешението на съветника и майсторски удариха доста диви петли, както и няколко броя от онези безкрайно вкусни пернати, наречени от индианците уакон.

След два часа четиримата мъже и малката индианка стигнаха до равното място, където се намираще шахтата и някогашните складове за въглища. От червенокожите нямаше никаква следа. Вероятно бяха се уморили да чакат повторното появяване на белите хора и отново се бяха впуснали из прерията, за да подновят кървавите си набези.

Не бяха преровени и купищата въглища, така че седлата и амунициите бяха убягнали от техните претърсвания, за голямо задоволство на нашите хора, защото макар и опитни ездачи, за разлика от индианците, предпочитаха да яздат оседлани коне. Оттеглиха се под един навес, пощаден от капризите на времето и се заеха с приготвянето на многоочаквания обяд, както и да си починат до другата сутрин; после щяха да се спуснат в прерията, където се надяваха да открият някое стадо диви мустанги. Но преди това трябваше да се уверят в посоката, взета от шайените, за да не попаднат на хитро скроена засада.

Денят мина спокойно, никакви червенокожи не се показаха от прерията, така че малката група можа да си отпочине, да хапне няколко пъти и да изразходва добра част от запасите си с тютюн, които бяха оставили в саковете на седлата.

Вече бяха определили първият часови, когато Джон, който имаше много остър слух, та дори Червен Облак да му завиди, се изправи неочаквано и сграбчи карабината си.

— Какво, шайените ли? — попитаха Хари и Джордж в един глас.

— Спокойно, приятели, може и да съм се излъгал — отвърна великанът, който се бе запътил към един от изходите на навеса.

— Не — рече вождът на гарваните, също заслушан.

— Не чухте ли някакъв далечен тропот? — попита го Джон, явно неспокоен.

— Прилича ми на галопиращи коне през гората, която граничи с прерията.

— Тогава това са червенокожи — каза Хари. — Докато още имаме време да бягаме към планината.

— Забрави ли вече мината?

— О, Джон, недей ми споменава...

— Струва ми се, че си прав. Доста се измъчихме там долу.

— Мълчете! Оставете ме да чуя — каза Червен Облак, който бе долепил ухо до земята.

Съветникът и двамата трапери се умълчаха, дори затаяха дъх.

— Конне — каза накрая Червен Облак.

— Много ли? — попита Джон.

— Изглежда, че са много, защото земята предава отчетливо тропота на копитата им.

— Тежко ли стъпват? — попита Джон.

— Не, бих казал, че на гърба си нямат ездачи.

— Дали не е някое стадо мустанги, които се опитват да се спуснат в прерията?

— Струва ми се даже, че се насочват към мината. Съветникът трепна и в очите му блясва искра на надежда.

— А ако са нашите, които продължават да кръжат по тия места?

— Изглежда, че са повече от четири — отговори Червен Облак.

— Иначе до ухото ми не би достигнал целия този тропот.

— Няма значение, разбрах! — викна Джон сияещ. — Който иска кон, да си вземе, макар да предпочитам моя. Бързо, ласата!

— Какво говориш, приятелю? — попита Хари.

— Подчинявай се и край! Знам за какво се отнася. Ах, добрите ми животни! От дни наред си търсят господарите. Докато съм жив няма да ги пришпоря.

— Извадете ласата! Ще минат оттук, сигурен съм — каза Червен Облак, който изглежда единствен бе разбрал какъв е случая.

Вече бе паднал мрак, но на небето блестеше огромна луна, издигнала се над високите върхове на планината. Сега всички чуваха отчетливо бесния галоп на голямо стадо коне, което се насочваше право към равната местност пред мината. Понеже още не знаеха дали върху конете има ездачи или не, независимо от уверенията на Червен Облак, бяха заредили оръжието си — можеше да се окаже някой отряд шайени, който се завръща от пореден набег.

— Залегнете зад купчината с въглища! — викна съветникът.

— Ти, Хари, остани с мен, Джордж да иде със златотърсача

Грохотът на голям брой препускащи коне ставаше всеки миг все по-силен: като че ли табун от коне прекосяваше горите около мината, в плен на неочаквана паника. И все пак не се чуваше никакъв човешки вик, явен знак, че всички тези животни бяха без ездач; а рядко се случва индианецът, който препуска, да не надава бойния си вик, та макар пред себе си да няма враг. Но когато дебне на бойната пътека и дъха му не се чува.

Бяха изминали четири-пет минути, когато четиримата мъже и Минехаха видяха от гората пред мината да излитат четири коня — два много високи и едри, и други два по-ниски и по-слаби, с развяти от вятъра гриви и вдигнати, дълги опашки, а гърдите им

— обляни в пяна. Зад тях препускаха тридесет или четиридесет други жребци с пламнали очи и озъбени уста, готови да хапят. Първите четири бяха конете на траперите и индианеца, останалите — диви мустанги, едни красиви, други не, принадлежащи на старата андалузска раса, потомци — както казахме преди — на първите внесени коне от конквистадорите на Мексико и на тези, дошли от другата част на американския континент с корабите на Ернандо де Лото край устието на Мисисипи.

Странното е, че дивият кон мрази опитоменият и открие ли го на свобода, напада го и го хапе до смърт. Тежко на конете, които побягват от асиендата, за да си възвърнат свободата! Прерията вече не им оказва гостоприемство. Мустангът го надушва, различава го, сбира останалите диви коне и заедно подгонват новодошлия, заобикалят го и го убиват с ритници и ухапвания.

Може би изплашено от шайените, стадото, преминаващо през прерията бе срещнало четирите коня на траперите и индианеца, и ги бе подгонило.

От колко ли часа продължаваше тази гонитба? Сигурно отдавна, защото целите бяха покрити с пяна, а хълбоците им се издуваха и прибираха като мехове. Четиримата мъже оставиха да минат техните коне, които имаха известна преднина, макар да личаха ухапвания по задните им части, после хвърлиха ласата и изстреляха един залп във въздуха, за да сплашат гонителите. Табунът, стреснат от гърмежите и от появата на хора, изведнаж спря, после светкавично се обърна и полетя обратно към гората, от която бе излязъл.

Четирите обучени мустанги продължиха галопа си и се насочиха към шахтата, защото точно там бяха оставили господарите си, после спряха на свой ред, понеже бяха чули познатите им свирки. Смелите животни, макар и уморени и възбудени от дългото препускане, наостриха уши. Пръв излезе напред големият кон на съветника, който наперено пристъпи и изцвили, последван от този на Червен Облак. Двата коня на траперите, които бяха малко дивички, за миг се подвоумиха, после и те тръгнаха към господарите си с танцова стъпка, от което двамата братя прихнаха от смях.

— Приятели, днес имахме голям късмет — рече Джон с развълнуван глас, докато галеше коня си по муцуната. — Сега съм сигурен, че ще мога да изпълня задачата, поверена ми от полковника и да спася децата му.

— И ние! — възкликнаха Хари и Джордж.

Червен Облак обаче не каза нищо, дори сбръчка чело, а очите му втренчени в Минехаха, изразяваха безпокойство, но момичето остана невъзмутимо. По всичко личеше, че във вените му течеше кръвта на страшната Яла.

Четирите коня бяха докарани под навеса, добре изтъркани, за да ги подсушат от пяната после ги оставиха да се излегат над прясно

откъсната, дъхава трева, която растеше около шахтата.

— До утре — каза Джон. — А вие, златотърсачо, застанете първа смяна. Отваряйте си добре очите и ушите. Шайените не са по-малко ловки от арапахите и е възможно вече да са забелязали присъствието ни.

— Имайте доверие в мен и спете спокойно — отвърна Червен Облак.

Докато Джон и двамата братя се настаняваха край конете си, за да поспят преди да дойде техния ред, индианецът взе одеялото и карабината си и отиде да седне край шахтата. Минехаха, която по всичко изглежда притежаваше необикновена издържливост, го последва, увита в кожената си мантия, докарана до плачевно състояние и черна като въглен, но все пак топла дреха. Бащата и дъщерята дълго време останаха без да си кажат нищо, като съзерцаваха или се правеха, че съзерцават звездите и луната, увиснала над назъбените върхове на Сиера Ескалада. В далечината се чуваше воя на койотите, понесен от горския вятър.

— Колко ще продължаваме така? Какво ще каже майка ми, ако научи за положението ни? — попита по едно време малката индианка и черните ѝ като въглен очи бляскаха в тъмнината.

— Да каже какво? — попита Червен Облак със сприхав тон.

— Че сме от четири дни заедно с тези проклети бледолики, без да сме изтръгнали един техен скалп.

— Е, теб би ти се искало да избием всички, знам това.

— Майка ми щеше да го стори.

— За майка ти не се съмнявам.

— Говориш, като че ли не си сиу!

— Да не би да искаш да кажеш, мое дете, че понеже баща ти е от племето Гарвани е по-малко смел? Или майка ти е внушила, че бойците от север не струват колкото жените на сиусите?

Минехаха остана мълчалива и прокара ръка по назъбените краища на мантията си.

— Говори! — каза Гарванът с глух глас, изпълнен със закана.

— Не. защото ти не си сиу, като майка ми и моето племе.

— Нито ти си истинска сиу, защото във вените ти тече кръвта на един Гарван, както във вените на едноутробния ти брат течеше кръвта на бял.

— Знам, нямаше нужда да ми го напомняш, татко — отвърна отегчено и хладно малката индианка.

Червен Облак направи гневно движение и силните му ръце стиснаха карабината за цевта, размахвайки обкования със стомана приклад, сякаш искаше да убие някого.

— Човек би казал, че съжеляваш загдето баща ти е от племето Гарвани, вместо сиу — рече той с глас, задавен от гняв.

— Ако ти не беше голям войн, майка ми нямаше да се омъжи за теб — отвърна Минехаха отстъпчиво.

— Изглежда майка ти те е научила да презираш баща си, понеже не принадлежи към нейното племе. Защо тогава сред толкова вождове, които искаха ръката и, избра мен, след изчезването на белия човек? Да, струва ми се, че онзи полковник я е познавал най-добре от всички. Яла е много зла и отмъстителна, дано Маниту не и отреди лош край.

— Майка ми?!

— Че коя е майка ти?

— Гордостта на сиусите. Червен Облак сви рамене.

— Жените остават под шатрите да приготвяват храната на своите мъже, да шият мокасини и тъчат наметките им от вълната на дивите кози. Томахавката е много тежка за техните ръце.

— За други да, но не и за майка ми — каза Минехаха. — Може и на теб да излезе насреща.

За миг на Червен Облак му притъмня, той стисна Минехаха за гърлото и я повдигна, сякаш искаше да я удуши.

— Там е шахтата на мината, през която се спуснахме — рече той със съскащ глас. — Ако те захвърля в нея, малко змийче, няма да зърнеш повече това небе и може би никой от тримата бели мъже не ще се интересува за теб. Благодарни на добрия Маниту, че си моя дъщеря и че си наполовин гарван, наполовин сиу.

Пусна я на земята, постави главата и до коленете си и разкаян от разгневения си изблик, погали косите и.

— Спи, скоро луната ще залезе. Затвори очи, Минехаха.

После той се излегна и я прикри почти изцяло с тялото си, за да я защити от влагата на нощта, и повече не продума. Минехаха бързо се унесе.

Сезонът на дъждовете беше започнал и всяка вечер над прерията валяха едри капки, но индианецът, добре увит в одеялото си и

навикнал на негодите, не изглеждаше да се тревожи. Като че ли имаше само две цели: да прикрива Минехаха от дъжда и да слухти.

Изведнъж до острите му сетива достигна далечен шум неуловим дори за трапера в прерията, който няма във вените си индианска кръв.

— Идат — рече той полугласно. — Сигурно това са моите братя, червенокожи като мен и моята жена. Но да ги оставя ли да се приближат и скалпират тези бледолики, макар в края на краищата да им дължа признателност, че са спасили живота на дъщеря ми? А ако са шайените? Как да смогна сред изстрелите и суматохата да им викна, че съм червенокож! Яла може би щеше да опита, но в нея е вселен духът на злото.

Отново даде ухо и остана дълго заслушан.

— Да, идат — каза накрая, — и сигурно са шайени, а не сиуси. — Преди всичко да спася дъщеря си и покрай нея, поне засега и бледоликите.

Отхвърли одеялото, под което бе държал на сухо карабината си и събуди Минехаха с целувка.

— Свърши ли смяната ни? — попита Минехаха неохотно.

— Време е да бягаме — отвърна Червен Облак.

— Защо?

— Шайените приближават.

— Не са ли сиуси?

— Майка ти е още далеч — отвърна сухо индианецът.

— Тръгни тогава към тях и разкрий кой си.

— В този мрак? Ти, луда ли си, Минехаха?

— Какво, белите хора ли искаш да спасиш?

— Разбира се.

— Защо? — попита малкото момиче с див блясък в очите.

— Защото точно те ще ни заведат до мястото, където са децата на полковника.

— При голямото Солено езеро, каза майка ми.

— Да, но ти намери мястото — отвърна Червен Облак.

— Ами ако...

— Млъкни в името на Великия дух! Стига! Аз съм твой баща, Гарван или сиу, няма значение, и мога да те убия без да давам никому сметка, разбираш ли, Минехаха? Сега майка ти не е тук, а и да беше,

щеше да се намери срещу един велик вожд на Гарваните... — добави Червен Облак със злъчна усмивка.

— Само ако и кажа за това...

Червен Облак и обърна гръб без да изчака края на фразата и бързо се насочи към навеса.

Джон, Хари и Джордж блажено хъркаха край конете, стиснали в едната ръка карабините си, а в другата — омотали юздите. Безспорно, те не се усъмняваха в опасността, която ги грози, вярвайки че шайените вече са отминали и търсят из прерията сиусите и арапахите, за да се съединят с тях.

Червен Облак ги съзерцава известно време със зъл поглед, като галеше дръжката на своя нож. Трите скалпа много го съблязняваха. Индианската кръв в този миг се надигаше в него, по-могъща от всякога; все пак ножът не излезе от ножницата си. Пък и не беше лесно да се отърве от тримата наведнъж.

— Няма да липсват случаи по-късно — промълви. — Сега са ми много необходими, за да имам в ръцете си децата на полковника.

Наведе се над Джон и силно го раздруса.

— Идат, ставайте! — каза.

Макар да хъркаше, съветникът спеше леко, за миг скочи на краката си с карабина в ръце.

— Шайените ли? — попита, докато Хари и Джордж, събудени от шептенето бяха се надигнали.

— Не знам дали са шайени, сиуси или арапахи, защото нощта е много тъмна, но сигурно не са бледолики.

— Видяхте ли ги?

— Само ги чух.

— Хари, Джордж, пригответе конете, а ние златотърсачо, да идем да видим.

— Не съм се излъгал.

— Не се съмнявам.

Бързо излязоха, след като се сблъскаха с Минехаха, която точно влизаше под навеса и мърмореше. Нощта беше мъглива и големи капки падаха със странен шум по листата на дърветата и по купищата въглища.

— От къде се задават? — попита Джон.

— Там... погледнете... не виждате ли някаква сянка да блуждае сред мъглата?

— Някой съгледвач?

— Може би.

Съветникът залегна и постави ухо на земята и остана няколко секунди заслушан.

— Идат, изглежда, че са много — каза, докато ставаше. — Бързо на конете! Ще се спуснем към прерията, защото те идат откъм планината.

Двамата трапери се затичаха към навеса, където ги чакаха оседланите коне и скочиха на седлата. Минехаха вече се бе настанила зад индианеца.

— Напред! — изкомандува Джон.

В същия миг сред мъглата писнаха бойните свирки на индианците, после отекнаха няколко изстрела. Преследването започваше отново.

Тропотът на четирите коня, отразен от отъпканата почва на площадката пред мината, веднага издаде ездачите им и посочи на индианците поетата от тях посока. Това впрочем беше неизбежно, тъй като гората отстоеше на триста-четиристотин метра, а и съветникът съзнаваше, че не ще може да се отдалечи тихо-мълком, понеже много добре познаваше острия индиански слух.

— Хм... ще ги накараме да ни гонят в гората — промълви той и силно пришпори големия си кон, следван с мъка от мустангите на Хари и Джордж.

След кратко спиране около навеса, за да се убедят, че няма скрити други бледолики, индианците се втурнаха отново с диви крясъци и лудешка стрелба в мъглата, която се надигаше от прерията и ставаше все по-гъста.

Щом стигнаха началото на гората, четиримата мъже нахлуха в нея като се стараеха да се движат вкупом, за да не се изгубят. Тежко на оня, който би останал назад — никой от другарите му не би си позволил да се върне, за да го търси. Както винаги, Джон водеше кавалкадата, а отзад Червен Облак я затваряше, за да не изостават мустангите на Джордж и Хари, които макар и издръжливи, не бяха тъй бързи като другите два едри коня, принадлежащи към най-добрата раса — андалузската.

Вече почваше да се зазорява, когато четиримата конници, след като преминаха няколко гори една след друга, стигнаха до началото на прерията. Гъста мъгла плуваше над високите треви, понесена от силен северен вятър, който се спускаше от най-високите върхове на Сиера Ескалада, червенеещи при първите слънчеви зари.

— Докато е тази мъгла, тя ще бъде спасението ни — каза Джон. — Да навлезем в тия облаци и да се опитаме да заличим следите си.

— Дали наистина тия зад нас са шайени? — попита Хари, докато конете им потъваха в мъглите и високата трева.

— Така си мисля — отвърна съветникът. — Само те знаеха, че сме се скрили в мината.

— Дали ще ни гонят до голямото езеро?

— Разбира се, освен ако не загубят следите ни.

— Кога се надяваш да стигнем езерото?

— Тази вечер, ако до тогава индианците не ни скалпират.

— Чуваш ли дали са още зад нас?

— Не съм глух, макар вече да остарявам.

— Има нещо, което ме безпокои, Джон.

— Отгатвам какво искаш да кажеш — отвърна съветникът. — Ако ония проклети диви мустанги не бяха подгонили нашите коне, шайените щяха да видят зор с нас.

— Правилно — каза Хари.

— Засега конете ни галопират добре, да се надяваме, че няма да позволят на индианците да ги догонят. Вече имаме значителна преднина и ще направим всичко възможно да я запазим.

— Стига шайените да не подпалят отново прерията...

— Зад нас са и трябва да си правят сметка ако я подпалим ние. Мъглата, обаче, е овлажнила тревата, така че трябва да изключим тази опасност. Впрочем, стига приказки, напред, приятели! Врагът е по петите ни!

Макар да бяха починали само няколко часа, четирите коня галопираха прекрасно и навлизаха все повече в мъглата, като си отваряха път сред високите треви на безбрежната прерия. Но и индианците бяха пуснали мустангите си в стремителен бяг. Въпреки, че не успяваха да зърнат бегълците, прикрити от облаци пара, изглежда бяха открили отъпканата ивица трева, защото виковете им достигаха все от едно и също разстояние. От време на време те

стреляха наслуки, но винаги съществуваше опасността някой куршум да стигне целта си.

Бе изминал още един час, дълъг като ден, когато мъглата, задържала се дотогава ниска, почна да се надига и разпръсква.

— По дяволите! — изруга Джон, хапейки мустаците си. — Още няколко минути и ще ни открият.

— Как е конят ти? — попита Хари.

— Изглежда има силно желание да спаси скалпа на господаря си — отвърна съветникът.

— Ще издържи ли до бреговете на голямото Солено езеро?

— Да не би пък конете на червенокожите да имат стоманени крака? И те някъде ще забавят хода или ще спрат. Аха, ето...

— Какво има, Джон?

— Почват да се появяват.

— Много ли са?

— Напротив, едва двадесетина — отвърна Джон, като се надяваше на ново спиране.

В пълно бойно снаряжение са — промълви съветникът и свъси чело. — Как ли ще се отървем?

— Шайени са, нали? — попита Хари.

— Може би не всички — отвърна Джон.

— между тях има и други индианци.

— Не бих могъл да кажа. Може и да са арапахи. Но вече сме близо до земите на Лява Ръка.

— Защо не опитаме да дадем няколко из стрела .

Не, за сега да пестим марута — отвърна Джон.

Въпреки, че индианците бяха наблизко, високата трева им бе попречила да ги открият. Започнаха бързо да стрелят с надежда да повалят някого.

— Оставете ги да стрелят — викна Джон като видя, Джордж да зарежда карабината си.

— Сега по-важно е да избягаме.

Конете не се плашеха, понеже бяха навикнали на тези шумни гонитби. Но дълго нямаше да издържат, още повече трябваше да си отворят път сред високите треви на прерията, а това налагаше допълнително усилие. Истина беше, че първоначалният сблъсък понасяше големия кон на Джон, чийто широки гърди цепеха високите,

жилави треви, предимно асфоделии, които приличат на алое с дълго стебло и прекрасен цвят на върха.

За щастие, и индианските коне изглежда не бяха в по-добро положение и макар подканвани с шумни викове, удари с пети и звучен плясък на юздите, не успяваха да догонят бегълците.

Изтекоха други два часа със значително забавяне на скоростта от едната и от другата страна, сред непрестанните изстрели на индианците, когато конят на Джон изведнъж закова на място.

— По дяволите! — изруга съветникът и се опита да пришпори животното.

Конят изцвили високо от болка и се изправи на задните си крака, после вместо да тръгне напред отстъпи рязко и силно удари мустанга на Хари.

— Джон, пришпори го пак! — викнаха двамата трапери, а през това време Червен Облак премести Минехаха на седлото си отпред, от страх, че може да я улучи някой куршум.

— Повече не иска да помръдне — извика съветника с ужасен глас.

— Какво му става? — попита Хари.

— Пред мен тревата е много висока и не мога да видя.

— Да няма обтегнато ласо?

— Не ми се вярва, но по-добре изгорете малко барут, за да задържите тия гадове. А вие, златотърсачо, помогнете на момчетата и оставете малката индианка на нейните съотечественици, ако ви пречи.

След тези думи скочи на тревата, която на това място беше гъста и висока пет стъпки, а двамата трапери през това време рязко се обърнаха на място и започнаха стрелба. Отлични стрелци, като всички ловци в прерията, повалиха с няколко изстрела първите пет коня на индианците и претърколиха ездачите им. Червен Облак бе започнал да стреля, за да не събуди съмнение, но кой-знае къде отиваха куршумите му.

Докато Хари и Джордж задържаха противника, съветникът навлезе в тревата, за да провери какво се крие там.

— Пясъците! — възкликна. — Сигурно са подвижни, дали ще успеем да преминем през тях? Не очаквах такава лоша изненада. Нещата тръгват на лошо, но все някак трябва да преминем, ако искаме да стигнем до езерото.

Върна се към коня си, метна се на седлото и викна на другарите си които не преставаха да стрелят и да забавят приближаването на шайените:

— Оставете ги и ме следвайте! Или ще затънем в калта, или скоро ще видим езерото. Който не го е страх да ме последва.

— Почакай малко, Джон — викна Хари. — Нека животните поотдъхнат.

— Но ще си отдъхнат и конете на индианците. Не, драги мой, аз тръгвам — отвърна съветникът.

Тримата мъже го последваха без повече колебание, но затънаха до колене.

— Сигурно има някой, който ни закриля — рече Джон. — Мислех, че ще попаднем на пластове подвижни пясъци и ще изчезнем завинаги.

— Може би под нас има бряг, да се надяваме, че конете ни ще вървят все по него.

Виждайки ги да се впускат сред тинята, шайените стремглаво се хвърлиха напред, без да престават да стрелят, но като стигнаха до края на саваната спряха, понеже явно се страхуваха, че ще бъдат погълнати от ужасните пясъци. Бесни от яд, че жертвите им, които бяха сигурни, че ще достигнат и скалпират, и за които бяха похабили толкова барут, сега им се изплъзват, те прибегнаха към стария метод на пожарите — слязоха от конете и бързо подпалиха тревата, макар тя да беше влажна. Скоро стълбовете дим се издигнаха покрай ивицата от тиня, пламъците почнаха да пращят, но въпреки силния вятър, който духаше по посока на езерото, не напредваха.

Необезпокоени от пожара, който се разгаряше зад тях, четиримата бегълци продължаваха да се движат през саваната, обуздавайки конете си, доколкото могат. От време на време брегът, образуван от пластове туф и варовици, изчезваше и нещастните животни затъваха до корема, като за миг оставаха неподвижни. Моментът бе ужасен, дори по челото на съветника се появи студена пот, защото може би точно под тази плитчина да се криеха подвижни пясъци, готови да ги погълнат. Но с викове и удари на шпори, мъжете успяваха да изкарат конете си на твърдина и отново да потеглят.

Междувременно пожарът се разрастваше по края на саваната и закриваше небето с пушек и искри, но водната ивица не му

позволяваше да напредне. Колкото до индианците, скоро пушека и тях прогони.

Вече четири часа бегълците се бореха с тинята, след това малко по малко брегът почна да се разширява, растенията загубиха жълтеникавия си цвят и приеха зеления блясък на смарагда, почвата стана изведнаж твърда и пред хората се разкриха безкрайни пространства от салвия и мента. От тук започваше необятната прерия, чийто треви се полюшваха вълнообразно и бегълците не рискуваха повече да се натъкнат на мочурица.

— Приятели! — извика Джон с весел глас. — Езерото е пред нас!

— Виждаш ли го? — попитаха в един глас Хари и Джордж, които веднага скочиха на земята, за да не преуморят конете си.

— Да, вече го виждам да се очертава след онези два малки хълма пред мен. Ако сега не срещнем ордите на арапахите, можем да стигнем до асиендата и да изпълним задачата, поверена ни от нашия нещастен полковник.

— Ако стигнем навреме — рече Хари.

— Има още достатъчно надежда.

— Смяташ ли, че фермата не е вече нападната?

— Ако арапахите не са получили известие от Яла, не вярвам да са се придвижили на юг, за да подпалят фермата. По този начин съединението им с шайените и сиусите ще се забави и не ми се вярва Лява Ръка да е толкова глупав, за да си губи времето с тази асиенда, докато войната на север бушува.

— Познавате ли този войн? — попита Червен Облак, който не взимаше участие в разговорите, както винаги досега.

— Не съм го виждал никога, а вие?

— Един ден му гостувах, но тогава секирата на войната не бе изровена и поне привидно бледолики и червенокожи живееха в мир.

— Пушихте ли с него лулата на мира? — попита Хари.

— Да — отвърна вождът на Гарваните.

— Тогава при нужда бихте могли да ни окажете ценна услуга — рече съветникът.

— Може би.

— За това ще говорим по-късно, ако обстоятелствата наложат. Засега да се опитаме да стигнем до бреговете на езерото. Там ще бъдем на сигурно място.

Погледна слънцето, което залязваше зад един яркочервен облак, който източният вятър раздуваше и тикаше по посока на езерото, след което каза:

— Хайде, едно последно усилие, после конете ще почиват.

Всички слязоха от седлата и тръгнаха на запад, като се изкачваха и се спускаха по меките възвишения на прерията, покрити с огромни розови храсти и метличина.

Два часа по-късно, на края на силите си и изгладнели като вълци, стигнаха бреговете на голямото Солено езеро.

По времето когато по прериите на Утах, Колорадо, Аризона и Вайоминг бушуваше индианското въстание, голямото Солено Езеро не бе населено още от мормоните^[4], така че тук нямаше градове, села, железница и параходчета. То бе известно само на ловците от прерията, на пионерите от границите и естествено — на индианците арапахи, навахи и апахи, които населяваха най-вече покрайнините на солената пустиня на запад, където можеха да устояват на нахлуванията на бледоликите.

Голямото Солено езеро е едно от чудесата на Съединените щати и няма равно на себе си в целия свят. Дължината му е около седемдесет мили, а широчината малко повече от тридесет и пет. Разположено е на 1260 метра над морското равнище, почти до северните граници на Утах. Някога повърхността му изглежда е била огромна; някои предполагат, че водите му стигали до подножията на Сиера Мадре ГузКрик и Хумболд, покривайки площ не по-малка от 175 хиляди квадратни мили. Постепенното издигане на бреговете, които на места образуват тринадесет последователни, скалисти плажове във формата на тераси, събрали в крайна сметка водите в днешното и корито. Всяко значително увеличение на водите би довело до излизането им от коритото и наводняването на бреговете, а ако пълноводието се покачи със сто деветдесет и пет метра всички планински каньони биха били напълно наводнени и превърнати в тесни, плавателни канали. За щастие, когато речните му притоци придойдат, повърхността на езерото се надига едва с метър и двадесет сантиметра, лесно прескача заобикалящите го плажове и се разлива по равнинната местност около него, винаги жадна за влага. Въздухът, който се стеле над това странно езеро, почти никога не е чист и прозрачен: тук цари постоянна мъгла, която сивее, поради

необикновеното изпарение, така че не помагат дори далекогледите. Водите на езерото съдържат солен разтвор, равен на една четвърт от теглото им, сиреч шест и половина пъти повече от най-солената морска вода. От три кани течност на голямото Солено езеро може да се получи една кана чиста сол. Извън това бреговете, които заобикалят езерото, са покрити от дебел слой сол, който прилича на полярни възвишения. Тласкани от ветровете, водите се оттичат от пукнатините и в низините, където бързо се изпаряват и образуват твърд пласт сол. Няма съмнение, че и в минали епохи водите на езерото не са били по-солени от тези на другите езера. Изглежда, че сегашното голямо натрупване на сол се дължи на действието на дъждовните води, които проникват в богатите на соли скали и отнасят тяхното съдържание в езерото. Както можем да си представим, подобна соленост не се понася нито от рибите, нито от човека. Първите, довлечени от реките, едва-що навлезли в езерото, умират; вторите, рискуват живота си, понеже очите им престават да виждат, а раните, подобно на изгаряния, личат с часове. Единствено една едночерупна раковина населява тези води и изглежда в тях се чувства добре.

Индианците изпитват неволен ужас от водите на това езеро и не случайно странят от него, или по-право са странели, защото днес арапахите също са се изселили пред постоянно нарастващото нахлуване на белите хора от далечния изток и бреговете на Тихия океан.

Тримата трапери и Червен Облак, едва-що стигнали до бреговете на езерото, побързаха да разседаят конете, за да починат на воля и без да губят минута откриха огън срещу ято едри гарвани, които кръжеха над високите брегове и не изглеждаха по-малко гладни от тях.

Вечерята беше оскъдна, но достатъчна. Разбира се, чифт бутове от черна мечка щяха да им бъдат по-приятни от тия на сива мечка.

— Тази вечер ще се задоволим с пернатите — каза Джон, който лесно се нагаждаше към всичко. — В асиендата ще наваксаме.

Щом чу отново да се говори за чифлика, построен от полковника до един от езерните брегове, но неизвестно нему къде, Червен Облак рязко вдигна глава и в същото време скришом побутваше Минехаха с ръка, да не се изпусне с някой неуместен въпрос.

— Близко ли сме до асиендата? — попита.

— Повече, отколкото бихте предполагали — отвърна съветникът.

— Аз също познавам малко това езеро, но никога не съм забелязвал наоколо голям чифлик. Бихте ли ми казали къде се намира?

— При устието на Уебър.

— Познавам тази река без да съм я следвал до устието ѝ на езерото. Не са ли го подпалили досега арапахите?

— Не вярвам — отвърна Джон. — Малцина знаят, че там, зад огромните дъбови и борови гори, процъфтява един чифлик, където пасат със стотици коне и говеда.

— Тогава значи работят много хора в него.

— Само негри и метиси, преданни на полковника.

— И никакви индианци?

— Не видях такива, когато го посетих преди десет месеца.

— Странно ми се вижда, че е убегнал от окото на Лява Ръка — каза Червен Облак.

— И все пак управителят на асиендата и децата на полковника ме увериха, че арапахите никога не са стигали до там.

Бащата на Минехаха поклати глава в знак на съмнение, после каза:

— Може би. Ще стигнем ли до утре?

— Утре след обяд ще знаем дали асиендата е била разрушена или съществува още. Да си легнем рано, нека конете си починат добре, а утре призори ще тръгнем. Нетърпелив съм да стигна до устието на реката.

— Мога ли да застана пръв на пост? — попита Червен Облак.

— Както искате — отвърна Джон, който вече се прозяваше като мечка, подражаван от Хари и Джордж. — Но няма да палите никакъв огън, макар да считам, че шайените окончателно са се отказали от нас.

— Можете да ми се доверите — отвърна Червен Облак.

Той загаси малкото тлеещи главни, които им бяха послужили да си приготвят вечерята, хвърли сноп трева на конете, докато тримата трапери се увиваха в одеялата си и извърши бърз оглед около приготвения набързо бивак, като стигна до брега на езерото.

„Всичко е наред, познавам това място“ — промълви. „Ако Лява Ръка не е влязъл в бой, ще го намеря, дори да трябва да уморя коня си до смърт“.

Спря на върха на една скала и от там плъзна острия си поглед по северния бряг на езерото, изследвайки криволичещите му очертания.

Падналият мрак изведнаж го откъсна от потайните му наблюдения. Върна се бавно към лагера, където хората и конете, преуморени от дългото препускане и безсънните нощи, вече спяха, и тихо изсвири. От тревите бързо изскочи, леко като птица, Минехаха.

Малката палавница изглежда бе много по-издръжлива от белите хора, които също бяха навикнали на дълга умора; тя имаше вид на човек, спал в продължение на дванадесет часа.

— Време е да се разделим — каза и Червен Облак, като я придърпа към себе си и я накара да седне. — Най-после и аз тръгвам по бойната пътека.

— Къде отиваш, татко?

— Да търся Лява Ръка и племето му.

— Знаеш ли къде са шатрите на арапахите?

— Майка ти ми показва точно мястото и тъй като познавам бреговете на това езеро, няма да се заблудя.

— Значи майка ми познава Лява Ръка? — попита Минехаха учудена.

— Майка ти беше тази, която разпали войната и влезе в съюз с всички големи вождове на шайените и арапахите! В тази работа аз нямам нищо общо.

— Ти си Гарван.

— Да, и за това ми нямаше доверие, сякаш племето ми не скалпираше винаги бледоликите — отвърна Червен Облак иронично. — Както ти казах, ще тръгна да занеса на Лява Ръка заповедите на майка ти, защото ми се струва, че сега ни един от сиусите не е стигнал до големия лагер на арапахите.

— А аз?

— Ти ще останеш тук, с бледоликите, и ще ги следваш, където и да отидат.

— Чак до асиендата ли? — попита Минехаха.

— Там е твоето бойно място. Ти си хитра като змия, смела и два пъти по-зла от майка ти, а човек с толкова качества може много да направи — рече Червен Облак жлъчно.

— Аз съм твоя дъщеря.

— Във вените ти тече повече от кръвта на сиусите и по-малко от тази на Гарваните.

— Защо трябва да следвам тези хора?

— Да не би изведнъж да си загубила хитростта си? От каква полза ще ми бъдеш да те водят при арапахите на Лява Ръка? — попита Червен Облак.

— Не те разбирам, татко.

— Ако асиендата още не е превзета, както ми се струва, там ще имаш възможност да поставиш в действие всички хитрини, на които са те научили родните ти сиуси. По време на нападението, сред суматохата и паниката, лесно е да се отвори незабелязано една врата или един прозорец, за да влязат приятели или неприятели.

— Разбрах — каза Минехаха с жестока усмивка на устните.

— Имаш ли да ми кажеш друго?

— Нищо повече.

— А майка ми?

— Като пристигне, мисля, че всичко ще е свършено и няма да има какво да върши, освен да скалпира децата на първия си мъж, както може би вече е постъпила с баща им.

— Нали ще ги запазиш за нея? — попита момичето, докато очите му изпускаха мрачни мъгли.

— Разбира се — отвърна Червен Облак.

— Майка ми трябва да позволи да ги скалпирам лично аз! — рече студено Минехаха.

Макар не по-малко жесток от останалите червенокожи, Червен Облак погледна уплашено дъщеря си, после каза:

— Ето ти едно истинско семейство от ягуарисиу. Повдигна рамене, остана за миг замислен, после подхвана:

— Заминавам, а ти иди си легни.

— Ще издържи ли коня ти?

— Дори да трябва да пукне под мен!

— А няма ли да се събудят бледоликите?

— Първо ще направя опита на конекрадците — отвърна индианецът. — Иди и се сгуши в тревата. И помни, че нищо не си видяла.

Хвана я грубо за едната ръка, после с другата я погали боязливо по лицето и я отпрати към бивака, повтаряйки с заплашителен глас:

— Махай се!

Минехаха направи няколко крачки, после се обърна към баща си:

— Ако видиш майка ми, поздрави я.

Червен Облак се захлади.

„Ама, че змийска порода“ — помисли си и и обърна гръб. Остана загледал към езерото, над което, понесени от вятъра, плуваха дъждоносни изпарения. Почака няколко минути, после отново се обърна. Минехаха бе изчезнала сред високата трева, сигурно вече увита в топлата си наметка и сгущена до някой от конете.

Свали карабината от рамото си и опита няколко пъти петлето, за да е сигурен, че ако се наложи няма да му откаже, после няколко пъти прокара своето мачете в ножницата и накрая предпазливо тръгна към бивака, наострайки уши.

Джон, Хари и Джордж звучно хъркаха до конете си. За втори път злокобен пламък проблесна в погледа на индианеца.

— Какъв добър случай — промълви той — С три удара на ножа ще имам три скалпа в ръцете си, които да подаря на Лява Ръка.

Остана за миг в двоумение, после вдигна ръка и се отпусна тежко на тревата. Подражаваше триковете на конекрадците, когато искат да се уверят в дълбокия сън на собствениците на животните, които имат намерение да крадат. Три пъти той тупна на земята, все по-силно от предишния, за да разтърси почвата, и като видя, че тримата доброволци от границите не се пробудиха, а продължаваха да хъркат, доближи още повече до малкия бивак и леко подсвирна по свой начин. Конят му, който почиваше на близо, вдигна глава щом чу повика на стопанина си и бързо се изправи на крака. Нямаше нито седло, нито юзди, но какво значение имаше това за един индианец? Червен Облак бавно започна да отстъпва, без да престава да подсвирква. Конят, който познаваше този сигнал, тръгна към езерото. Червен Облак изведнаж скочи отгоре му и заби силно петите си в хълбоците му.

— Върви, докато ти стигнат силите! — Каза му индианецът. — Дължиш ми тази последна услуга.

Нещастното животно отначало опита да се възпротиви, като хвърляше чифтета във всички посоки, после, сякаш обхванато от внезапна лудост, събра всичките си сили и бясно се впусна в кариер към терасовидните брегове, които се очертаваха на север. Понеже нямаше нито юзди, нито шпори, Червен Облак закриваше ту едното, ту другото му око в зависимост от посоката, която искаше да му наложи, и не преставаше да го ритва. Бе решен да загуби коня си, но да стигне до лагера на Лява Ръка, и изглежда не изпитваше никакво съжаление

към бедното животно, което много пъти бе спасявало живота му От безброй опасности. Но в това нямаше нищо чудно червенокожият не се привързва към никого, освен, в известна степен, към децата си. За съпругата въобще не става дума, защото освен в редки изключения, тя не е друго освен впрегатно добиче, винаги изложена на най-грубо отношение, от което не убегват дори дъщерите на великите вождове.

Горкият кон, който дотогава не бе навикнал на подобни жестоки обноси, се бе хвърлил лудешки напред, събирайки последни сили. Като скачаше, от тераса в тераса, макар и запъхтян се изкачваше бързо, насочен към север. Мощните му хълбоци трескаво се издуваха и прибираха, а красивата му глава конвулсивно трепкаше. От време на време глухо цвилеше сред пяната, избила около устата му — цвилене, което затихваше като безутешно стенание. Човек би казал, че молеше за милост своя господар, станал изведнаж тъй свиреп и жесток.

Червен Облак оставаше глух на жалбите на верния си бегач, дори като го виждаше да страда удвояваше виковете и ударите си с пети, за да намалее скоростта.

— Тичай, не спирай! — крещеше. — Искам да ме заведеш до Лява Ръка.

И макар да чувствувахе, че издъхва, конят цепеше мрака с бързината на куршум, с очи наляти от кръв, запенена уста и грива, развята на вятъра.

Колко трая този бесен кариер през терасите на езерото? Дори Червен Облак, зает само да подтиква нещастното животно, не би могъл да каже. Изглежда бяха изминали доста мили, когато конят изведнаж подгъна колене и глухо изхриптя. Почти в същия миг орловите очи на вожда на Гарваните забелязаха блещукащи точици в мрака.

— Лагерът на арапахите! — възкликна. — Още малко, приятелю, едно последно усилие и ще те оставя спокойно да умреш на меката трева. крясна Но конят не помръдна. Подгънал предните си крака, треперящ и облян от пот, той клатеше глава, сякаш галеше върховете на високите треви, обляни в роса.

— В името на всички зли нощни демони, върви!

Червен Облак яростно и ритна с все сила животното в хълбоците.

Конят рязко подскочи, после обърна бавно глава към господаря си, сякаш му отправяше с очи, забулени от смъртта, последен упрек и рухна тежко на земята.

Опитен ездач, Червен Облак веднага скочи от него, избегвайки по този начин да си счупи някой крак или да остане под туловището на коня.

— Ех, рано или късно все щеше да свърши — рече, — но хубаво щеше да е да ме закара няколко мили по-напред.

Метна на гърба си карабината и тръгна, докато конят му издъхваше.

Бе изминал едва двеста крачки, когато изведнаж се появиха сенки сред високата трева и той изведнаж се видя в обръч от дванадесетина копия и карабини.

— Стой! — викна един властен глас.

— Не мърдам — отвърна Червен Облак и скръсти ръце.

— Къде отиваш?

— Търся Лява Ръка, великия вожд на арапахите.

— Кой те праща?

— Яла.

— Силната жена, която предвожда сиусите?

— Да, съпругата на Червен Облак, някогашният вожд на Гарваните.

— Неин пратеник ли си?

— Самият Червен Облак съм.

Мъжът, който дотогава го разпитваше и стоеше прикрит сред тревата, зад няколко бойци, които държаха оръжието си насочено, изскочи и каза:

— Аз съм Лява Ръка, вожд на арапахите. На съпруга на Яла, поздрав! Време беше двамата велики вождове да се срещнат. Запалете факли!

След няколко мига тъмнината, която заобикаляше Червен Облак бе разпръсната от силната светлина на пет-шест факли от борина, които неколцина бойци бяха побързали да запалят.

Лява Ръка великият вожд на арапахите, които със своите набези си беше спечелил страшна слава не само в Утах, но и отвъд мексиканските граници, приближи към съпруга на Яла с протегнати ръце.

Страшният боец, който винаги беше трън в очите на белите от Далечния Запад и по-късно щеше да попадне в железната клопка на американския полковник Чивингтон, командир на 3-и полк доброволци

от Колорадо, беше човек с великански форми, годен да се бори и със сива мечка от Скалистите планини, та дори да я надвие. Тялото му, голо до кръста, носеше безброй белези, които човек можеше да вземе за татуировка, но това бяха удари от нож, томахавки и куршуми в повече от сто сражения, отблъснати или спечелени. Главата му беше украсена със стрък паунови пера, прихванати от широк златен обръч, но перата продължаваха и по гърба му, достигайки почти до земята. Прасците му бяха обвити в мексикански велурени гети, разтворени долу, за да се виждат мокасините от бродирана кожа и украсени по шевовете с руси, кафяви и черни човешки скалпове, изтръгнати от победените врагове.

— Да не би моят брат да иска да ме заблуди? — попита боецът, след като внимателно огледа Червен Облак, който с костюма си на златотърсач можеше да събуди известно съмнение.

— Казах ти, че ме праща Яла, а Яла е моя жена — отвърна Червен Облак. — В прерията всички знаят, че от много години тя е омъжена за вожда на Гарваните.

— И ние знаем това, но досега не бях те срещал, братко, а и не носиш дрехите на любимите синове на Великия Дух.

— Облякох тези дрехи, за да мога да пътувам с последните кервани на бледоликите.

— Хитър си и предпазлив, и такива трябва да са всички велики вождове, били те сиуси, шайени или арапахи. Нека моят брат ме последва и приеме гостоприемството на вожда на арапахите. В моята шатра ще можем да се разговорим.

— Готов съм да те придружа, макар че конят ми умря.

— На арапахите не липсват мустанги.

Размени с бойците си полугласно няколко думи, след което предложи на Червен Облак един прекрасен черен кон с бляскав косъм като коприна, оседлан по мексикански и каза:

— Вчера го яздеше един златотърсач, когото изненадах на няколко мили от тук и скалпирях. Ако моят брат се вгледа, ще види скалпа, закачен все още на седлото.

Коне и бойци се раздвижиха, някой ловко се метнаха на седлата, и стиснаха островърхите си копия.

Лява Ръка даде още някои нареждания на хората си, които трябваше да останат в засадата, после отпусна юздите на жребеца си

— един едър, петнист кон, който приличаше на този на съветника и каза на Червен Облак:

— Лагерът е наблизил и скоро ще стигнем.

Отрядът бързо потегли, тъй като конете бяха добре отпочинали. След като преминаха много тераси, обрасли с разкошни борове и дъбове, стигнаха до лагера на индианците, състоящ се от стотина и повече шатри с коническа форма, разположени в полукръг и годни да поберат не по-малко от петстотин бойци.

Не беше селище, защото липсваше колибата на жреца, съдържаща ковчезето с праха на прадедите, а освен това не се виждаха никакви жени и деца. Това беше военен лагер — явен знак, че арапахите бяха тръгнали по бойната пътека, за да се съберат със сиусите и шайените, и да опустошат прерията.

След като бе разпознат от часовете край конете, завързани за колове, те се насочиха към шатрата, пред която лумтяха огньовете, и Лява Ръка помогна на госта си да слезе от коня, понеже бе забелязал, че едва се държеше от умора.

— Шатрата е на разположение на моя брат — каза и повдигна единия и край — Той ще може да си почине и вечеря, ако не ни заплашва някаква опасност.

— Засега никаква — каза Червен Облак. — Прерията вече принадлежи на червените хора, така както им бе отстъпена от добрия дух Маниту.

Изчакаха димът, насъбрал, се от накладения огън в шатрата да се разсее, после влязоха, а охраната остана на конете отвън.

Индианските колиби са всички еднакви и са образувани от изострени, гъвкави колове, които първо се разполагат на земята около един общ център, като радиусите на кръга, после се издигат под наклона, а върховете им се връзват в общ сноп с кожени ивици. Коническият периметър на колибата след това бива покрит с бизонски, еленови кожи и парчета платно, съшити грубо. Отгоре оставят отвор, за да излиза дима, но този отвор е винаги недостатъчен. Европеецът не би издържал дълго вътре, но изглежда на индианците не им прави впечатление.

Във всички индиански шатри цари пълен безпорядък, и което е най-неприятно — смрад, която стяга гърлото и спира дъха. Индианецът не е навикнал на ред, нито индианската жена, затова в

шатрите се търкаляха оръжия, дрехи, парчета месо от дивеч, още кървящи току-що одрани кожи, които вмирисваха въздуха допълнително. Дори шатрите на вождовете не са в по-добро състояние, макар да са по-обширни и да изглеждат по-красиви отвън, понеже са направени само от бизонски кожи с причудливи рисунки в черно, червено и синьо, представляващи сражения или ловни сцени.

Лява Ръка и Червен Облак седнаха край огъня върху купчина още неизсушени, смрадливи кожи, после първият извади от един куфар, вероятно взет от някой нещастен заселник, лулата на мира, вече натъпкана със силен, черен тютюн и подлютен допълнително с пръски от уиски или джин, запали я с тържествена сериозност и духна дим на ляво и на дясно. Червен Облак я пое и стори същото. С това ритуално действие те можеха да се считат вече за приятели и да започнат разговора.

— Може би моят брат идва от страна на сиусите, да ме упрекне, че още не съм напуснал Соленото езеро и не съм се съединил с шайените, нали? — рече Лява Ръка.

— Не, моят брат арапах се лъже — отвърна Червен Облак. — Сиусите също току-що слязоха от планините, тъй като първо трябваше да си отворят път през каньоните на Ларамските планини. А дотогава шайените бяха достатъчни да прочистят прерията и разбият малките фортове на белите хора.

— Аз постъпих като тях и разруших зад себе си всичките асиенди, които можеха да послужат за убежище на белите.

— Не всички, защото може би моят брат е забравил да опожари една от най-важните, и която Яла, моята жена, би искала да види изравнена със земята.

— Коя?

— Асиендата на полковник Девандел.

— Първият мъж на Яла!

— И един от най-известните врагове на нашата раса.

— Значи той притежава тук чифлик! — възкликна Лява Ръка.

— Да, на устието на Уебър.

Вождът на арапахите се озъби като стар ягуар.

— Бяха ми казали, че там, зад голямата борова гора, се намирала просторна асиенда, но аз не повярвах — каза той след кратко мълчание, — И това трябваше да потвърдят сиусите, които са тъй

далеч от моите земи. Ще опитам върху черепа на всички нейни обитатели острието на моя нож!

— Не на всички, защото жена ми иска да получи двама от тях живи. Другите можеш да изпратиш на разходка в прериите на Великия Дух на бледоликите.

— Кой са те?

— Децата на полковника, момче и момиче.

— Със собствената си ръка ли иска да си отмъсти Яла?

— Вероятно — отвърна Червен Облак, по чието лице сякаш премина сянка.

— Щом иска, ще ѝ оставя скалповете на младежите — отвърна Лява Ръка. — Останалите принадлежат на моето племе. Преди утре вечер тази асиенда ще бъде разрушена и всичките и слуги избити.

— Полека, братко — каза Червен Облак. — Преди това ще трябва да си разчистим сметките с трима силни трапери, които полковникът е изпратил да защитят децата му, и които оставих само преди няколко часа заедно с дъщеря ми.

— Къде?

— На няколко мили от тук.

— Не са ли стигнали още в асиендата?

— Не.

— Ще ги хванем и ако моят брат приеме да ни води, още преди зазоряване ще бъдат в наши ръце.

— Нека моят брат преди това ми даде да ям, а после ще поема водачеството, за да не се случи някое нещастие с дъщеря ми.

Лява Ръка отвори един стар сандък и извади меден съд, където нахвърлени накуп се намираха парчета шаран, хайвер от есетра, гарниран с диви къпини и филии царевичен качамак с меча мас. сложи го пред Червен Облак и каза:

— Нека моят брат яде, а аз ще ида да подбера бойците си. Нека той не жали и огнената ми вода, която се намира в онова шише, от асиендата ще взема нова.

Червен Облак, който дълго бе гладувал в компанията на тримата трапери, започна да работи бързо със зъби, но бе му писано никога да не може да уталожии глада си. защото още при първите зальци в лагера на арапахите се вдигна страшна глъчка. Конете се разтропаха във всички посоки, навред се понесоха заповеди и викове.

„Моят брат Лява Ръка можеше да почака да си изям спокойно вечерята и да си почина няколко часа“ — взе да си мърмори той.

— „Белите хора и дъщеря ми няма скоро да се събудят.“

Изведнъж трепна, отхвърли далеч от себе си медения съд. скочи и сграбчи карабината си. Вън, недалеч от лагера, се стреляше.

Дали някоя колона американски доброволци от границите, събрана оттук-оттам по крайните граници на Далечния Запад не се опитваше сега да нападне лагера на арапахите? И нищо чудно, защото американското правителство нямаше да остане дълго бездейно пред набезите на червените хора.

Готвеше се да събере одеялото си и да излезе, когато Лява Ръка нахлу в шатрата.

— Знае ли моят брат кой пристигна в лагера? — попита го той.

— Бледоликите?

— Яла, начело на двеста и повече бойци сиуси.

— Жена ми!

— Дали тя е точно жената на моя гост? — попита вождът на арапахите с леко иронична нотка в гласа.

— Нека моят брат я доведе тук, за да разпръсна съмненията му, ако има такива.

— По-добре моят брат да ме последва. Моите бойци приветствуват своите приятели от планината.

Червен Облак направи гневен жест, които едва прикри, после отговори също подигравателно:

— Да идем да поздравим жена ми.

Събудени изневиделица от първите изстрели, петстотин бойци арапахи, бързо бяха изтичали на предните постове, готови да отблъснат врага с обичайната си храброст, но бързо стана ясно, че това са приятели, и то водени от Яла, известната и безстрашна предводителка на сиусите. За миг арапахите се разположиха в две дълги редици, запалиха факли от борина, за да посрещнат достойно техните съюзници от планината и тяхната водачка.

Червен Облак се беше спрял до шатрата, в края на пътеката, осветена от множество факли, спокоен и нехаен, че ще трябва да се срещне с жена си.

Застанала начело на своите бойци Яла приближаваше върху величествен бял кон, подобен на този на полковник Девандел, пищно

оседлан по мексикански, с високо седло със сребърна обковка и широки стремена, също от сребро, защото яздеше по мъжки.

Тя беше жена на около тридесет и пет години, с обрулено от ветровете лице и румени скули; очите ѝ бяха големи, дълбоки и гарваново черни, оживени от вътрешен огън, а косите ѝ бяха дълги и изящно разпуснати по раменете ѝ, а не грубо вързани на плитки, както у нейните сънароднички.

Не рядко сред индианските жени се намират някои много красиви и в това отношение Яла държеше първенството, но лицето ѝ имаше твърдо, властно изражение, което подхождаше повече на войник, отколкото на жена. От националната носия бе запазила само диадемата от разноцветни пера, прихванати от широк златен обръч, и богатата пелерина от планински овен с гъст, тежък косъм. по краищата украсена с шевици. Всичко останало по облеклото ѝ беше мексиканско. Носеше дълга копринена риза, пристегнатата около кръста с копринен червен пояс, краката ѝ бяха обути в дълги навои от тъмно син велур, наречени калсонерос, сцепени в двата си долни краища, за да личат мокасините ѝ от бяла кожа, украсени с кичури човешка коса. Подобно на бойците беше въоръжена с карабина, нож за скалпиране и томахавка, окачена на седлото ѝ.

Тази страшна жена, която със смелостта си бе надминала всички вождове на своето племе, приближаваше, яздейки наперено и отговаряше на поздравителните възгласи на арапахите с надменно помахване на ръката.

Лява Ръка тръгна насреща ѝ и я поздрави от името на цялото племе, после размени с нея няколко думи, поведе я към шатрата, след което бойците заобиколиха сиусите и крясъците им стигнаха до небето.

Както казахме, Червен Облак не помръдна. Впрочем, като вожд и съпруг, не беше редно да проявява каквато и да била любезност към жена си, особено в присъствието на други — славата му на боец можеше да пострада. Изчака Яла да скочи от коня и да се сбогува с Лява Ръка, после влезе в шатрата, оставена ѝ на разположение и седна спокойно пред огъня, като отново запали лулата на мира, която не бе имал време да допуши. Яла го последва мълком и остана права, увита в своята великолепна пелерина, която сигурно бе отнела двегодишен

труд. Червен Облак продължаваше да пуши и да се обвива в гъст дим, без да отрони дума.

Яла изчака доста минути, като изразяваше яда си с гневни мълнии, излитащи от черните ѝ очи, които сега приличаха на два разгорени въглени, накрая каза с едва прикрито усилие да се овладее:

— Къде са?

Червен Облак пусна замислено нова струя дим, разпали огъня без да бърза и на свой ред попита:

— Кои?

— Децата на бледоликия.

— На първия ти мъж ли?

— Натоварих те да намериш Лява Ръка, за да ги предаде както и да бдиш върху Нощна Птица и Минехаха. Узнах, че синът ми не е успял да премине Прохода на смъртта и е бил застрелян от доброволците на полковника, но също разбрах, че ти — по-опитен и по-късметлия — си успял да се скриеш в прерията.

— Вярно е — каза Червен Облак. — Понякога Гарваните са похитри и по-късметлии от сиусите.

— И така, къде са децата на полковника?

— А... жена ми много бърза — отвърна Гарванът, като отново запали лулата и продължи да пуши.

— Какво искаш да кажеш? — попита Яла и свъси вежди.

— Че, за да се доведат някои начинания до добър край, е нужно време.

— За кого?

— Както за Гарваните, така и за сиусите и арапахите.

— Още ли са на свобода децата на полковника? — крясна Яла с жесток глас.

— Аз още не съм ги виждал.

— Но какво прави от деня, в който напусна нашия лагер в Ларамските планини с Нощна птица и Минехаха?

— Само препусках сред урагани и пожари, навсякъде преследван и взет на прицел. От кога мислиш, че съм тук?

— Не съм дъщеря на магьосник, а на велик вожд.

— Тогава ще ти кажа, пристигнах малко след залез, след като уморих коня си до смърт.

— Значи асиендата и още непокътната?

— Така ми се струва — отвърна с обичайната си отпуснатост Червен Облак, като продължи да пуши.

— А Лява Ръка какво направи?

— В името на Маниту!... Досега само събира скалпове на бледолики, все в очакване на заповедите на съюзниците, за да тръгне в бой към местата, от където изгрява слънцето.

— И нищо повече?

— Струва ми се, че страшните сиуси на моята жена не са направили повече.

— Лъжеш се! — извика Яла и пусна с грубо движение на земята пелерината си. — Искаш ли доказателство?

— Дай ми го — отвърна Червен Облак.

Яла повдигна навоя от кадифе на левия си крак и показа своя мокасин от бяла кожа, украсен по външния си шев със синкави, къси човешки коси, които изглежда бяха скалпирани само преди няколко дни.

— Виждаш ли? — попита го.

— Виждам — отвърна Червен Облак. — Това е скалпът на човек, надхвърлил средна възраст.

— Знаеш ли на кого принадлежи?

— Казах ти, на бял човек.

— На първия ми мъж.

— На полковника!...

— Да.

Червен Облак вдъхна дим повече от друг път, проследи с разсеян поглед сините кръгчета, които се издигаха към отвора на шатрата, и каза просто:

— Аха...

— Сега разбра ли ме? — попита Яла след няколко мига на мълчание.

— Слухът на Гарваните не е нито по-добър, нито по-лош от този на сиусите, така че както ти чу моите думи, така и аз чух твоите.

Яла трепна от гняв, но бързо се овладя.

Червен Облак продължи да пуши, като се преструваше, че не я забелязва, но тя не сваляше поглед от него.

— И нищо ли няма да ме попиташ за полковника, дори това дали е още жив или мъртъв? — попита ужасната жена.

Червен Облак отдръпна устните си от мундщука на лулата и прикова поглед към едно глинено шише, окачено на един от прътите.

— Жаден съм — каза. — Там вътре трябва да има огнена вода и понеже Лява Ръка, като истински брат, остави на мое разположение всичко намиращо се в шатрата, ще се възползувам. Над онази ракла има две чаши, напълни ги.

— На мен ли казваш това? — попита Яла, разтреперана.

— На теб.

— На една бойкиня?...

Червен Облак я погледна със студен поглед, в който се четеше дълбока злоба и каза:

— Да не би да не си моя жена? Кой съм аз? Трябва ли да ти напомням, че съм ти съпруг? По дяволите, дай ми да пия! Нито съм роб, нито метис, а вожд на голямото племе Гарвани. Казах!

Гласът полека-лека се оживи и прие застрашителен тон, докато лявата му ръка затърси дългата дръжка на неговото мачете.

Яла остана за миг мълчалива, като се колебаеше дали да се подчини или да се опълчи на мъжа си, после му хвърли огнен поглед и накрая отстъпи.

Приблужи до кола, свали шишето, напълни две рогови чаши, седна на отсрещната страна на огъня и каза с глух глас:

— Моят вожд може да пие.

Червен облак запали за трети път лулата, нагласи се върху бизоновата кожа увита на руло, за да седне, после взе една от двете чаши: и почна да отпива на малки глътки съдържанието ѝ, като цъкаше с език. Яла не бе докоснала нейната. Лицето на гордата жена добиваше все по-твърдо и жестоко изражение, а очите ѝ просто фосфоресцираха. Изглежда в сърцето ѝ се надигаше ужасен гняв, който Червен Облак предугаждаше, но оставаше невъзмутимо спокоен.

Сред тези две странни същества мълчанието продължи дълго, прекъсвано само от виковете на часовите, които обикаляха просторния лагер.

Яла беше тази, която първа заговори, защото изглежда Червен Облак се бе зарекъл да изразходва целия запас от тютюн на Лява Ръка и да пресуши напълно бутилката, преди да се развърже езика му.

— Значи децата на полковника още са свободни — рече тя.

— Струва ми се, че ти казах, а ти забрави да ми кажеш дали полковникът е мъртъв — отвърна Червен Облак.

— Скалпирах го — отвърна студено Яла. Червен Облак я изгледа с известно възхищение.

— Добре си направила — рече. — Но се съмнявам, че си го довършила. Дори скалпиран, човек може да оцелее, ако не е получил други рани. В моето племе има доста бойци, които са понесли това не тъй приятно мъчение и съм ги виждал да ядат и пият с не по-малка охота от мен, макар да са се оплаквали, че от време на време, особено при смяна на времето, изпитват непоносими болки в главата.

— Вярно ли е това, което казваш? — попита и по лицето ѝ се изписа дива радост. — Наистина ли много страдат?

— Да.

— Така ще страда и той?

— Кой?

— Полковникът.

— А, да... Значи не си го убила.

— На Яла не ѝ стига смъртта.

— По дяволите, ти си жена, която вдъхва страх! — възкликна Червен Облак който почувствува, че потръпва.

— За теб съм твоята жена, но за другите съм боец — отвърна Яла гордо.

— Но беше жена и на бледоликия.

— И си отмъстих, затова, че ме напусна. Лека усмивка заигра по устните на Гарвана.

Помежду им настъпи кратко мълчание после Червен Облак, който не преставаше да пуши и подклажда огъня, подхвана:

— Къде го залови?

— При последните скали на Прохода на смъртта — отвърна Яла. — Бях се заклела да отмъстя за нещастния Нощна Птица, който той разстреля.

— Без да разбере, че се отнася за сина му — рече Червен Облак.

— Няма значение, беше негов син и това му е достатъчно!

— Вярно ли е, че си откраднала трупа на Нощна Птица?

— Аз го освободих от скалата на която бе завързан. Може би друг не би дръзнал, тъй като бледоликите охраняваха изхода на каньона.

— И после?

— Поведох бойците си в атака и разпръснах всички хора на полковника.

— А колко от твоите останаха на полесражението? — попита иронично Червен Облак.

— Броила съм само скалповете на бледоликите, а не на моите бойци, паднали при прохода, защото скалповете им бяха на главите.

— И пощади само полковника, така ли?

— Само него — отвърна Яла с глух глас.

— И го скалпира?

— Показах ти косите му.

Червен Облак си напълни нова чаша с ракия и я изпи на един дъх.

— В името на добрия Маниту и Великия Дух, ти си жена, която вдъхва страх. Кога ще поискаш и моя скалп? Ще направи по-добро впечатление от този на полковника, защото косите ми са по-дълги и гарваново черни, като твоите.

Яла сви рамене и за да не отговори на ужасния въпрос, зададен преднамерено от индианеца, почна да опитва на свой ред от огнената вода и подхвърли:

— Студено е в тази шатра, макар да гори огън.

Червен Облак я изгледа злобно и преди да отвори уста, пусна във въздуха три-четири облачета дим, които го обвиха като лютивва мъгла. След няколко минути каза:

— А сега къде е?

— В мои ръце — отвърна Яла.

— В лагера на сиусите ли?

— Не, на сигурно място, пазен от няколко верни бойци.

— Сигурно не изглежда добре без коси.

— Не знам

— Хоуг — рече Червен Облак, дръпвайки ядовитото от лулата.

— И смяташ ли да го пощадиш?

— Томахавката ми е винаги под ръка, ако искам да го довърша — отвърна жестоката жена

— Ти знаеш, че съм човек, който не търпи съперници, нали ме разбра, Яла?

Жестока усмивка сгърчи устните на водачката на сиусите.

— Ти от какво се страхуваш От един скалпиран мъж? Глава без скалп извиква само отвращение. . — каза — И най-вече между мен и него стои кръвта на Нощна Птица

— Ех, кой знае!... Жените от нашата раса винаги са предпочитали бледоликите пред червенокожите — каза вождът на Гарваните.

— Искаш да ми внушиш да го убия ли?

— По добре да изчезне завинаги, сега когато си го докарала до това тежко състояние.

— Ти не познаваш всичките тънкости на едно дълго обмисляно и очаквано отмъщение Искам още да се наслаждавам, мой вожде. Почакай да паднат в ръцете ми и неговите деца, тогава ще видиш.

— И тях ли искаш да скалпираш?

— Не знам, тази работа засяга само мен — отвърна сухо Яла.

— По жестока си от женските на ягуарите

— Като всички сиуси, нищо по-различно.

— Отдавна знам това, но казват, че дори женските ягуари си спомнят за своите малки — каза Червен Облак подигравателно.

— Какво искаш да кажеш? — попита Яла.

— Че вече доста време си тук и ми говориш, а досега не попита за Минехаха, нашата дъщеря, жива ли е или мъртва

— Да не би да си намерил трупа ѝ в каньона на Прохода? Не ми се вярва Наистина, аз прибрах само онзи на Нощна Птица, но може би Минехаха е паднала по време на боя — отвърна Яла

— Не, жива е, понеже я спасих аз.

— Ти!

— Учудва ли те? Вярно е, че съм Гарван, но...

— А сега къде се намира? — попита Яла, без да показва никакво вълнение.

— Оставих я заедно с трима бледолики, които полковникът изпратил да окажат помощ на децата му. Не се безпокой за Минехаха, защото по хитрост и смелост не ти отстъпва.

— Няма ли да я убият?

— Те не са бандити, за да се занимават с едно момиче, което привидно изглежда безобидно.

— И което забива ножа, когато му се предостави случай — каза Яла. — Знаеш ли, че полковникът още не е оздравял от раната,

нанесена му от Минехаха.

— Кой ти каза, че дъщеря ни се е опитала да го убие?

— Самият той.

— Сериозна ли е раната?

— Дълбока, и моите бойци трябва да са признателни на Минехаха, понеже полковникът не бе в състояние да предвожда хората си, така нашата атака успя.

— Кога искаш да тръгнем и да превземем асиендата?

— Преди това нека се занимаем с тримата бледолики, които държат Минехаха. Така, три карабини по-малко ще защитават синовете на полковника.

— Не мислех като теб, но ще направя онова, което искаш — отвърна Червен Облак. — Може би си по-права от мен, защото Минехаха ще ни бъде по-полезна в асиендата, отколкото ако остане тук.

— Хоуг... Едно момиче! — възкликна презрително Яла. — Ще мине време, докато стигне майка си. Къде остави тия бледолики?

— На четири-пет мили от тук.

— Ще ги заловим преди да тръгнат на път. Иди да потърсиш Черен Казан, разбери се с него, избери двеста бойци между сиусите и арапахите, които ще са достатъчни, за да нападнем и превземем асиендата, а сега ме остави да почина няколко часа. От вчера сутринта не съм слизала от коня.

— Моята жена заповядва като вожд — рече Червен Облак, омърлушен.

— Има ли сиус, който да не ми се подчинява?

— Но аз съм твой съпруг, твой господар.

Яла вдигна рамене и отиде да се наметне с дългата си пелерина.

— Разбра ли ме?

— Какво искаш да кажеш? — попита страшната жена, като му хвърли предизвикателен поглед.

— Че съм също твой вожд.

— Опитай тогава да заповядваш на моите бойци — каза Яла. — Не обърнаха никакво внимание дори на полковника.

— Той е белокож, враг на нашата раса, докато аз съм Гарван.

— Отегчаваш ме, мой вожде и само си губим времето — каза жената. — с приказки не се прави война. Иди да потърсиш Черен казан

и ме остави на мира за няколко часа. И аз имам право да почина.

— Странно звучи това в устата на Яла — каза Червен облак, явно решен да я предизвика.

— Заминавай! . . . Предстои ни да освободим дъщеря си.

— Казах ти, че не я грози никаква опасност.

— Хоуг!... Моят вожд много е пил и пушил тази вечер.

Зави се с кожената си пелерина, легна край огъня върху една бизонова кожа и затвори веднага очи.

Червен облак удари лулата в земята и я счупи от яд, взе карабината си и тръгна да търси Черен казан, като мърмореше и се заканваше.

[1] Чифлик — имение (исп.) — неправилно изговаряно у нас като „хациенда“. ↑

[2] Наименование на циклон. — Б. пр. ↑

[3] Буквално: огнен човек. Преди откритието на лампата на Дейви, фаерменът бил натоварен с отстраняването на гризу посредством частични експлозии. — Б. пр. ↑

[4] Американска религиозна секта — Б. пр. ↑

ГЛАВА XX

ПРЕСЛЕДВАНЕ НА ТРАПЕРИТЕ

Уморени от дългата езда, която траеше от много дни без почивка и без храна, Джон, Хари и Джордж спеха спокойно, увити в дебелия завивки и скрити от високата трева по терасите на езерото. На никого, дори издалеч не би минало съмнението, че златотърсачът, или по-точно Червен Облак, в удобен момент ще им изиграе лош номер, макар в дъното на душата си да бяха таили известно недоверие към този непознат, който никога не се бе показал достатъчно искрен

Бяха изминали доста часове и може би мъжете сънуваха, че вече се намират в асиендата, готови да защитят децата на нещастния полковник, когато един вик грубо секна съветника. Не беше вик на индианец, тръгнал по бойната пътека и готов да скалпира, а вик на момиче.

— Малката! — възкликна Джон, като отхвърли завивката и грабна карабината си. — Кой може да я заплашва? Възможно ли е златотърсачът да спи по-дълбоко от Хари и Джордж?

Бързо се надигна и хвърли наоколо си изпитателен поглед.

Макар изпаренията на езерото да закриваха почти изцяло лъчите на луната, тъмнината не беше тъй дълбока, че човек да не може да различи онова, което бе на десетина метра от него.

Джон се канеше да събуди другарите си, понеже се страхуваше от възможно нападение на глутница черни вълци, когато викът на Минехаха отекна за втори път, по-остро от първия.

— Какво по-дяволите става! — възкликна Джон.

Той се хвърли напред с карабина в ръце, като същевременно викаше:

— На оръжие, другари!

Почти в същия момент видя малката индианка да отскача като гумена топка над високата трева.

— Тук! — викна великанът. — Мини зад мене! Кой те уплаши? Минехаха нямаше време да отговори. Големият кон на Джон и двата

мустанга подскочиха и след кратко колебание се втурнаха към езерото и бързо изчезнаха в мрака на прерията.

— Проклятие! — изруга съветникът, изненадан, че верният му жребец го напуска и викна с все сила: — Хари, Джордж! Двата трапери, отначало не бяха чули подадената тревога, потънали в дълбок сън, подскочиха и като отметнаха завивките си, извикаха:

— Джон, Джон!

— Тичайте, приятели! — отвърна им бързо съветникът, които тикаше пред себе си Минехаха.

Хари пристигна пръв.

— Индианците ли идват? — попита младежът.

— Какви индианци! Ако бяха те конете ни нямаше да побегнат — отвърна Джон. — Къде е златотърсачът?

— Не е ли с теб?

— Не съм го виждал.

— Тогава са го скалпирали — каза Джордж, който междуременно довтаса.

— Казвам ви, че не са индианци тия, които ни заплашват и които са подплашили конете ни — отвърна великанът — Хайде, кажи, малка палавнице, какво видя? Нали ти вдигна тревогата?

— Вярно е, бледолики — отвърна дъщерята на Яла, която предпазливо бе застанала зад тримата трапери.

— Защо извика?

— Защото лагера ни е заобиколен от страшни зверове.

— А не от хора, така ли?

— Не, не! — отвърна живо момичето.

— Какви зверове? Да не би мечки? — учуди се Хари.

— Заприличаха ми на свини.

— Гръм и мълния! — възкликна съветникът. — Разбирам каква е работата. Другари, да потърсим бързо някакво дърво, ако не искате да оставите първо панталоните си, а после и прасците си между зъбите на пекарите¹. Какви гадни животни! Внимавайте да не откриете огън! Когато са раздразнени, никой не може да ги спре.

— Пекари! — ахнаха двамата трапери.

— Да тръгваме! — викна Джон.

Тримата трапери се хвърлиха в стремителен бяг към една от терасите на езерото, където личеха няколко големи, кичести дървета.

Минехаха ги последва, прескачайки високата трева с лекотата на газела. Но изглежда пекарите забелязаха бягството на хората, понеже се втурнаха на свой ред, привлечени повече от любопитство, тъй като не са месоядни, нито опасни, ако не са раздразнени. Но тежко на онзи, комуто са решили да си отмъстят!

Джон видя сред едно пространство от артензии да се издига великански кедър, от чийто клони висеха гирлянди от лияни, грабна Минехаха и като я тикна нагоре, каза:

— Хайде, хитрушке, че после да не се оплакваш от бледоликите.

Не щеш ли, като повдигна ръце, карабината се изплъзна от рамото му и при падането си на земята изгърмя, а куршумът изсвири между тревата.

Остър рев — същият рев, който свинете издават, когато ги колят или когато ги скопяват, — последва гърмежа.

— По дяволите! — викна съветникът. — Без да искам убих едно от тия животни. По-лошо от това не можеше да се случи!

— Хари, Джордж! Качвайте се или сте загубени!

Двамата трапери познаваха много добре лошите навици на пекарите и тяхната жестокост, затова не се подвоумиха. С един скок се вкопчиха в лианите и бързо стигнаха до първите клони на огромния кедър. Съветникът, след като бе прибрал карабината си, вече се катереше пред тях. Колкото до Минехаха, нея не можеха да я зърнат, защото бе стигнала до най-високите и гъстолистни клони. И съвсем на време, защото пекарите почнаха да прииждат от всички страни, грухтейки гневно. Те пореха бясно храстите от артензии, които се разпростираха около дървото.

Проклетите животни идваха да отмъстят за своя другар, пронизан както изглежда от куршума на Джон.

— Добра каша забъркахме! — възкликна Хари, който се бе настанил върху един чаталест клон на пет-шест етра от земята, така че беше на сигурно. — Само тия животни сега ни липсваха, да забавят това безкрайно наше пътуване!

— А къде ли е златотърсачът! Да не са го изкормили? — попита Джордж.

— И аз това се питах — каза Джон. — Какво ли се е случило с този нещастник?

— Дали не спи още? — обади се Хари.

— Пушечният изстрел щеше да го разбуди — отвърна съветникът.

— Тогава може да се е метнал на коня си.

— С коня си? Хм... Не го видях да побягва... Невъзможно е, Джон.

— Повтарям ти Хари, че не съм го видял. Бяха само три коня и на тях нямаше ездач, не може да съм се излъгал.

— Това, което казваш е сериозно, Джон.

— Казвам онова, което съм видял. Конят на златотърсача не се мярна, нито се насочи към езерото.

— Тогава къде ли е неговият господар?

— За мен тази работа крие необяснима тайна — каза Джон.

— Ами ако индианците са го изненадали и пречукали с един добър удар на томаха? — попита Хари. — И той, впрочем трябва да е бил много уморен, така че може да е заспал на поста.

— А защо тогава нас са ни пощадили? — попита Джордж.

— Вярно.

— Аз пък мисля, че като е видял дивите свини да приближават е побягнал с коня си — каза Джордж.

— Без да ни предупреди дори с един изстрел?

— И мен ми се струва невероятно — рече Хари.

— Говорете и вярвайте каквото си искате, приятели, факт е обаче, че този човек е изчезнал и сега е по-добре да се погрижим за себе си.

— Страхувам се, че тези пекари ще ни докарат много неприятности.

— Изглеждат доста — каза Хари.

— Винаги се движат на големи стада — отвърна съветникът. — Срещал съм такива от по триста-четиристотин глави.

— Добре ще се наредим ако са наистина толкова, а боеприпасите са ни тъй оскъдни.

— Съмнявам се дали ще мога да зарядя повече от петнадесетина пъти.

— Аз също, братко — каза Джордж.

— Дали имат намерение да ни обсадят, Джон?

— Здравата, приятелю. Знаеш ли, един път ме бяха принудили да прекарам три дни на едно дърво. Вече се бях примирил, че ще умра от

глад и жажда и пазех последния си куршум да го забия в черепа си.

— Я да видим какво правят? — каза Джордж. — Може би още не са ни забелязали и на разсъмване ще се разпръснат.

Тримата трапери се наведоха от клоните и се загледаха внимателно в храсталака.

Тъмнината и гъстите храсти не им позволиха да преброят своите обсадители, но от грухтенето, което се носеше наоколо и нарастваше непрестанно, се убедиха, че имат работа с голямо стадо. Проклетите животни изглежда бяха видяли, че траперите се спотайват на онова голямо дърво и се викаха едно-друго, като сгъстяваха редиците си.

— Какво ще кажеш, Джон? — попита Хари.

— Че здравата са ни заклешили — отвърна съветникът, подръпвайки нервно мустаците си.

— Може пък да ни оставят.

— Едва ли.

— Дали да не се опитаме да застреляме едно-две?

— Само ще раздразниш повече останалите, а и не ни отърва да вдигаме много шум сега, когато се намираме на териториите, кръстосвани от хората на Черен Казан.

— Знаеш ли къде се намират те? Може да са по-близо, отколкото предполагаме. Да не се наложи да спим тук горе и да се храним с кедрови цветове. Поне да имаше плодове!

— Ако трябва, ще затегнем коланите си — рече Джордж.

— Дълго ще трябва да ги затягаме — каза Джон. — А все си мисля за тайнственото изчезване на златотърсача.

— Аз пък ти казвам, че дивите свине са го изненадали докато спи и са го изкормили — каза Хари. — Ако е потърсил спасение на някое дърво, нямаше да закъснее да ни се обади.

— А Минехаха къде се дяна?

— Стаила се е горе на високите клони. Нека си стои там, след като нямаме никаква полза от нея.

— Хайде, да се въоръжим с търпение и да изчакаме тези проклети животни да се разотидат, ако въобще това се случи.

Мракът почна да се разнася, но лекарите не показваха, че имат намерение да се откажат от отмъщението си. Траперите вече можеха да ги видят, защото зората бързо настъпваше и предизвестяваше скорошната поява на слънцето.

Не бяха повече от триста, нито по-едри от обикновените глигани. Извитите им предни зъби бяха дълги и силни, цветът на козината им беше сив или черен, но най-обезпокоителна бе тяхна да ярост, която не даваше никакви признаци да затихне. След като разровиха храстите от артензии и изкорениха голям брой кълбовидни кактуси, които приличаха на гигантски кошери, те се нахвърлиха с ожесточение срещу огромния кедров ствол, опитвайки здравината на зъбите си срещу кората му. Явно те само губеха времето си, защото дори и слонове да бяха, не биха смогли да изкоренят този колос, но това не ги правеше по-малко опасни, тъй като изглеждаха явно решени да не позволяват на обсадените да слезнат.

Нападението на проклетите животни трая няколко часа, после, когато кората на кедъра бе смъкната на височина метър и половина, ожесточението им намалая. Някои от тях се излегнаха сред храстите, като образуваха плътен кръг около дървото, други се пръснаха да търсят храна, каквато изобилствуваше сред гъстите горички от — борове, високи двеста-триста стъпки, отрупани с конични шишарки от по половин метър. Желъдите на тези дървета . постоянно капеха и покриваха земята с плътен слой.

— Виж ти до къде ни докараха — рече Хари, като стягаше колана на панталоните си. — Просто да им завидиш на тия прасета! Как ми се иска да взема и аз участие в закуската им!

— Не ти остава друго освен да слезеш и си набереш желъди — каза Джон. — Има за лекарите, има и за теб.

— Можеш да опиташ пръв.

— Нямам никакво намерение да опитвам зъбите на тия разбеснели се гадове.

— А по всичко личи, че имат намерение да установят тук лагера си — каза Джордж. — Вижете там ония мързеливци, които се разполагат за дремка сред артензиите.

— Не се доверявай дори на съня им.

— Разбира се, че не, Джон.

— Защото имат лошия навик да спят с наострени уши.

В този момент чуха от най-високите клони на гигантския кедър един вик, който бе повече на изненада, отколкото на ужас.

— Минехаха! Какво ли се е случило? — възкликна Хари.

— Да не я застрашава някой звяр? — попита се Джон. — Понякога когуарите се катерят по дърветата нагоре по-добре отколкото черните мечки.

— Отивам да видя — каза Джордж, който беше най-пъргав от всички.

Метна карабината на гърба си и почна бързо да се катери нагоре по клоните, които ставаха все по-гъсти. След няколко минути стигна върха. Завари Минехаха възседнала един клон, с втренчен поглед към езерото.

— Хей палавнице! Какво откри? — попита я траперът. Щом чу този глас, малката индианка направи гневно движение и като насочи към белокожия изпълнен с ненавист поглед, каза:

— Наблюдавах гарваните.

— И затова ли извика? Да не те е страх от тези грозни птици? Ще има да чакат, докато дойде време да огризат скелета ти. Твоите кокали ще приседнат на всекиго, пък и ще умреш много стара.

Минехаха почна да се смее, показвайки силните си, снежнобели зъби, като на млад ягуар, и зарея погледа си другаде.

— Хм... — рече траперът, който не беше вчерашен. — Друга причина те е накарала да извикаш. Да не искаш да повярвам, че ти, индианката си се уплашила от едно ято гарвани?

Надигна се от последните клони и разтвори гъстия листак на върха на кедъра. От гърдите му се изтръгна вик:

— Ама, че гарвани!...

Около двеста индианци яздеха в тръс по терасите на езерото, насочени, доколкото изглежда, към стадото с пекари. Начело, на бял кон, яздеше боец, загърнат с широка мантия от див овен, подобна на тази, която носеше Минехаха, следван от други двама, единият от които не бе облечен по индиански. Но понеже бяха още много далеч, Джордж не можа да разпознае Червен Облак, заедно с Черен Казан, които придружаваха Яла.

— А тази хитруша ми разправяше, че са гарвани!... — каза младият трапер, видимо изплашен от това неочаквано и неприятно откритие. Извърна се към Минехаха и ѝ показа свития си юмрук.

— Слизай! — крясна ѝ.

— Остави ме да видя красивите бойци на моята страна — отвърна момичето.

— От твоята страна ли казваш?

— Да.

— Сиуси ли са?

— Струва ми се.

— Едно основание в повече, за да слезеш веднага — повтори траперът.

Вместо да се подчини, Минехаха се качи по-нависоко, към тънките клони на върха, които не можеха да издържат тежестта на трапера.

— Аха, коварна пепелянка! — викна Джордж, като хвана с две ръце тънкия клон и силно го разтърси — Искаш ли да те накарам да скочиш от петдесет метра? Предупреждавам те, че няма да те спаси дори Великия Дух.

След като клонът силно се разлюля на няколко пъти, момичето се реши да отстъпи.

— Недей, бледолики, слизам — каза.

— Измамница! Явно ти искаш да предупредиш твоите сънародници за нашето присъствие на дървото.

— О, не! — почна да протестира Минехаха.

— Мълчи, змийче, и мини пред мен!

Като видя, че не може повече да се съпротивлява, момичето се спусна по клоните надолу с пъргавината на маймуна и бързо стигна до Джон и Хари. Макар и затруднен от карабината си, Джордж я следваше отблизо.

— Е, какво? — попитаха в един глас и нетърпеливо брат му и великанът.

— Идат! — отвърна Джордж.

— Кои? — попита съветникът.

— Арапахите заедно със сиусите.

— Значи са тук вече бойците на Яла...

— Изглежда — отвърна Джордж. — Минехаха позна червените тигри от планината.

— Загубени сме! — не можа да се въздържа да не възкликне Джон.

— Минехаха може да е излъгала — обади се Хари. — Кой може да вярва на думите на това момиче? Може да е искало само да ни изплаши.

Джон втренчи очи в малкото дяволче, което се преструваше, че гледа дивите свине, насъбрали се около дървото, но без да пропусне ни една дума.

— Говори! — викна той и я сграбчи за косите. — Вярно ли е че сред арапахите има и сиуси?

— Не знам — отвърна девойката. — Видях много пера да се развяват по главите на бойците, без да мога да различа сиуси от арапахи.

— Върви по дяволите!

Минехаха сви рамене, оправя косите си и продължи да гледа лекарите, без да крие ироничния си кикот.

— Колко са? — попита Хари брат си.

— Не по-малко от двеста.

— Ако ги води Черен Казан нямаме никаква надежда да убягнем от ужасния стълб на мъченията, нали Джон?

— Още не са ни хванали — отвърна съветникът, който бързо се бе съвзел от уплахата си.

— Не можем да побегнем докато пекарите ни чакат да слезем, за да ни направят на парчета или да ни изкормят червата.

— Напротив, сега съм благодарен на тези свине, драги мой, защото точно те ще ни спасят.

— По какъв начин?

— Почакай да стигнат индианците дотук и ще присъствуваме на страхотна битка. Тези животни ще сметнат, че се намират пред убиеца на своя другар и ще се хвърлят веднага в борба. Ще видиш, че мустангите дълго няма да издържат на напора им.

— А ние?

— Ние ще се възползуваме от положението, за да се махнем.

— Без нашите коне?

— Ех, засега трябва да се откажем от тях.

— А няма ли червенокожите да ни обсипят с куршуми? — попита Джордж.

— Ще внимаваме само да не ни забележат — отвърна Джон. — Кедърът е висок и кичест, особено към върха. Да се скрием там горе и ще видим какво ще се случи. А, чакайте! Вземете всички мерки за Минехаха и й запушете добре устата. Ако нададе един-единствен вик, никой не ще може да ни спаси. Хайде, приятели, да не губим време.

Джордж хвана момичето и властно му посочи върха на кедъра, после всички почнаха да се изкачват, а през това време пекарите, продължаваха яростно да забиват зъби в кората на дървото, късайки дълги ивици от нея.

След като стегнаха Минехаха с кърпа около устата, за да не може, да ги издаде, което иначе не би пропуснала да стори, и след като я завързаха с ласо за един клон, тримата трапери се скриха сред гъстия листак и зачакаха спокойно приближаването на страшния Черен Казан и храбрите му бойци, защото все още не вярваха, че ще имат работа с Яла и сиусите.

Двестате сиуси и арапахи, водени от Червен Облак, Яла и Черен Казан, след като претърсиха повечето от терасите, спускащи се към езерото, без да открият тримата трапери, решително се насочиха натам, където предишната вечер се намираше малкия бивак.

Подобно на всички индианци. Червен Облак можеше отлично да се ориентира без помоща на компас, по звездите и слънцето, така че се надяваше да изненада, може би все още спящи, тримата трапери. Той поведе в галоп ордата в северна посока и спря точно там, където би трябвало да открие шарения кон на съветника и двата мустанга на братята.

Нищо не бе убегнало от погледа на тримата мъже, скрити сред високите клони на кедъра, затова голяма беше изненадата им, когато познаха златотърсача начело на страшните бойци.

— Той!...Ах, негодник! — възкликна Джон, като сграбчи карабината си. — Виждате ли го приятели? Не се лъжа, нали?

— Не, приятелю — отвърнаха в един глас Хари и Джордж, които веднага бяха разпознали изменника по дрехите му, различни от тези на индианците.

— Не очаквах да го видя сред индианците!

— Дали не ни е предал, за да си спаси скалпа? — попита Хари. Джон поклати глава.

— Черен Казан не е човекът, който ще пощади един предател на своята раса, дори ако оня му обещае хиляда скалпа — отвърна. — Имах съмнения за този човек заради твърде тъмния и червеникав тен на кожата му. Подлец! Добре ни изигра.

— Значи ти смяташ, че не е метис, а индианец, преоблечен като златотърсач, така ли?

— Да Хари. За нещастие, установявам това твърде късно. Ако преди имах някакво доказателство за истинската му самоличност, по този час скелетът му щеше да лежи в прерията, вече огризан от койотите.

— А онази, която го следва, Яла ли е?

— Да, Хари. Макар да не съм я виждал от три години, веднага я познах. Пазете се от нея, другари — тя е по-страшна от Черен Казан.

— Значи сиусите, арапахите и шайените са успели да се съединят. Какво ли ще представлява сега великата прерия, кръстосвана във всички посоки от тези демони?

— Да, не ми се ще да се намеря между тях. Хари — отговори съветникът.

— Но какво прави американското правителство, защо се бави?

— Чака да види как ще се развият нещата. И тази война ще свърши, като другите: със страшни кланета и винаги за сметка на червената раса. Обзалагам се, че вече подсилени колони доброволци от границите се стичат от Калифорния, а други преминават големите реки на изток. Няма да остане ненаказано ни едно престъпление, извършено от червенокожите. Но не очаквах тъй скоро да видя Яла тук. Много бърза да пипне децата на нещастния полковник.

— И които вече няма да успеем да спасим — каза Джордж.

— Защото сме принудени да чакаме на това дърво, затова ли? И нашето време ще дойде — рече Джон и добави: — Не изпускате от очи нито индианците, нито пекарите, и най-важното да не ви зърнат. А, ето ги, че идват! Внимавайте!

Двестата индианци се задаваха в луд кариер. и както беше обичаят им преди атака, те крещяха и размахваха оръжие, макар пред себе си да нямаха никакъв неприятел.

Подплашени от тези викове пекарите бързо сгъстиха редиците си и се струпаха около кедъра. Нападателни по природа, те се подготвяха за бой, решени да загинат, но да се сражават до край.

Тъй като тревата беше много висока, индианците не забелязаха присъствието на тези опасни животни, затова след като направиха една обиколка около малкия бивак, означен единствено от дълбоките следи на конете — нека не забравяме, че от предпазливост траперите не бяха палили огън предишната вечер — минаха нататък, разширявайки кръга на своите претърсвания.

— Сега внимавайте, приятели — рече шепнешком Джон на другарите си. — Ще присъствуваме на едно красиво сражение. Ето че четината на пекарите настръхва и чувам зъбите им да тракат.

— Сякаш тракат кастанети — рече Джордж. — Не ми се иска да ги изпитам по прасците си. Гледайте!... Идат!

Тридесетина индианци приближаваха към пространството с храсти от артензии, явно изненадани, че е изпотъпкано и поради това любопитни да го претърсят, докато другарите им продължаваха да разширяват кръга си.

Изведнъж пекарите, след като издадоха гневно ръмжене, като луди се втурнаха извън храстите, нападайки стремително.

Като видяха тази лавина от животни да връхлита връз тях, конете спряха изведнъж, задушиха въздуха и почнаха да цвилят, после се извърнаха и поеха обратно, въпреки виковете на ездачите, които зверски затягаха юздите. Веднага долетяха и виковете на другите отряди, които претърсваха наблизо.

— Пекари!... Пекари!

Отекнаха няколко залпа, които проснаха на земята не малко от нападателите, но не бяха достатъчни да спрат нападението им. Обзети от внезапна паника, конете след като видяха тия от авангарда, обърнати в бягство, побързаха да ги последват и се насочваха стремглаво към терасите на езерото. Вече никой не беше в състояние да ги овладее. Не помагаха нито опънатите юзди, нито ударите с пети, понеже червенокожите не използват шпори, подобно на събратята си от Южна Америка, не помагаха и убожданията с ножове за скалпиране. В миг двестате ездачи, макар да не преставаха да стрелят, се оказаха в пълно отстъпление, упорито преследвани от глутницата пекари, които освирепели до крайна степен, следствие понесените загуби, изглеждаха решени да измрат до един, отколкото да се откажат от отмъщението си.

— Приятели — каза Джон. — Ето удобния момент да се махаме от тук. Чифликът не е далеч и се надявам да стигнем до него преди арапахите и сиусите да се върнат обратно. Хайде, да слизаме.

— А тази палавница, тук ли ще оставим? — попита Хари и посочи Минехаха.

— О, не! — отвърна съветникът. — Ако червенокожите я намерят ще ни преследват безмилостно през полуострова. Джордж,

заеми се с малката и внимавай да не ни избяга.

Индианците вече бяха изчезнали зад терасите на езерото и само пушките им отекваха от север, така, че поне за сега, нямаше опасност да се върнат.

Тримата трапери развързаха Минехаха и свалиха превръзката ѝ, после бързо слязоха на земята.

— Ех, да бяха тук конете ни! — каза Хари.

— И те са побегнали при появата на глиганите — отвърна съветникът. — За сега да разчитаме само на краката си и да побързаме да стигнем колкото се може по-скоро до бреговете на Уебър. А ти припчай с нас — викна той към лукавата хитруша — и не се опитвай да избягаш, защото куршумите ни ще те достигнат.

Момичето се уви в пелерината си и се втурна да тича, за да покаже, че няма никакво намерение да опита куршумите на безпогрешните им карабини.

Гората, състояща се почти изключително от гигантски борове, които по височина можеха да съперничат на прочутите борове на Сиера Невада в Калифорния, бе на няколко крачки от тях. За няколко минути траперите навлязоха в нея, тичайки задъхани. В далечината все още долитаха гърмежи, което говореше, че индианците бяха решили да се справят с последните пекари, за да могат да се върнат по местата, където се надяваха да изненадат бегълците.

Половин час по-късно Джон, който можеше да се ориентира не по-зле от индианците и без компас, дочу грохот, който ехото донасяше от време на време през гъстата гора.

— Реката! — възкликна. — Можем да се считаме за спасени, понеже асиендата би трябвало да е наблизо.

— Добре, че индианците вече не се чуват — добави Хари. Разчистиха с навахите си един гъсталак от храсти, които им препречваха изгледа, и малко след това стигнаха до брега на реката.

Реката беше доста голяма и бърза, а двата ѝ ниски бряга бяха покрити с островчета от липи, вечнозелени артензии и samelthorn, които приличат на жирафовите африкански акации.

Съветникът бързо огледа местността и се убеди, че не ги застрашава никаква опасност. Тук можеше да се натъкнат на ягуари и когуари — животни, навикнали да посещават реките, заради елените или лопатарите, та дори и грамадните бизони, които идват тук на

водопой, но това не бяха страшни врагове, за да изплашат опитните ловци. Само индианците бяха в състояние да им причинят големи неприятности.

— Да не забавяме крачката, другари докато арапахите са по следите ни — каза Джон. — Този проклет златотърсач знае вече къде отиваме и няма да се поколебае да поведе Яла и Черен Казан по нашите следи. Ех, ако бях обърнал по-рано внимание на моите съмнения, сега скелетът му щеше да е вече оглозган от койотите. Кой можеше да повярва?

— Значи ти вярваш, че са го пленили, а после помилвали заради цвета на кожата му, приемайки го за индианец или метис, при условие да им служи за водач? — попита Хари.

— Бил е шпионин, промъкнал се до нас — отвърна Джон. — Но се надявам рано или късно да пипна този хитрец и да си уредим сметките.

— Ако дотогава не те скалпират.

— Тогава друг ще се заеме. Хайде, да побързаме, докато още имаме сили.

Бяха си починали пет минути, не повече. Поставиха Минехаха помежду тях и поеха отново тичешком покрай брега, който макар обрасъл с гъста растителност, откриваше доста пролуки.

По обяд направиха друг кратък престой, за да хапнат малко къпини и си разквасят устата, и отново потеглиха, от страх да не зърнат индианците зад тях.

Реката бе почнала да се разлива и водите ѝ доскоро бързи, сега изглеждаха неподвижни като блато, поради множеството пясъчни плитчини, по които дремеха огромни каймани с грапави гърбове, покрити с водни растения.

— Още няколко часа и ще стигнем — каза съветникът, но изведнъж спря и се заслуша.

— От къде иде този шум, дявол да го вземе? — промълви.

— Какво ти е, Джон? — попита Хари.

— Приятели, ако държите да спасите скалповете си, слизайте веднага към реката — отвърна съветникът.

— И тук ли има индианци?

— Ослушай се за миг, Хари.

Траперът напрегна слух, после поклати глава и стисна юмруци.

— Да, идват. Отварят си път сред гъсталака — рече. — Сега ли трябваше да ни заловят, когато сме пред вратите на чифлика!

— Веднага в реката — отвърна Джон, като сграбчи малката индианка в прегръдките си

Тримата мъже бързо свиха към реката, която на това място течеше между два високи, скалисти бряга. Помагайки си един-друг, те слязоха до водата, но там спряха.

— По-дълбока е отколкото смятах — каза ядосан съветникът. — Невъзможно е да преминем реката, без да измокрим оръжието и боеприпасите си.

— Да сложим оръжието на главите си и да я преплуваме — подсказа Джордж.

— Нямаме време, индианците са зад нас. Я, вижте този процеп над самата вода... Щастieto все още ни закриля. Бързо, приятели, там сигурно има място за всички ни.

Случайно погледът на съветника се беше спрял на една пукнатина, която изглежда водеше към малка пещера, издълбана от постоянното действие на водите по време на прилив. Бързо се насочиха натам, защото вече ясно чуваха цвиленето на коне.

Пещерата беше с тесен отвор, но вътре се разширяваше във формата на обърната фуния. Не беше кой-знае какво откритие, но отвъд теснината ѝ спокойно можеше да поберат пет-шест души.

— Ето едно убежище, което ми напомня онова в каньона — каза Джон полугласно. — Но това е по-сигурно от предишното, защото ако ни открият, ще трябва да минават един по един, а ние спокойно да ги застрелваме.

— Засега още не са ни открили.

— Но ти знаеш какво изострено обоняние имат, когато душат следите на белия човек.

— Не отричам.

— Впрочем, ако...

— Млъкни, Хари, идат!

Навън се чуваше цвилене на коне и човешки гласове. Изглежда индианците слизаха към реката.

— Дали не са ни видяли като се спускаме надолу? — попита тихо Хари.

— Може би. Сигурно са били съвсем близо, когато сме тръгнали насам — отвърна съветникът.

— Ще ни открият ли?

— Не съм всевишният, за да ти отговоря, нито магьосник, за да отгатна. Сега мълчете, следете внимателно Минехаха, за да не издаде някой вик, а аз ще ида да видя какво правят ония негодници.

Промъкна се в онова черво, което представляваше тясната страна на фунията, тикайки пред себе си вярната карабина и стигна до отвора, който — както казахме — се намираше до самата повърхност на водата.

Шест индианци, въоръжени с копия и брадви, бяха нагазили реката и навлезли навътре с конете си, макар там течението да беше силно и бързо.

— Само шест! — промълви съветникът — Ако няма други зад тях, за нас ще е игра да ги отблъснем. Хайде открийте ни, мили мои!

Шестимата червенокожи цепеха водите, размахвайки гневно дългите си копия. По едно време Джон видя един от шестимата да скача от коня и се навежда, за да огледа една плитчина на речното корито. Тържествуващ вик се изтръгна от гърдите му, последван от глухата ругатня на съветника.

— Добре я наредихме — прошепна той. — Открили са следите ни и сега трябва да се оправяме с тия кръвопийци. Ако са само тия шестимата, как да е, но ако са авангарда или съгледвачите на голям отряд? Ето неизвестното.

Бавно се отдръпна на лакти и се върна при другарите си.

— Е, какво видя?

— Идват — отвърна Джон.

— Значи са ни открили.

— Още не, но съм сигурен, че след няколко минути ще спрат пред входа. За щастие нямат огнестрелно оръжие.

— Тогава лесно ще се справим. Колко са?

— Само шест.

— Два залпа и водата ще ги отнесе.

— Не бързай, Хари. Аз бих предпочел да си мълчим, послушай ме, сигурно не са сами.

— Тогава им предложи скалпа си.

— А, не, приятелю. Макар да почва да белее, държа да остане на главата ми.

— Тогава...

— Млъкни, ето ги! Пригответе се за залп. Каквото и да се случи, другояче не можем да постъпим. Но няма да стреляте преди да ви дам знак.

Вече се чуваше плясъкът на конските копита по пясъчните плитчини и гласовете на индианците. Тесният като фуния отвор на пещерата предаваше отчетливо шумовете отвън, като грамофонна тръба.

Изведнъж снопът светлина, която нахлуваше в убежището на тримата трапери и Минехаха, изгасна напълно. Едно човешко тяло се бе промъкнало през тесния отвор и препречваше пътя на слънчевите лъчи.

— Не мърдайте — прошепна бързо Джон на другарите си. Дали този шепот бе достигнал до ушите на любопитника или нещо друго, но човешкото тяло вместо да се оттегли, се промъкна още по-напред, като тикаше копието тъй силно пред себе си, че за малко Джон не бе пронизан.

Един изстрел на карабина изпълни цялата ниша с дим.

Хари бе стрелял право в главата на индианеца.

— Навън, навън! — викна Джон. — Не ни остава друго освен да приемем сражението.

Пропълзя покрай тялото на индианеца, тъй като имаше достатъчно място, стигна края на фунията и веднага откри огън срещу ездачите, които се готвеха да стъпят на земята. Вик последва изстрела и един индианец цопна в реката, а конят му бързо побегна. Другите четирима веднага се метнаха на седлата и хванаха копията си, но щом видяха да излизат от пещерата още двама въоръжени мъже, обърнаха конете и се впуснаха в галоп по плиткото речно корито, изчезвайки бързо при първия завой на реката.

— Приятели — каза Джон, докато зареждаше бързо карабината си, — вземете Минехаха и си плюйте на петите. Подобно щастие втори път няма да имаме.

Джордж отново влезе във фунията, за да измъкне малката индианка, после всички заедно изкачиха брега и се втурнаха да тичат, като от време на време поглеждаха назад, да не би някой друг отряд

индианци да изскочи от гората. Чифликът на полковника вече трябваше да е наблизно. Наистина, след няколко часа усилен ход тримата трапери стигнаха до плодородни поля, където на свобода се гонеха коне от различни раси, а едри биволи спокойно си пасяха.

Отвъд реката през процепите на гората, тук-там прозираха обработени ниви.

— Давайте, давайте! — не преставаше да подвиква съветникът, който бе познал тези земи. — Индианците вече не могат да ни хванат!

Изведнъж чуха да се надигат викове иззад храстите, които ограждаха една царевична нива, после видяха доста полуголи негри да побегват с бързината на зайци, заедно с няколко метиси, които носеха на главите си широкополи мексикански сомбреро.

— Страшни индианци!... Индианци! — викаха с все гърло и бягаха като луди през плантациите покрай реката.

— Приятели сме! Приятели!... — побързаха да викнат тримата трапери.

Но напразно хабеха дъха си. Негрите и метисите продължаваха да бягат и да всяват тревога. Малобройни стада от волове, коне и прекрасни диви пуйки, които също бягаха.

— Да ги оставим да викат — Така ще привлекат вниманието на управителя, който бързо ще притича и ще ме познае.

При един завой на реката се появи неочаквано красива къща с дълги навеси край нея и защитена от висок, як стобор, стигащ до ръба на дълбок ров. Това бе асиендата Сан Фелипе.

След успешната война срещу Мексико, американското правителство неочаквано се оказало собственик на огромни територии, населени само с индиански племена. В желанието си да възнагради храбрите офицери, участвували в тази война, правителството решило да им подари обширни имения със задължението да ги обработват. Мнозина, натрупали значително богатство по време на войната, приели този дар, който един ден да стане извор на големи приходи, и след като се сбогували с градовете от изток, си построили тук-там асиенди, като избирали най-плодородните земи, пригодени предимно за обработване на памук и отглеждането на коне и добитък.

Полковник Девандел бил един от първите, които стигнали до границите на Далечния Запад. Той познавал тези места стъпка по стъпка, а може би предугаждал, че Соленото езеро по това време

ненаселено от мормоните, нито от други заселници, един ден ще придобие голямо значение: той си построи тук обширна асиенда без да пропусне да я ограда и укрепя, понеже арапахите твърдяха че са единствените притежатели на тези земи.

Построената почти на края на един полуостров, там където река Уебър се вливаше в езерото, асиендата скоро процъфтяла, защото до този момент изглежда индианците не бяха открили нейното съществуване.

Вече вдовец на една много богата мексиканка, полковникът довел тук двете си деца, Мери и Джордж, които никога не би оставил, ако бързо не бил повикан от американското правителство да се справи с кръвопролитния бунт на индианците от 1863-а, вдигнат от три известни племена в Утах, Колорадо и Вайоминг: сиусите, шайените и арапахите, свързани в траен, отбранителен и нападателен съюз срещу непрестанното нахлуване на бледоликите.

Асиендата се състоеше от двуетажната къща с приятен вид, построена изцяло от дърво и, както казахме, заобиколена от як стобор и ров, дълбок няколко метра, който конете на червенокожите не можеха да прескочат. Така укрепена, асиендата бе в състояние да окаже продължителна съпротива и да издържи дълга обсада, тъй като навесите ѝ прашеха от провизии, а околните прерии гъмжеха от коне, добитък, биволи и безброй стада пуйки. Отбраната разполагаше с петнадесетина пушки, с които знаеха да боравят негрите и метисите. Разбира се, тя имаше и свои слаби страни. Построена изцяло от смолисти греди, взети от близките борови гори, тя бе изложена на риска от лесен пожар, който би могъл да я унищожи за няколко часа, заедно със защитниците ѝ.

Джон, който и друг път бе идвал в асиендата, не обърна внимание на виковете на негрите и кучешкия лай, и поведе хората си и Минехаха през последните плантации, които заобикаляха асиендата, премина решително подвижния мост, пуснат над рова, като не преставаше да вика: — Amigos! Amigos! — от страх да не го застигне някой куршум.

Канеше се да влезе в двора пред главната сграда, когато един метис облечен по мексикански и следван от дузина негри, препречи пътя му, насочвайки пищовите си.

— Хей, Моралес, не познаваш ли вече приятелите си? — викна му Джон. — Къде са господин Джордж и мис Мери?

— Виж ти! — възкликна мексиканецът, който отстъпи и свали пищовите си. — Съветникът на господаря!

После, докато негрите на свой ред прибираха оръжието си, се затича към къщата, като викаше с все гърло:

— Господине!... Мис!... Тичайте! Пратеници на полковника! Миг след това на главния вход на къщата се показва красив младеж на около петнадесет години, добре сложен, с мургава кожа, силно черни коси и очи. Следваше го едно момиче, което необикновено му приличаше, малко по-младо от него и то тъй мургаво, но със същите тъмночерни коси и очи, и стройно като млада палма.

— Джон!... Джон!

— Да, млади господари, самият аз съм — отвърна съветникът и свали омачканата си шапка.

— Елате, елате! — каза Джордж, синът на полковника, като се насочи към къщата, следван от сестра си и двамата трапери.

— Един момент, господин Девандел — каза Джон. — Наредете преди всичко да вдигнат моста и съберете всичките си хора.

— Защо! — попита младежът.

— Защото индианците могат да пристигнат всяка минута.

— Кои? Арапахите ли?

— Заедно със сиусите, господин Девандел.

— Сигурен ли сте, Джон?

— Избягахме им по едното чудо.

Младежът леко приbledня и погледна с уплаха и очакване сестра си.

Мис Мери бе останала напълно спокойна и веднага каза:

— Ако дойдат ще се защитаваме. Ние сме достойни чеда на баща си.

— Ех, да беше сега тук! — възкликна младежът. — Къде ли е сега? Още не сте ни казали, Джон.

— Още е на Ларамските планини — отвърна съветникът с усилие, за да изглежда спокоен.

— Със своите доброволци ли е? — попита Мери.

— Да, мис.

— И все с успех ли се сражава срещу индианците? — попита младежът.

— Вече им даде няколко сурови урока, господин Девандел.

— Да, нашият баща наистина би могъл да се нарича Лъва на Далечния Запад — каза Мери. — Винаги ми е казвал, че иска да заслужи генералската шапка с пера.

За да прекъсне този разговор, който ставаше неудобен. Джон повика управителя и му каза да вдигне всички мостове над рова. После последва двамата млади хора в един салон на приземния етаж, подреден със строга елегантност, чийто стени бяха изцяло покрити с ловни трофеи от рога на диви биволи, бизони и елени.

— Изпраща ме баща ви — каза, — за да ви предупредя, че сиусите са се заклели да разрушат чифлика и да ви заловят живи. Те вече са се договорили с Черен Казан, великият вожд на арапахите.

— Кой е казал на тези проклети индианци, че се намираме тук? — попита младежът.

— Не знам.

— Може би онази индианка, за която баща ни е бил принуден да се ожени преди години.

— Може би. С колко хора разполагате?

— Двадесетина негри и метиси.

— Преданни ли са ви?

— Вярвам, че да — отвърна младежът. — Впрочем, от техен интерес е да ни помогнат при отбраната, защото червенокожите няма да ги пощадят ако превземат чифлика.

— Я!... — възкликна в този момент мис Мери. извъръщайки живо глава към вратата. — Кое е това момиче? Индианка, нали? Защо е тук?

— Дойде с нас, мис Мери — отвърна Джон. — Повери ни я баща ви. Не се грижете за тази малка пепелянка, от която ще се отървем веднага щом се появят нейните сънародници.

В същия момент Минехаха, влязла почти незабелязана, хвърли към Джон поглед изпълнен с омраза, после без нищо да каже се сви в едно люлеещо се кресло, като се покри изцяло със своята мантия.

— Какво странно създание! — откликна Мери.

— Тя е истинска дивачка, мис; една индианкасиу и нищо повече. Господин Девандел. вече достатъчно говорихме, а нямаме време за губене, индианците не са далеч, защото от сутринта са по петите ни.

Но нека, преди това, ви представя братята Хари и Джордж Лимптон, двама трапери, които вашият баща ви препоръчва и чиито карабини ще създадат много главоболия на червенокожите. А сега, да се приготвим за отбрана. Дори ми се струва, че дочувам бойния вик на хората на Черен Казан.

— Още една дума, Джон — каза младежът, след като се бе ръкувал с двамата трапери. — А какво ще стане с добитъка, който пасе покрай бреговете на реката?

— Сега не мислете за него, господин Девандел. Разбирам, че ще се разпилее едно богатство, но вашата кожа и тази на сестра ви струват повече.

В същия миг отвън долетяха няколко изстрели на карабина последвани от виковете:

— На оръжие! На оръжие!

Джон, двамата трапери и децата на полковника се втурнаха навън, силно възбудени, защото никой от тях не бе очаквал индианците тъй бързо.

Водени от управителя, който вече бе наредил да вдигнат трите моста над рова, негрите и метисите се пръснаха покрай стобора, от чиято вътрешна страна имаше обходни проходи, покрити с навес от яки греди, за да може по-добре да се защитава укреплението и да се оказва бърза подкрепа на онези места, където опасността е най-голяма.

Всички бяха въоръжени с превъзходни карабини, пистолети и брадви, и изглеждаха решени да окажат силна съпротива, убедени, че не ги очаква никаква милост от бойците на Черен Казан. Двама от часовите вече бяха открили огън към гъстата борова гора, в чийто край се бяха показали няколко червенокожи ездаци, най-вероятно разузнавачи. След като огледа обстановката, съветникът се обърна към сина на полковника:

— Не вярвам да ни нападнат през деня. Дошли са само да наблюдават. Засега ще се задоволят да плячкосат добитъка на асиендата.

— Повече от хиляда глави — каза младежът, поклащайки глава.

— Баща ви е достатъчно богат, за да мине и без тях.

— Не отричам, Джон. Впрочем, бях се примирил да ги загубя след обявяване на войната от страна на трите племена. Би ми било

невъзможно да ги изведе през прерията, пазена от червенокожите. Но се питам ще се задоволят ли само с отвличане на добитъка?

— Не, господин Девандел — отвърна съветникът. — Повече ги блазнят нашите скалпове, уверявам ви.

— И все пак би трябвало да се задоволят с добитъка...

— Ех... не познавате Черен Казан, или по-точно онзи, който води ордите на сиусите. Ще ни нападнат настървено, бих казал отчаяно и няма да си отидат, преди да заловят вас и сестра ви.

— Толкова ли ни мразят?

— Какво може да очаквате, вие сте децата на полковник Девандел, човекът, който винаги е бил най-големият враг на червената раса, пък и ... има и друго, което сега не мога да ви кажа. Не случайно баща ви ме изпрати тук.

— А много ли са индианците?

— Две племена. Много работа ще ни отворят и трудно ще се отървем от тях, господин Девандел. Двадесет души за отбрана на асиендата не са кой-знае колко.

— Какво ме съветвате да правя, Джон? Вие имате опит в тези сражения.

Съветникът не отговори. Изправен върху вътрешния парапет на стобора и облегал на карабината си, погледът му бе вперен в памуковите плантации, с бели цветове.

— Господин Девандел, какво правите с памуковите семена? — попита той неочаквано младежа, който продължаваше да чака отговора му.

— Извличам масло, с което през зимата захранвам печките.

— Разполагате ли с достатъчно количество от него?

— Петнадесетина бъчви и повече, ако не се лъжа.

— А имате ли големи съдове или казани?

— Да, Джон.

— Наредете да ги напълнят и сгреят добре.

— Какво искате да правите, Джон? — попита учуден момъкът.

— Врящото масло ще послужи, за да сгреем добре гърбовете на арапахите и сиусите. Побързайте, господин Девандел, остават само няколко часа до залез и нощта няма да мине без индианците да се опитат да се нахвърлят отгоре ни.

Изведнъж направи някакво движение и се обърна към двамата трапери, които си приказваха зад него с мис Мери

— Минехаха къде е? — попита ги.

— Коя е тя? — попита синът на полковника.

— Малката индианка.

— Защо ви тревожи тази млада червенокожа?

— Вие не я познавате, господин Девандел Джордж, Хари, идете да я потърсите, докато аз подготвям отбраната. За сега присъствието ви не е необходимо.

Двамата трапери, които знаеха с какво хитро момиче имат работа, се стрелнаха към къщата, но останаха смутени, когато не я намериха в салона. Минехаха беше изчезнала.

— По дяволите! — изруга Хари и сви юмруци. — Къде ли е избягала тази малка пепелянка? Повече се страхувам от нея, отколкото от Черен Казан. Ако бях на мястото на Джон щях да я вържа за един бор, за да нахраним ястребите урубуну. Хайде да я потърсим, Джордж.

Към тях се беше присъединил и управителят, за да ги води.

Двамата трапери огледаха стаите на първия етаж, после горните, като обърнаха всичко наопъки, дори преровиха тавана без да открият следа от дъщерята на Яла.

— Хитрушата е побегнала! — каза Хари, който не изглеждаше толкова загрижен, колкото би трябвало да бъде, защото предпочиташе тя да е по-далеч.

Все още неубедени, минаха през конюшните, после през навесите, затлачени с чували, пълни с царевича и планини с памук, под които бе лесно да се скрие, но и това не даде резултат.

— Да не се занимаваме повече с нея — каза Джордж. — Щом си е отишла, толкова по-добре.

— Но къде е могла да избяга, след като мостовете бяха вдигнати? — попита Хари.

— Нали знаеш, че червенокожите са ловки като маймуни. Сигурно се е покатерила по стобора и се е спуснала в рова. Може би се крие в треволяка по дъното му. Да върви по дяволите!... Толкова ползе за нея, щом иска да получи един душ от врящо масло.

Вече убедени, както и управителят на чифлика, че малката дивачка се е възползвала от момента, в който никой не е мислил за нея, за да догони сънародниците си, двамата трапери се върнаха на

двора, където Джон и синът на полковника трескаво подготвяха отбраната.

Зад укрепления стобор гореха много огньове, а над тях къкреха казани и тенджери с памучено семе, което издаваше непоносима смрад. Някои от негрите непрекъснато ги пълнеха с черпаци, чиято дръжка бе много дълга.

Междувременно покрай укрепления стобор бяха заели място другите, заедно с метисите, но всички те показваха възхитителен войнски жар — трябваше да защитят скалповете и кожата си.

По края на боровата гора се показаха други индиански ездаци, които нахално препускаха и стреляха наслуки, без обаче да дръзнат да се приближат. Друга една група бе слязла по брега и отвлякла голяма част от добитъка в гората, но защитниците на асиендата вече се бяха примирили с тази загуба, понеже не им достигаха сили да попречат на този грабеж. Джон се беше опитал да изпрати няколко куршума срещу тях, но без успех, тъй като разстоянието бе значително, а теренът — осеян с дървета.

— Да правят каквото щат, господин Девандел — каза на сина на полковника, който виждаше как бързо изчезва едно голямо богатство трупано търпеливо с години. — Това е войната и за жалост в случая ние сме по-слабите. Но когато пристигнат частите от изток, ще видим какъв ще бъде краят на трите войнствени племена.

През деня не се случи нищо особено, освен рядка размяна на безрезултатна стрелба, но щом слънцето започна да залязва обсадените забелязаха с ужас края на гората да се изпълва с ездаци.

— По дяволите! — възкликна Джон, който ги наблюдаваше от високото на един мост, заедно със сина на полковника и двамата трапери. — Там не са по-малко от петстотин.

— Обзалагам се, че Черен Казан е повикал и Лява Ръка, другият вожд на арапахите.

— А сиусите на Яла не ги ли виждаш, Джон? — попита Хари.

— Не съм сляп.

— Здравата ще ни нападнат — рече синът на полковника с въздишка. — Не се страхувам за себе си, а за Мери.

— Господин Девандел, още не сме в ръцете на червенокожите — отговори съветникът. — Много са и са смели тия дяволи, но ще видят зор преди да сложат крак тук вътре. Стоборът е здрав и висок, ровът е

дълбок, а и къщата би могла да се превърне що годе в нещо като крепост.

— За съжаление всичко е построено от дърво и то силно запалително, защото сме си служили само с чамов материал.

— Така е, господин Девандел, все едно че се намираме над барутен погреб — отвърна Джон. — Ако онези хитреци използват огъня, ще ни изпекат на бърза ръка.

— Не вярвам, приятелю, че имат намерение да ни пекат като бифтеци — каза Хари. — Ти знаеш, че Нощна Птица бе натоварен да занесе на арапахите заповед да заловят живи децата на полковника.

— Вярно е, Лява Ръка трябваше да изпълни заповедта за залавянето, заедно с Черен Казан.

— Толкова ли ни мразят сиусите? — обади се младият Девандел.

— Изглежда — отвърна Джон.

— А защо искат да ни заловят живи?

— Кой знае.

— За да ни държат като заложници?

— Трябва да попитате ония отсреща, господин Девандел.

— На никаква помощ ли не можем да се надяваме?

— Избийте си от главата, че някоя колона с доброволци от границите би стигнала до нас. Цялата прерия е в ръцете на индианците и ще мине време преди правителството да изпрати своите войски отвъд Арканзас. На Калифорния не разчитайте, а от Сиера Невада няма да слезе ни един войник.

— Това, което ми казвате, Джон, не е никак окуражително.

— Знам, господин Девандел, но не искам да ви втълпявам неосъществими надежди. Вече не можем да разчитаме на друго, освен на храбростта на хората си и на изстрелите на нашите карабини Я, почакайте, какво правят ония гадини?

— Като че ли разузнават — каза Хари.

Два разезда се бяха откъснали от главното ядро и поеха в различни направления. Едни следваха брега на Уебър, а други прекосяваха в кариер памуковите плантации, опустошаваха безмилостно обещаващата реколта. Всички бяха въоръжени с карабини и томаховки, но някои все още носеха копия и кожени щитовете от бизон. Съвършени ездачи, те прескачаха с буйните си мустанги оградите на нивите, като разгонваха стада с домашни пуйки, които слугите от

чифлика не бяха имали време да съберат в просторния двор. Другите бяха останали неподвижни пред боровата гора, разгънати в двойна редица. Пред тях бяха застанали Яла, златотърсачът или по-точно Червен Облак и двама вождове, които не можеха да бъдат разпознати заради пищната украса от паунови пера, които слизаха по гърба им. Изглежда бяха Черен Казан и Лява Ръка, двамата велики вождове на арапахите, които си оспорваха териториите, разположени на изток и на запад от Соленото езеро, и прочути със смелостта и жестокостта си.

Отрядите описаха широк кръг около асиендата, като се държеха извън обсега на карабините на врага, после свиха към боровата гора, след като нададоха на три пъти оглушително техния боен вик.

Всички негри и метиси се бяха сбрали по мостовете, готови да отблъснат атаката. Мери също бе застанала до брат си, въоръжена с лека карабина и чифт пищови. Подобно на всички момичета от границите на Далечния Запад, тя бе отличен стрелец.

Мракът беше се спуснал, но около асиендата огньовете продължиха да лумтят под казаните, пълни с врящо масло. В далечината се дочуваше глухия тътен на задаваща се буря сред гъстите облаци, които се гонеха над Соленото езеро.

— Чака ни тежка нощ — каза Джон, който за миг не бе напуснал наблюдателния си пост, задоволявайки се да вечеря паница царевична каша и половин дузина варени яйца от пуйка, поляти с половин бутилка малагово вино. — Ще има буря, но това няма да смуги червенокожите. Дано до утре сутрин запазим скалповете си.

Няколко пушечни изстрели, последвани от викове и врява, го предупредиха, че индианците се подготвиха за нападение над асиендата. Доста от индианските отряди, възползувайки се от дълбокия мрак, бяха проникнали до плетовите на плантациите, откъдето бяха започнали да стрелят по защитниците на мостовете.

— Никой да не отговаря на огъня! — бе заповядал Джон. — Боеприпасите ни са много оскъдни, за да ги хабим напразно, а аз разчитам повече на маслото, отколкото на оловото.

В течение на още половин час индианците продължаваха да гърмят, но тъй като бяха по-опитни в лъка, отколкото в карабината, не постигнаха друг успех освен да вдигат голям шум и олелия. Впрочем, оградата се състоеше от дебели, тясно прилепнали един към друг дънери и куршум мъчно би могъл да проникне през тях, особено на

разстояние от петстотин-шестсотин метра Като се надяваха, че са направили тук-там пробив, червенокожите побързаха да се метнат отново на конете си. Основното им ядро, водено от помощник вождовете, се придвижи напред за решителна атака. Известно време още продължи шумната стрелба, после петстотинте или шестстотинте ездачи пуснаха мустангите си в кариер, прескачаха преградите на плантацията и се насочваха стремително към асиендата, изпълвайки околността с ужасни викове.

Стигнаха на двеста метра, червенокожите бойци започнаха да обикалят в колона около оградата на асиендата, и като описваха широк кръг продължаваха да стрелят. Защитниците бяха открили огън на свой ред с надежда да изтънят редиците на тия демони. Негрите и метисите се съревноваваха кой по-напред да се изложи на куршумите на врага, окуражени от присъствието на съветника, на двамата трапери, на своя млад господар и мис Мери, но това далеч не бе достатъчно, за да бъдат възпрени непокорните ездачи на прерията. Макар едни да падаха, други продължаваха своя бяг, като продължаваха да стрелят и полека-лека да свиват кръга.

Асиендата вече бе затворена в безпощаден кръг от огън и желязо.

След няколко сполучливи залпа, Хари и Джордж се присъединиха към Джон, който, застанал между двете деца на полковника, стреляше непрекъснато.

— Трябва ли да ги оставим да приближат? — попита първият. — Малко сме, за да издържим на огъня им. Вече няколко негри паднаха.

Съветникът се почеса ядосано по главата.

— Прав си, приятелю — отговори след кратко мълчание. — По-добре да опитаме на гърба им дали маслото е горещо

— А Яла не я ли видя?

— Не. Джон

— Тя ръководи бойните операции между Лява Ръка и Черен Казан, а златотърсачът върви след нея.

— Стрелях три пъти в нея без да я улуча; като че ли Великият Дух закриля тази ужасна жена.

— Да прекратя ли огъня?

— Да, Хари Да се престорим, че боеприпасите ни са на привършване и да ги оставим да започнат настъплението си.

— Но като видят рова ще спрат.

— Надявам се да се спуснат в него и точно тогава ще ги опърлим с врящото масло. Иди да затихнеш малко огъня, Хари.

Траперът се втурна през обходните мостове, съобщавайки заповедта на негрите и метисите. Няколко минути след това усилената стрелба на защитниците започна да затихва и скоро почти спря.

Индианците, които за момент не бяха отслабили своя бяг около рова, нито своята стрелба, повярваха, че защитниците на асиендата наистина са привършили боеприпасите си, бързо затегнаха кръга и стигнаха до ръба на рова. Петдесетина и повече бойци без да се бавят се хвърлиха на земята, като оставиха конете си да препускат без ездач, и грабнали томаховките, тези страшни бойни секири, с които си служат необикновено ловко, се хвърлиха в рова, с надежда да се изкачат по отсрещния бряг и стигнат до стобора.

Това беше очакваният момент от Джон.

Докато една част от защитниците, водени от двамата трапери и от сина на полковника подновиха адската стрелба, няколко негри бързо се изкачиха по мостовете, мъкнейки казаните. Потоци врящо масло се изляха над гърбовете на червенокожите, които прекосяваха задъхани рова. Страхотни, нечовешки викове се издигнаха пред стобора. Пламтящият душ се бе излял над група бойци, които бяха стигнали до отсрещния скат на рова. Ужасно обгорени, нещастните падаха един връз друг. Те виеха сърцераздирателно и се гърчеха като змии сред тревата и калта, която покриваше дъното на рова. Никой не можеше да им помогне, нито самите те бяха годни да се оттеглят, защото маслото ги бе ослепило.

Като видяха другите казани, готови да бъдат изляти, другарите им спряха с неописуем ужас, изписан по лицето, и с един скок само се върнаха обратно; с викове, издаващи уплахата им, те изкачиха отсрещния бряг.

За известно, макар и съвсем кратко време, асиендата бе спасена. Но до кога?

Яростният пристъп на индианците, който би трябвало да свърши със завземането на асиендата, след този първи неуспех, замря. Наличието на рова, което те вероятно не бяха забелязали, а и широчината му, която конете не можеха да прескочат, но най-вече врящото масло, обгорило живи двадесетина от най-смелите им бойци, ги принуди да прекратят атаката. След като изпразниха за последен път

карабините си, отрядите от сиуси и арапахи се оттеглиха в безпорядък към боровата гора, за да не се излагат на излишни загуби.

Яла, Лява Ръка, Черен Казан и Червен Облак се оттеглиха последни, излагайки се с неподражаема смелост на изстрелите на двамата трапери и на съветника — изстрели, които по истинско чудо бяха отишли напразно.

— Е, Джон, вярвате ли, че ще нападнат отново, след суровия урок, който получиха? — рече синът на полковника, когато и последните индианци изчезнаха в мрака.

— Господин Девандел — отвърна съветникът и поклати глава, — те са поне петстотин, а петстотин червенокожи, решени да съберат урожай от скалпове, могат да всеят страх дори в цял полк доброволци от границите.

— Значи вярвате, че повторно ще се върнат в атака?

— Водят ги Яла, Лява Ръка и Черен Казан, а аз знам колко струват те.

— И все пак, след вашето чудно хрумване...

— Колко масло имате още?

— Пет или шест бъчви.

— И нищо друго?

— Нищо.

— Но сигурно имате много бали памук.

— О, да, колкото искате.

— Хм... Кой-знае... Може би ако напълним рова с огън бихме успели да ги държим няколко дни настрана... но после?

— Никой ли няма да ни дойде на помощ?

— Е, ще дойдат... но кога?

Изведнъж направи неопределено движение.

— Какво искахте да кажете, Джон? — попита младежът, на когото не бе убегнал жестът на съветника.

— Преди да напусна баща ви, чух да се говори, че правителството натоварило полковник Чивингтон да прекоси прериите на Сенд Крик с доброволците от 3-ти Колорадски полк.

— Дали е влязъл в бой или още се намира отвъд Арканзас? Все пак е много далеч от нас — каза младежът с въздишка.

— Знам, господин Девандел, и тъкмо затова не очаквам от този полковник никаква помощ, макар златните реки на Колорадо да не са

толкова далеч, колкото мислите.

— Значи трябва да отстъпим пред напора на червенокожите?

— Последната дума още не е казана. Да се поверим на бог и на смелостта на хората ни.

— Вие познавате тази жена, която ръководеше атаката, онази с бялата наметка, нали? Кажете ми, Джон.

— Не я познавам — отвърна съветникът.

— Но защо сиусите имат за вожд жена?

— Кой-знае? Не познавам бойците от планината.

— Все пак имам едно лошо предчувствие, Джон.

— Какво, господин Девандел?

— Че тази жена е познавала баща ми.

— Не знам — отвърна съветникът.

— Вие знаете, че е бил принуден да се ожени за индианкасиу преди брака си с майка ми.

— Не знам дали наистина е била сиу, господин Девандел, но не отричам, че съм чувал да се говори, че преди баща ви имал за жена червенокожа, следствие на не знам каква необикновена случка.

— Дали не е тази, която ръководеше нападението?

— Не знам, господин Девандел.

— Както ви казах, не се страхувам за мен, а за сестра ми.

— Червенокожите трябва първо да минат през трупите ни, а още не сме умрели.

— Но ще подновят атаката си.

— Е, ще видим.

— Ако баща ми беше тук с доброволците си...

За да прикрие вълнението си и избегне някакъв отговор, съветникът се наведе над стобора. От рова идваха глухи стенания. Изгорените бойци на прерията все още шаваха в последен, предсмъртен гърч. Те бавно гаснеха сред калта на дъното на рова, която отчасти облекчаваше болките им, като от време на време издаваха вой, приличен на този на вълци, когато освирепели от глад, нападат колите на заселниците.

Джон се облегна на карабината си и най-подир каза на сина на полковника:

— Ще почакаме.

Небето бе покрито с гъсти облаци, които светкавиците от време на време осветяваха зловещо. Гръмотевиците ечеха все повече, големи капки дъжд почнаха да падат, и да чукат по навесите на асиендата и покрива на къщата. Негрите и мулатите криеха под ризите си ударниците на карабините си, понеже се страхуваха, че червенокожите могат да нахълтат всеки миг отново в рова. Но страховете им не се оправдаха. Индианците се бяха оттеглили в боровата гора, където запалиха огромни огньове, вероятно да изпекат воловете и овните на полковника, сякаш да си отмъстят за претърпяната загуба.

Вяла надежда започваше да прониква в душите на защитниците, че може би индианците са решили да се откажат от повторна атака, но още при първите слънчеви лъчи, когато небето едва просветляваше, петстотинте ездачи отново се появиха в края на гората, разделени на две големи колони. Всички мъкнеха големи борови клони, вероятно да хвърлях над рова, да им послужат като мостове.

Като видя настъплението им, младият Девандел погледна с тревога съветника, облегнат на карабината си.

— Какво ще кажете, Джон?

Великанът трепна, прокара няколко пъти ръка по челото си и вместо да отговори, попита:

— Колко коне имате в конюшните?

— Тридесетина, Джон.

— Яки ли са всички?

— Истински мустанги, навикнали на дълги преходи.

— Въжета имате ли?

— Колкото искате.

— А брадви и триони?

— Също, но за какво ви са?

— Господин Девандел — каза великанът бавно, — ако останем тук, преди още да настъпи нощта скалповете ни ще красят щитовете или гамашите на червенокожите. Нито врящото масло, нито карабините ни ще успеят да върнат пълчищата им.

— Да не би да замисляте бягство?

— Да, и то неочаквано.

— Как?

— Оставете тази работа на мен. Оставам ви десет души, другите взимам с мен, заедно с двамата трапери. Нещата няма да траят дълго и

преди индианците да се усетят ще сме готови да се измъкнем.

— И вие вярвате, че ще можем да се измъкнем през тия две колони червенокожи?

— Надявам се, ако всичко мине добре.

— А после?

— Нека ни гонят. Нашите коне не са по-лоши от техните.

— О, да.

— Дори далеч по-отпочинали. Открийте огън на дълго разстояние, господин Девандел и четвърт час не разчитайте на мен.

След тези думи съветникът напусна моста заедно с двамата трапери и шестима негри и мулати.

Междувременно индианците приближаваха, но без много да бързат, като понякога надаваха бойния си вик, с явното намерение да сплашат защитниците на асиендата.

Гордата Яла водеше една от колоните заедно с Лява Ръка, възседнала прекрасния си бял кон, който рязко се отличаваше между всички останали, предимно червеникави или черни. Носеше великолепната си наметка, която се спускаше като царска мантия, а карабината си държеше с опрян приклад върху врата на жребеца. Ужасната жена приближаваше безстрашна, с презрителна усмивка на устните си, без дори да отмести глава, когато някой куршум просвирваше край нея.

Черен Казан и Червен Облак водеха другата колона.

Стрелбата ставаше все по-гъста. Вихрушката от куршуми се изсипваше над асиендата, които се забиваха в гредите и тракаха препуснаха, обвивайки се в дим и огън. Ужасни крясъци и викове съпровождаха бесния кариер на конете.

Стрелбата ставаше все по-гъста. Вихрушката от куршуми се изсипваше над асиендата, които се забиваха в гредите и тракаха по покривите. Макар и добре прикрити зад мостовете, негрите и метисите падаха един след друг. Вярно е, че също много индианци се свличаха от седлата и оставаха неподвижни върху тревата, както и много от конете им падаха възник, за да не се изправят никога повече.

Подпомогнат от двамата трапери и шест-седем души от асиендата, през това време Джон работеше усилено. Беше изкарал от конюшните тридесетте коня, все прекрасни животни, грижливо подбрани сред най-добрите, които преди свободно са пасели из полята

на чифлика, беше ги разположил в две редици зад стобора, откъм страната на реката и прекарал през мундщука на първите петнадесет здраво въженце, за да им попречи да се разпръснат щом се видят на свобода. Докато негрите удържаха двете редици коне, Джон с брадва в ръка, следван от двамата трапери, мина под моста, храбро защитаван в същия миг от сина и дъщерята на полковника, и започна да сече с все сила траверсите, които свързваха главните греди на стобора. Отслабена в протежение на десетина метра поради липсата на подпори, оградата взе да се клати. Тежко на защитниците ѝ, ако в този момент индианците бяха нападнали откъм тази страна! За миг биха се озовали вътре в асиендата без помощта на стълби. За щастие на нашите хора, червенокожите още не бяха се хвърлили в атака, макар да бяха на няколко крачки от рова. Страхувайки се да не би отново да опитат врящото масло върху гърбовете си, те искаха по-напред да извадят от строя колко го се може по-голям брой от обсадените чрез усилен стрелба.

Джон беше вече на края на подготовката си. Въпреки градушката от куршуми, която не преставаше да вали над асиендата, той се изкачи на моста и стигна до децата на полковника, около които се бяха струпали последните защитници.

— Да тръгваме, господа! — извика с мощния си глас, за да надвие шума на гърмежите. — Който остане е загубен! След четвърт час индианците ще бъдат тук и ще скалпират когото си искат.

— Наистина ли искате да направите опит за пробив, Джон? — попита младият Девандел и погледна загрижено сестра си, която не преставаше да стреля с малката си карабина и да дава пример за необикновено самообладание.

— Друго не ни остава. Вижте, останали сме четиринадесет души.

— А после какво ще стане!

— Ще бягаме и ще караме да ни гонят, господин Девандел.

— А Мери?

— Ще я поставим между нас. Надявам се умее да язди.

— О, може би дори по-добре от мен.

— Тогава да дадем последен залп и след това да бутнем оградата. С няколко тласъка ще я съборим над рова, така всичките ни коне ще минат и ще ни отворят път като стенобойна машина.

Индианците бяха подхванали да кръжат и като не преставаха да викат и да стрелят приближаваха постепенно към рова, над който хвърляха в определени места боровите клони, за да им послужат като брод.

Защитниците на асиендата дадоха последен залп, после се спуснаха след съветника, който не изпускаше брадвата от ръка.

— Заредете първо оръжието си — викна им великанът, — и щом бутнем стобора, мятайте се на конете от втората редица и се дръжте плътно около господарите си. Аз ще поведем тия, които са вързани. Хари, Джордж, бъдете край мен! Бутайте силно!

Канеше се да мине пред мустангите от първата редица, следван от шестима негри, когато отекна вик:

— Пожар! Пожар! Асиендата гори!

Облакът дим, незабелязан досега от никого, лумна с дълги огнени езици от покрива на къщата. Сред пушека и пламъците, подскачайки като маймуна, се мярна едно дребно човешко същество с факла в ръка.

— Минехаха!... — извикаха двамата трапери, които веднага различиха малката и зла дъщеря на Яла.

— Ах, усойница! — добави веднага Джон. — Очаквах подобно нещо от нея!

Свали бързо карабината от рамото си и стреля, но Минехаха вече бе изчезнала сред дима и пламъците.

— Уби ли я? — попитаха Хари и Джордж, които също се канеха да стрелят.

— Дявол да я вземе! — отвърна Джон с яростен глас. — Достойна е за майка си! Дано съм я улучил. Не се занимавайте с нея, а бутайте стобора!

Отвъд рова вече отекваха съвсем близо бойните викове на арапахите и сиусите. Атаката беше предстояща.

Траперите, негрите и метисите се нахвърлиха към оградата с устрема на стенобойна машина. Тридесет-четиридесет греди, подрязани от брадвите се прекатуриха с трясък над рова, образувайки истински мост.

— На конете! — викна веднага Джон.

Индианците, които се намираха на отсрещната страна, общо петдесетина — останалите продължаваха кръгообразния си бяг — като

видяха да се сгромолясва тази огромна част от оградата, останаха вкаменени от уплаха. Но още повече се втрещиха, когато отгоре им връхлетяха тридесетте мустанги, петнадесет от които възседнати от обсадените с насочени карабини.

Подплашени от пламъците, които опожаряваха асиендата с невероятна бързина, конете, прищпорени до кръв, преминаха в миг рова и прегазиха яростно червенокожите, слезли от конете в този момент за да нагласят боровите клони.

— Огън! — изрева съветникът и пръв изпразни карабината си.

Залпът внесе суматоха сред червенокожите, които още не се бяха опомнили от изненадата. Петнадесетте мустанги, които галопираха в гъста редица, държани изкъсо от въжетото, повалиха, изправяйки се на задните си крака, и ония, които още стояха изправени.

След като проби неудържимо обръча на индианците, кавалкадата мина отвъд в кариер и се насочи към боровата гора, по посока на бреговете на езерото, за да поеме оттам великата прерия на изток. Водеше ги надеждата да срещнат помощта на американската кавалерия, ако вече бе преминала Арканзас и започнала бойните действия.

В това време останалите отряди на Яла, Лява Ръка, Черен Казан и Червен Облак обикаляха около чифлика в пламъци. Но щом видяха обсадените да побягват, нададоха ужасен вик и се втурнаха след тях като стреляха и хвърляха томаховките си. Джон, който яздеше след първите петнадесет коня, хванати с въжетото, рязко сви към реката, за да не пречи на другите зад него, и викна:

— Всички зад мен! Не губете време да стреляте!

Като добър познавач, бе си избрал кон, който сякаш имаше огън във вените и крила на краката — той водеше и увличаше малкия отряд в неистов отчаян бяг. Но ако Джон бе великолепен ездач, не по-лоши бяха арапахите и сиусите и макар конете им да не бяха отпочинали, те не изоставаха. А най-лошото беше, че макар да препускаха бясно, поддържаха постоянен и силен огън. Вярно беше, че повечето куршуми отиваха на халост, но все пак от време на време достигаха целта си. Пръв падна един негър, който бе ранен тежко в гърба. Лява Ръка, който бе начело на всички ездачи, бързо скочи на земята и го скалпира. Същата зла участ сполетя и двама метиси. Изхвърлени от седлата на конете си, пронизани от куршуми, бяха застреляни преди

още да се надигнат от земята и скалпирани от Червен Облак и Черен Казан. В този момент Джон, който непрекъснато се обръщаше, за да види догонват ли ги техните преследвачи, забеляза присъствието на Минехаха, дотогава прикрита от баща си. Как бе успяло да се измъкне от пожара това змийче и да се присъедини към родителите си преди още да започне атаката? И как бе избегнала изстрела на съветника, чийто мерник беше безпогрешен? Тайна!

Щом я зърна, вкопчена в коня на баща си, Джон не можа да се въздържи да не изругае.

— Хари! — викна той. — Видя ли я? Виж я до златотърсача, който сега скалпира падналия нещастник.

— Пак ли тази пепелянка! Вечно проклятие в моя живот!...

— Мен ми се струва, драги мой, че тя не е дъщеря на Яла, нито на която и да е друга индианка, а на самия дявол!

— И аз започвам да вярвам, че е така, Джон

— Давай, давай! Остави карабината, баща ѝ отново я прикрива.

— Кълна се, че ще я убия.

— Оставам я за теб, а за мен Яла, но по-късно, ако ни се представи случай.

— Хайде, пришпорвайте, приятели, не се отпускате! Господин Девандел, бъдете над сестра си и се дръжете силно наведен! Надявам се, че ще успеем да спечелим преднина.

Бясното препускане продължаваше сред непрестанни викове и адска стрелба. Червенокожите не пестеха боеприпаси, дори ги разхищаваха, макар да получаваха жалки резултати от стотиците карабини, които притежаваха.

Бяха прекосили боровата гора по цялата ѝ дължина и оставили зад себе си терасовидния бряг на езерото; сега ездачите препускаха през безбрежната прерия, насочени на изток. Джон бе постоянно начело и увеличаваше останалите в този бряг, който изглежда нямаше край. За нещастие сиусите и арапахите, вероятно по-ловки в ездата, не изоставаха, явно решили да продължат преследването. Уверени, че лесно ще се справят с малкия отряд бегълци, и вероятно подстрекавани от Яла, която не искаше да изпусне двете деца на полковника, сега, когато ги беше открила, индианците гонеха без почивка своите дребни и пъргави коне, надарени наистина с изключителна издръжливост.

Мнозина бяха изостанали, но повечето не се отделяха от главното ядро, като продължаваха да стрелят и викат до бога.

Негрите, които образуваха ариергарда, падаха един след друг, както и метисите около младия Девандел и Мери, и скалповете им бързо минаваха в ръцете на червенокожите. Отрядът все повече изтъняваше. Напразно Джон бе заповядал да дадат няколко залпа, с надежда да възпре устрема на нападателите. Наистина много индианци и коне бяха извадени от строя, но това далеч не бе достатъчно да се обезвреди онази малка армия!...

Почти всички негри вече бяха паднали и скалпирани. На конете оставаха Джон, двамата трапери, децата на полковника и шест-седем метиси. Куршумите валяха отвсякъде, но ето че малко по малко, изтощени до смърт, конете на индианците започнаха да отстъпват пред неимоверното усилие. Плаха надежда възпламна у съветника, когато от гърдите му се изтръгна вик:

— Загубени сме!

— Какво ти е, Джон? — попита Хари, който го следваше на няколко крачки разстояние.

— Пред нас е блатната прерия!

— По дяволите! Бях забравил за тази савана... Какво ще правим сега?

— Нищо друго освен да навлезем в нея. Може би ще имаме щастието да попаднем на твърдината, по която преминахме на идване.

— Не можем ли да се отклоним, Джон?

— Невъзможно, Хари. Арапахите и сиусите веднага ще ни пресекат пътя. Напред! Да опитаме щастието си! Приятели, съберете колена и придържайте конете... В ръцете на господ сме!

Заби шпори в хълбоците на коня и пръв скочи в саваната, която на това място можеше да крие подвижни пясъци, готови да го погълнат. За негова радост мустангът му се изправи и подхвана своя бяг, защото явно бе попаднал на твърд пласт, макар всичко отгоре да беше покрито със зеленикава, воняща тиня. Всички останали го последваха подскачайки тук-там, но изглежда твърдият пласт нямаше достатъчна ширина, за да могат да преминат всички, защото първи двамата трапери затънаха в лепкавата кал и по този начин затвориха пътя за другите.

— Пришпорвай, Джордж! — викна Хари, чието чело се бе покрило със студена пот.

— Напразно — отвърна брат му. — Забил съм шпорите си в корема на бедното животно.

— Опитай се да направиш път на децата на полковника.

— Невъзможно, братко!

— Проклятие!... Джон, Джон!

Съветникът вече бе далеч. Разбрал, че всичко е загубено, той се възползуваше от добрия си късмет, повел коня му по твърдина и препускаше отчаяно. Но смелият мъж не бягаше, само и само да спаси скалпа си. Той търсеше спасение с вялата надежда да срещне някоя колона американски доброволци и се завърне по-късно, за да помогне.

Междувременно положението на двамата трапери. на децата на полковника и няколкото слуги от асиендата — всички в плен на мочурището, ставаше все по-ужасно. Стотина и повече червенокожи, чиито коне все още издържаха, водени от Яла, Червен Облак и от двамата вождове на арапахите. бързо приближиха надавайки оглушителни крясъци.

Един вик, нададен от Лява Ръка отекна над всички и накара индианците да замлъкнат:

— Пощадете само бледоликите! Така желае Яла!

Малко по-късно отекна залп, даден безспорно от най-добрите стрелци сред червенокожите, защото само слугите от асиендата се смъкнаха от седлата и бързо изчезнаха в зеленикавата, смрадлива кал, спасявайки по този начин скалповете си. Останалите четирима останаха на седлата и стиснаха карабините в ръце, но Хари пръв свали своята и каза:

— Няма да отблъснем такъв голям брой противници. Един повече или по-малко убит вече няма значение. Господа, да отдадем почит на нещастните си другари и да пожелаем на Джон спасение!

Свали сомбрерото си, което размаха на дясно и на ляво, после захвърли карабината си в калта и добави:

— Вече не ми е нужна.

Червенокожите бяха стигнали до началото на блатото и сто карабини се насочиха към четиримата бегълци, готови да ги прострелят при първия знак на Яла или на Лява Ръка.

Хари се обърна към сина и дъщерята на полковник Девандел, по чиито лица се бе изписала смъртна бледост.

— Господин Девандел, мис — рече той с развълнуван глас, — вече сме в плен, но Джон е свободен и препуска към местата, откъдето може да ни дойде навременна помощ. Още не сме мъртви, затова да не се отчайваме.

Младият Девандел хвърли отчаян поглед към Мери.

— Кураж, сестрице — рече.

— Вярвам, че ми е останал още малко — отговори момичето с въздишка. — Ние сме син и дъщеря на храбрец и ако дойде смъртта, ще я посрещнем без да трепнем.

— И да покажем на тази зла жена, че не се страхуваме от нея — добави младежът.

— Нещастни деца! — промълви Хари и скришом обърса една сълза от бузата си.

— Предавате ли се? — викна Лява Ръка. Хари се извърна и го загледа право в очите.

— Да, но при едно условие — отговори.

— Какво условие? В ръцете сте ни, бледолики кучета, а дръзвате да ни поставяте условия?

— Да бъдат пощадени скалповете поне на тези двама млади герои.

— А ако откажа?

— Калта е дълбока и бързо ще погълне оня, който скочи в нея. Не видя ли как изчезнаха хората от нашата охрана?

Лява ръка погледна въпросително Яла.

— Обещай им всичко каквото поискат — отвърна ужасната жена с коварна усмивка. — После никой не може да ни задължи да удържим обещанието.

Лява Ръка я изгледа с нескрито възхищение, после викна на Хари, който очакваше отговора:

— Приемаме желанието ти.

— Би ли се заклел във Великия Дух?

— Дори в праха на прадедите — отвърна вождът.

— А как ще ни заловиш? Под калта, която ни заобикаля има подвижни пясъци, които ще погълнат всички ни.

Лява Ръка се огледа, после посочи едно пространство покрай саваната, обрасло с гъсталак от памукови храсти, високи колкото дърветата и каза на бойците си:

— Направете бързо мост.

Петдесетина мъже се стрелнаха към растенията с брадви в ръка и за няколко минути пренесоха куп клони до калните води. С необикновена бързина, обезпокоени от бързото потъване на конете на бегълците, те построиха плетен мост, който хвърлиха над калта.

Пръв по него премина Хари, който бе взел на седлото до себе си Мери. Приблужи се до Яла, която чакаше неподвижна върху белия си жребец, студена като парче лед и след като и хвърли гневен поглед, попита я:

— Доволна ли си, проклета жено?

Яла разтвори устни в подигравателна усмивка, после отговори:

— Да но бих искала да заловя и онзи, който побегна. Имаше хубави коси. Може би някой ден Великият Дух ще ми предостави и него!

Един час по-късно голям отряд от сто арапахи и сто сиуси напускаше саваната и се отправи в тръс на северо-запад. Водеше го Яла, Червен Облак, Лява Ръка и Черен Казан. Вождът на гарваните бе поставил на седлото зад себе си Минехаха.

Между сиусите, които яздеха отпред, защото познаваха по-добре прерията на изток от езерото, и арапахите, които обитаваха околностите му, вървяха четири коня. охранявани от двойна редица бойци. Те носеха на гърба си, със здраво вързани ръце отзад четиримата нещастни пленници: двамата трапери и двете деца на нещастния полковник.

Жестоката Яла бе завързала дори Мери с тънко, плетено въже от кожени ивици.

Всички останали бойци бяха спрели на брега на саваната, вероятно да се прегрупират за нови набези и други посоки, или да наблюдават калифорнийските граници, откъдето можеха да се спуснат колони с американска кавалерия, която да застраши червенокожите бойци откъм гърба.

Безкрайна тъга бе налегнала пленниците Дори Хари и Джордж. Имаха загрижен и мрачен вид. Къде ги водеше Яла? Какво щеше да прави с тях и защо ги беше пощадила? О. те никак не вярваха на

клетвата на Лява Ръка. защото познаваха лъжите на индианците. Една-единствена надежда, макар и много вяла. им даваше отчасти малко смелост: спасението на Джон

Храбрият съветник вече бе изчезнал, закрилян от необикновено щастие, тъй като конят му не излезе за миг от ивицата твърдина по дъното на саваната. Те знаеха, че той няма да ги изостави, стига да открие помощ по пътя си. Но дали щеше да я намери или щастие то щеше да му обърне гръб? Не трябваше да забравят, че на изток кръстосваха ордите на шайените. вече господари на прерията, и безспорно нямаше да пропуснат лесно съветника да стигне до Арканзас.

По обяд дългата колона се отдалечи бързо от Соленото езеро, спря да почине сред високата трева на прерията и даде на конете, които изглеждаха напълно изтощени, по-дълъг отдих. След като изрязаха тревата в голям кръг наоколо, за да не избухне неочаквано пожар, сиусите и арапахите се приготвиха да бивакуват. В средата поставиха четиримата пленници, на които бяха развързали китките, затова пък — здраво бяха пристегнали краката им, макар че не бе възможно никакво бягство. От предпазливост накладоха ниски огньове, на които поставиха да се пекат големи парчета бизонско и говеждо месо, а конете пуснаха да пасат свободно. Освен това поставиха часови около бивака, за да избегнат всякаква изненада от страна на американски войскове части.

Докато индианците наглеждаха дългите шишове над огъня и пушеха лулите си, синът на полковника се обърна към Хари и Джордж, които се мъчеха да изглеждат по-бодри, отколкото бяха всъщност:

— Е, господа, вярвате ли, че за нас всичко е свършено и ще оставим скалповете си в ръцете на тези кръвожадни бойци?

— Не знам какво да ви отговоря, господин Девандел — отговори Хари. — Намирам единствено много странно, че досега ни пощадиха, вместо да ни скалпират веднага на брега на саваната.

— Може би са ни пощадили, за да изтърпим ужасните мъчения на стълба.

— Можеха да го сторят преди. Не, струва ми се, че тази проклета Яла има други намерения.

— Да ни държи като зложници в случай, че войната завърши в тяхна вреда, така ли?

— Може би, господин Девандел.

— Но не сте убеден.

— Признавам.

— И тогава? — попита с тревога младежът.

— Човек би трябвало да може да чете в ума на Яла.

— Какво ли крои тази нещастница?

— Нищо добро, разбира се. Струва ми се, че по жестокост надминава всички индиански вождове.

— Тогава нека побърза да ни убие!...

— Не призовавайте толкова бързо смъртта. Мен ми се иска тя да дойде колкото се може по-късно.

— Тогава имате някаква надежда, нали?

— Какво да ви кажа, аз си мисля постоянно за нашия смел Джон, господин Девандел.

Младежът поклати глава и направи жест на отчаяние.

— Слаба надежда — рече след това с въздишка. Разговорът им, в който Мери и Джордж не бяха взели участие, понеже се намираха зад тях, бе прекъснат от пристигането на двама индианци. Те им носеха изобилна, макар и не разнообразна вечеря, състояща се от нещо като качамак, полят с меча мас и рибен хайвер, и големи парчета кървящо говеждо месо, гарнирани с малко къпини. Макар и подтиснати, пленниците, които не бяха яли от предишния ден, приеха със задоволство вечерята; после, като видяха индианците да си лягат около огньовете, последваха примера им.

Този пръв престой продължи почти до залез, след което двестата бойци се метнаха на конете и отново поставиха между тях пленниците. Колоната вече се канеше да тръгне, когато Яла, следвана от Червен Облак с Минехаха зад него, мина покрай двамата трапери и двете деца на полковника. Заела тържествена поза във великолепната си мантия, тя ги удостои едва с ироничния си поглед.

— Дано Великият Дух те прокълне, вещице! — викна й Хари, опитвайки се напразно да скъса въжето, което отново бяха завързали около китките му.

— Какво казваш, бледолики? — попита жената, докато спираше белия си кон.

— Къде ни водиш? — попита траперът, изпълнен с гняв.

— Ще узнаеш по-късно.

— А какво смяташ да правиш с нас?

— Ще узнаеш по-късно.

— Да ни скалпираш?

— Ще узнаеш по-късно — повтори за трети път Яла със сухия си, режещ глас. После отпусна юздите и се отдалечи в бърз тръс, който разлюля диплите на мантията и дългите ѝ черни коси.

— Ще ми кажеш ли поне ти, подли златотърсачо? — викна Хари на Червен Облак.

Вождът на гарваните го погледна за миг, после отвърна:

— Щом моята жена не ти отговори, как искаш да знам аз? След тези думи пусна коня си в кариер, за да догони началото на колоната.

Хари неволно нададе вик.

— Негова жена!... Ах, нещастник! Сега разбирам защо закриляше и се грижеше толкова за Минехаха! Нека ме убие, защото ако се изскубна от ръцете му, заклевам се в живота си, че ще изтръгна сърцето му!

— Мъжът на Яла! — бе възкликнал прибледнял Джордж. — Никога не бих предполагал!... А ние го приехме като брат, закриляхме го и разделяхме с него скромния си войнишки залък...

— Той ни е предал и довел арапахите да ни заловят, братко — каза Хари.

— А ние, глупци, да не забележим, че е индианец!

— Излъгали сме се.

— Ах, нещастни ние!... Яла и нейният мъж!

— И Минехаха на всичкото отгоре, по-жестока от майка си!

— Млъкни! Децата на полковника приближават, да не ги плашим.

Двамата млади хора не бяха забелязали нищо, тъй като до този момент бяха останали зад група сиуси, и когато се изравниха с двамата трапери не им зададоха никакъв въпрос.

Слънцето бе залязло и луната се показва, отразена в романтичните очи на прерията, тези малки езерца, скрити между тревата.

Индианците продължаваха да препускат, като се стараеха да не вдигат много шум, сякаш се страхуваха от неприятна изненада, макар да бяха доста далеч от Арканзас. Вместо да се насочат на изток, решително свиха на север, и учудиха до немай-къде двамата трапери, които си блъскаха главата, за да открият целта на това препускане към места, където поне за момента, не беше вероятно да срещнат никакъв

отряд от американската кавалерия. А нали червенокожите бяха обявили война на бледоликите и яростно им се заканваха

Вече приближаваше полунощ, когато в прерията се появиха светли точки Изглежда по ония места се бе установил голям индиански лагер. Хари, който познаваше отлично местата през които минаваха, щом зърна огньовете, не можа да подтисне вика си на изненада.

— Джордж! — възкликна. — Може много да се лъжа, но ми се струва, че ни водят в едно добре известно за нас място.

— Къде?

— В Мисията.

— В онази, в която се крихме от нападението на вълците ли?

— Да, братко.

— И защо ни водят там?

— Ще ти отговоря като Яла: ще узнаеш по-късно. Колоната на индианците се впусна в галоп, забързана да стигне блещукащите огньовете в дълбокия мрак, които обещаваха богата вечеря.

Хари не се бе излъгал Червенокожите бойци се насочваха към порутената Мисия

Около развалините едно от племената на шайените, съставено от почти двеста бойци и стотина жени с много деца, беше установило тук голям лагер с множество разположени наоколо шатри.

Индианците от изток поздравиха с възторжени викове хоуг, хоуг съюзниците си от планината и от запад, и особено Яла, считана вече от всички за най-силния водач на въстанието на червенокожите.

Щом въодушевлението стихна и всички слязоха от конете, Лява Ръка се насочи към четиримата пленници, които също бяха свалени от седлата, и им каза:

— Последвайте ме, ако ви е мил живота.

— Къде? — попита Хари.

— В подземие то на онази стара църква.

— И тук можете да ни пазите.

— Не, там ще бъдете на по-сигурно — отвърна вождът със зла усмивка.

— Помни, че си се заклел пред Великия Дух.

— Да пощадя скалповете ви ли? А, да, почти бях забравил.

Десет бойци с факли от борина ги бяха заобиколили и ги заблъскаха грубо към Мисията, чиято църква изведнаж светна отвътре.

Щом влязоха в нея нещастните пленници зърнаха Яла и Червен Облак, хванали Минехаха за ръка от двете ѝ страни, после Черен Казан и доста шайенски вождове.

— Сеньор Хари — каза синът на полковника с треперящ глас, — какво става тук?

— Не знам, господин Девандел, но не искам да крия, че и мен ме е страх!...

Присъстващите прекосиха църквата и се спуснаха по стълбите, които водеха в подземие, познато на двамата трапери от битката им с глутниците настървени черни вълци. Около огъня, който осветяваше криптата, седяха четирима часови сиуси и пушеха спокойно лулите си.

— Къде е? — попита ги Яла.

— Там — отговориха бойците, като бързо се изправиха и показаха един ъгъл в подземие, където сред куп трева неясно се очертаваше някаква човешка фигура.

Яла взе една факла, удари я в пода, за да засили пламъка ѝ, запъти се към онзи ъгъл и го освети.

Заслепена от тази неочаквана светлина, човешката фигура се изправи и нададе зловещо стенание. Нещастникът беше едър мъж, с дълга бяла брада и набръчкано лице. Ужасно бе човек да го погледне! Главата му нямаше нито косъм, а покрита с гадни струпеи съсирена кръв върху голия череп Този човек бе скалпиран, но смъртта го бе пощадила.

— Познавате ли го, деца на полковник Девандел? — попита тогава Яла с ужасен глас, доближавайки факлата до лицето на обезобразения.

Два сърцераздирателни вика се изтръгнаха от устните на двамата младежи:

— Татко!... Нашият баща!

Опитаха се да се хвърлят към нещастния си родител, но няколко груби ръце веднага ги задържаха, и то на време, защото Мери, сломена от вълнението, почти веднага припадна. Тогава неумолимият глас на Яла, режещ като острие, отекна злокобно под сводовете на криптата:

— Утре, при изгрев, ще имам скалповете и на твоите деца. полковник Девандел, и така ще бъда отмъстена затова, че ме напусна.

— Чуваш ли ме, мой първи съпруге? Отвърна ѝ само глухо стенание.

След това Яла посочи двамата трапери, които изглеждаха вкаменени от ужас, и продължи:

— Вземете тези двама бледолики и ги вържете заедно на стълба на мъченията. Нашите бойци ще прекарат нощта в забавления, те имат право на това.

След залавянето на децата на полковника, на Хари и Джордж и пълното унищожение на асиендата, Джон бе продължил да препуска, следвайки твърдината на саваната, която по чудо бе налучкал. И тъй като беше си избрал най-добрият кон от конюшните на асиендата, за по-малко от три часа достигна другия бряг на калното и опасно блато и се впусна в прерията.

Къде отиваше? И той не знаеше, защото наистина не знаеше къде би могъл да срещне първите американски войскове части, идващи от изток. Яздеше наслуки, единствено поддържан от надеждата, че щастието ще му се усмихне и ще поведе сънародниците си към Соленото езеро, за да се притече на помощ на децата на полковника и на приятелите си.

Първият ден премина без да срещне нито индианци, нито американци. Преспа няколко часа в прерията, за да се метне на седлото много преди изгрев. Но къде отиваше, питаше се непрестанно, без да се отклонява от пътя си към изток. Не беше ял, нито пил — единствено пришпорваше коня си, колкото му стигаха сили.

Вече изтичаше и втория ден, когато зърна дълга редица ездачи да прекосяват прерията.

Не беше възможно да се е излъгал. Бяха американски доброволци, лесно различими по сивкавите си униформи и широкополите шапки, леко подвити отстрани.

Колко бяха? Не по-малко от осем-деветстотин — достатъчен брой, за да влязат в сражение с арапахите и сиусите, които първи бяха вдигнали въстанието и слезли от планините, начело с Яла. Сега американците бяха принудени да приемат боя, за да потушат бунта на червенокожите.

Джон, смелият военен съветник, пришпори коня си до кръв, макар напълно изтощен, но ги достигна.

Ездачите, на брой хиляда, принадлежаха към Трети доброволчески полк от Колорадо, под командването на полковник Чивингтон, жесток и амбициозен командир, който в тази война се

надяваше да си спечели генералските звезди, а стана така, че загуби и предишните си пагони.

Достатъчни бяха няколко думи на Джон, който имаше немалко приятели сред доброволците, за да увещае полковника към изненадващо нападение. Той знаеше, че Мисията се намира на бреговете на СендКрик (Пясъчно поточе) и не се поколеба да хвърли своите кавалеристи в тази посока.

Беше 29 септември 1864 година — една страшна дата за индианските племена от великата прерия.

Към полунощ хилядата доброволци, водени от Джон, който по усет бе решил, че арапахите и сиусите са се насочили към северозток, за да се съединят с шайените, откриха индианските огньове, запалени около разрушената Мисия.

— Те са! — извика Джон. — Полковник, да спасим децата на вашия другар по оръжие и моите приятели. Те са там, сърцето ми го казва.

От индианския лагер се надигаха бесни викове. Червенокожите танцуваха и пееха около кола на мъченията, на който бяха завързани Хари и Джордж, двамата нещастни трапери, в очакване Яла да даде знак мъченията да започнат. Тук бяха Черен Казан, Червен Облак с Минехаха, Лява Ръка и Бяла Антилопа, вождът на шайените.

Полковник Чивингтон събра около себе си кавалеристите и им извика:

— Спомнете си за нашите жени и деца, избити от индианците! Тръбите изсвириха и хилядата кавалеристи, стигнали незабелязано, се изсипаха над лагера, пияни от ярост.

Това не беше сражение, а клане. Изненадани, индианците падаха почти без съпротива. Жените и децата бяха безмилостно избити. Всички вождове, освен Червен Облак, който свари да изчезне в мълниеносен кариер с Минехаха, падаха под изстрелите на кавалеристите. Оставаше само Яла, заобиколена от малко бойци.

— Най-последно си в ръцете ми! — викна съветникът и стреля в нея.

Пронизана в гърдите от безпогрешния куршум на съветника, вождът на сиусите падна от коня си, който бързо побегна.

Погледна Джон с очи, забулени от смъртта и плътно загърна с мантията кървящата си гръд.

— Ти ме уби, но един ден Минехаха ще отмъсти за мен! — каза и издъхна.

Битката завърши. Хари. Джордж, децата на полковника и техният баща бяха освободени навреме, но сред тревата на прерията лежеха петстотин избити червенокожи, сред които двеста същества, които не знаеха да си служат с оръжие: жените и децата.

Сенд Крик получи тъжна слава, и днес все още го наричат Клането на Чивингтон. защото на това място, край пясъците на поточето, кръвожадният Чивингтон загуби честта и пагоните си. Ако беше по-човечен, можеше да си спечели генералските звезди, тъй като от едно разследване стана ясно че индианците предложили да се предадат, за да спасят поне жените и децата си.

Петнадесет дни по-късно нещастният полковник Девандел, наистина скалпиран, но възвърнал достатъчно силите си, напусна опустошената Мисия заедно с двете си деца, траперите, Джон и дванадесетина кавалеристи от Трети Колорадски полк, които и по-рано бяха се сражавали под неговото командване, за да се оттегли в обширните си имения на Сонора, наследени от втората му жена.

Въстанието на червенокожите изтляваше и за сега нямаше никаква опасност Червен Облак и Минехаха да се опитат да отмъстят за Яла.

Но войната не свърши, защото съюзените племена на червенокожите подпомогнати през 1865 година от кайовите, в миналото техни съперници, от апахите и по-късно от команчите, водиха сражения до 1867, сеейки навсякъде пожарища и смърт.

Мирът бе подписан едва през октомври на същата година, когато шестте народа бяха почти изстребени от оловото на омразните бледолики.

Източник: <http://dubina.dir.bg>

Издание:

Емилио Салгари

По границите на Далечния запад

Преведе от италиански Божан Христов

Художник Стефан Груев

Редактор Лъчезар Мишев

Художествен редактор Венелин Вълканов

Технически редактор Иван Андреев

Коректор Албена Николаева

Италианска. Първо издание. 1983

Издателство „Отечество“, София, бул. „Г. Трайков“ 2а

ДП „Георги Димитров“, клон Лозенец, бул. „Г. Трайков“, 2а

Цена 1,57 лв.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.